

Jaarverslag 2022

INHOUD

A Bestuursverslag

Voorwoord	
1 Het schoolbestuur	3
2 Verantwoording van het beleid	11
3.1 Verslag intern toezicht	33
3.2 Formatieplan	36
3.3 Herziene begroting 2023	41
A2 Kengetallen en grafieken	56
A3 Instellingsgegevens	59

B Jaarrekening 2022

B1 Grondslagen	61
B2 Balans per 31 december 2022	65
B3 Exploitatieoverzicht 2022	66
B4 Kasstroomoverzicht over 2022	67
B5 Toelichting op de balans per 31 december 2022	68
B6 Niet in de balans opgenomen verplichtingen (passief)/niet uit de balans blijvende rechten (actief)	72
B7 Toelichting op de exploitatierekening over 2022	73
B8 (Voorstel) bestemming van het exploitatiesaldo	77
B9 Gebeurtenissen na balansdatum	78
B10 Overzicht verbonden partijen	78
B11 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector	79

C Overige gegevens

C1 Controleverklaring	80
-----------------------	----

Voorwoord

2022 was een jaar met veel goede ontwikkelingen, zoals het opstellen van het kwaliteitskader, het starten met een traject onder leiding van het Vervangingsfonds omtrent taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden en het opstellen van integraal personeelsbeleid.

Tegen het einde van 2022 werd steeds duidelijker dat de lasten veel hoger waren dan de baten en dat daarmee de zeer beperkte risicobuffer ingezet moest worden om het ontstane tekort te dekken. De externe inhuur van personeel, waaronder directie, IB en een aantal (inval)leraren was eveneens een flinke kostenpost die niet begroot was.

Het vierjaarlijks onderzoek (4jo) van de Inspectie van het Onderwijs (IvhO) in het najaar van 2022 leverde op alle drie onderzochte onderdelen onvoldoendes op (paragraaf 2.1.7). Weliswaar constateerde de IvhO dat er ontwikkeling zichtbaar is, maar deze was nog onvoldoende geborgd. In dit onderzoek worden vooral de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden genoemd, waar de Stichting met hulp van het Vervangingsfonds al mee aan het werk was gegaan. Ook werd het niet goed formuleren van doelen en ambities genoemd, waardoor sturing en evaluatie moeilijk is.

In februari 2023 heb ik als interim uitvoerend bestuur de verantwoordelijkheid voor de stichting op mij genomen. Inmiddels werd duidelijk dat de liquiditeit een acuut probleem was. In fase 1 van het door mij als interim-bestuurder opgestelde plan van aanpak is dit (mei 2023) voorlopig opgelost.

Het is jammer en ook zorgwekkend, dat de beleidsvoornemens die in het strategisch beleidsplan 2020-2024 staan, zoals verbetering van de kwaliteit en geborgde financiële continuïteit, eind 2022 niet hebben kunnen voorkomen dat de Stichting in deze situatie is beland. De maatregelen die nu onder hoge druk genomen moeten worden, hadden al veel eerder genomen moeten zijn.

Dit jaarverslag is samengesteld en geschreven onder ingewikkelde omstandigheden en ten tijde van een grote crisis binnen de Stichting. In die situatie hebben veel mensen zich maximaal ingezet om het jaarverslag samen te stellen. Mijn dank gaat ook uit naar ons administratiekantoor, OBT, dat vele zeilen heeft bijgezet om ons in deze situatie te helpen.

Met het bereiken van de tweede fase van ons plan van aanpak bij de start van het schooljaar 23-24, kan er in meer rust gewerkt worden aan een goede en gezonde organisatie. Dat zal zijn weerslag hebben in de kwaliteit van het volgende jaarverslag. Het allerbelangrijkste is en blijft dat er voor onze leerlingen goed Vrijeschool onderwijs in Amsterdam en Amstelveen blijft bestaan. En dat gaat lukken.

Juni 2023,

Floris Dekker
Interim-uitvoerend bestuurder GGS

Voor de opbouw van dit document is gebruik gemaakt van het format jaarverslag 2022 van de PO Raad.

1. Het schoolbestuur

1.1. PROFIEL

1.1.1. Missie, visie en kernactiviteiten

Door hoogwaardig en eigentijds vrijeschoolonderwijs willen we onze leerlingen begeleiden in het opgroeien tot evenwichtige en vaardige mensen die zich verantwoordelijk voelen voor zichzelf en de wereld om hen heen. Die weten wat zij waardevol vinden in het leven en dit met zelfvertrouwen nastreven vanuit hun eigen kracht.

Het vrijeschoolonderwijs is gebaseerd op het gedachtegoed en de inzichten vanuit de antroposofie en is erop gericht om een brede ontwikkeling bij kinderen te stimuleren. Vrijescholen staan voor een weloverwogen balans tussen cognitief leren en het verwerven van praktische, creatieve, sociale en motorische vaardigheden. Wij geven klassikaal les, in jaarlagen. Het lesaanbod, de lesmethodes, de toetsingsvormen en schoolactiviteiten worden hierbij zorgvuldig afgestemd op de ontwikkelingsfasen van kinderen.

Andere belangrijke kenmerken van de vrijeschool zijn: het kleuteronderwijs waarbij spelen centraal staat, de aandacht voor de natuur (in de lessen, materialen en seizoensfeesten), het leerproces beschouwen als een creatief proces, ervaringsgerichte lessen en een werkwijze waarbij kinderen op hun eigen manier bepaalde leerstof uitwerken. We gaan uit van de mogelijkheden van het kind zelf. Door de talenten van kinderen als ingang te kiezen bieden we het kind een evenwichtige ontwikkeling ook op de gebieden die moeilijk zijn.

Kinderen beschouwen we als individuen die met een eigen doel op de wereld komen. Een doel dat ze met hun talenten en hun gedrevenheid willen verwezenlijken om zich als mens op aarde te ontplooien. Daarom begeleiden we onze kinderen om innerlijk vrij, creatief en onafhankelijk te worden. We bieden hen kennis en vaardigheden waarmee ze hun doelen kunnen verwezenlijken. Het belangrijkste uitgangspunt van de vrijescholen is de gedachte dat ieder kind zich moet kunnen ontwikkelen tot wie het in diepste wezen is. Juist het herkennen en stimuleren van de mogelijkheden van kinderen staat centraal.

In de visie van vrijescholen moet er voor het denken, het gevoelsleven en een sterke motoriek evenveel aandacht zijn in het onderwijs. Voor een evenwichtige ontwikkeling van kinderen op deze drie gebieden is het onderwijsaanbod daarom zeer veelzijdig samengesteld.

1.1.2. Strategisch beleidsplan 2020-2024

Het opstellen van het strategisch beleidsplan is in 2021 afgerond

(https://vrijescholenamsterdam.nl/wp-content/uploads/2022/01/Strategisch-beleidsplan_online.pdfhttps://vrijescholenamsterdam.nl/wp-content/uploads/2022/01/Strategisch-beleidsplan_online.pdf).

De belangrijkste speerpunten voor deze jaren zijn:

- De basis op orde. Het onderwijs is goed georganiseerd en wordt gegeven door gekwalificeerde leraren. De plannen zijn op orde en iedereen weet wat er van hem / haar verwacht wordt. De ontwikkeling van leerlingen en klassen wordt met een vaste cyclus gevolgd aan de hand van procesevaluatie, de toetsresultaten en eindopbrengsten.

- Verdiepen van het vrijeschool onderwijs. We zullen ons de komende jaren richten op het behouden van de goede kwaliteit van het onderwijs en het verdiepen van de kennis van vrijeschool onderwijs. Vooral bij jonge en nieuwe leraren en ondersteuners maar ook bij de ouders. Ook zullen we meer en zichtbaar aandacht gaan besteden aan diversiteit en inclusiviteit van ons onderwijs en de integratie van culturen en religies.
- Zorgen voor een gezonde organisatie. Stabiele bedrijfsvoering, een gewaarborgde kwaliteit en goede omvang zijn noodzakelijk voor een maximale continuïteit van onze organisatie. Hierbij zullen we ons richten op:
 - Goede huisvesting voor alle scholen.
 - Er zijn diverse trajecten m.b.t. de huisvesting afgerond in 2022. Sommige lopen nog door. In 2023 zal in ieder geval de huisvesting van Waldorf aan de Werf op de agenda staan.
 - Onderzoek naar een ideale omvang: klein genoeg om goed te kunnen sturen en de identiteit te waarborgen, groot genoeg om efficiënt te kunnen opereren binnen de huidige kwaliteits- en financiële kaders van de overheid.
 - In 2023 is dit vraagstuk actueler dan ooit. Het is duidelijk dat de Stichting weloverwogen keuzes dient te maken over inrichting, omvang en organisatie. In het herstelplan wordt dit in fase 2 geadresseerd.
 - Flexibele en duurzame inzetbaarheid van fte, gekwalificeerde en vrolijke medewerkers.
 - O.l.v. het Vervangingsfonds is een traject gestart m.b.t. de werkdrukbeleving. In lijn met de (latere) constatering van het 4jo van de lvhO in het najaar van 2022 wordt de werkdrukbeleving vooral beïnvloed door de onduidelijkheid in taken en verantwoordelijkheden. Door hier met bestuursbureau en directies aandacht aan te besteden, worden de eerste stappen gezet in een afgebakende taak, maar ook in effectieve samenwerking en duidelijkheid in de rollen.
 - Heldere processen en procedures.
 - Het is inmiddels duidelijk dat er verschillende processen en procedures beschreven staan, maar dat er aandacht dient te zijn voor het daarbij passende gedrag. Maar er zijn ook processen niet goed ingericht. Vooral op het gebied van financiën. Zowel op beleid, beleidsrijk begroten, alloceren en monitoren zijn er belangrijke stappen te zetten. Een voorwaarde daarvoor is een goed ingerichte administratie. In het tweede deel van 2023 zal daar aandacht voor zijn.
 - Helderheid in verwachtingen, taken en verantwoordelijkheden.
 - Zie het traject o.l.v. het Vervangingsfonds. Waar dit traject zich nu vooral richt op de bovenschoolse organisatie en de directeuren, zal dit doorwerken op de scholen. Om te komen tot de gewenste gezonde organisatie, maar ook tot goed personeelsbeleid, zijn hier belangrijke en grote stappen te maken.

1.1.3. Toegankelijkheid & toelating

De leerplicht, zorgplicht en vrije schoolkeuze van ouders bepalen in hoofdlijn de toelating. Onze scholen staan open voor alle leerlingen, er wordt geen postcodebeleid gevoerd. Vanaf 2022 nemen wij deel aan de Amsterdamse scholenring waarin plaatsing voor alle Amsterdamse kinderen vanuit een centraal systeem wordt geregeld. Kinderen worden op basis van de door de ouders aangegeven voorkeur geplaatst.

1.2. ORGANISATIE

1.2.2. Contactgegevens

Naam	Stichting Geert Groote scholen
Bestuursnummer	94433
Bezoekadres	Eerste Nassaustraat 5, 1052 BD Amsterdam
Postadres	Postbus 75754, 1070 AT Amsterdam
Telefoonnummer	020-6750419
E-mail	info@vrijescholenamsterdam.nl
Website	www.vrijescholenamsterdam.nl

1.2.3. Bestuur

Het aansturingsmodel van de stichting is het one-tier-model, waarbij een functionele scheiding is aangebracht tussen uitvoering en toezicht. De toezichthoudende taken worden door het Toezichthoudend Bestuur (TB) uitgevoerd en de uitvoerende taken door de Uitvoerend Bestuurder (UB). De uitvoerend bestuurder geeft leiding en sturing aan onderwijs- en bedrijfsvoeringprocessen, de administratie en de directeurs van de aangesloten scholen. Het Toezichthoudend Bestuur houdt toezicht op het UB en de gang van zaken in de organisatie. De Uitvoerend Bestuurder is derhalve verantwoording schuldig aan het Toezichthoudend deel van het Bestuur. In Bijlage 1 is het verslag intern toezicht van het toezichthoudend deel van het bestuur opgenomen.

Naam	Functie	Nevenfuncties	Aandachtsgebieden
Rob van der Kolk (TB) (1 ^e termijn, eindigt 9-2023)	Divisiedirecteur Hartcentrum Amsterdam UMC	Lid raad van toezicht LEEFH (landelijk expertisecentrum erfelijkheidsonderzoek familiale hart- en vaatziekten). Lid raad van Advies Innovatic Lid stuurgroep Hacking Health Amsterdam	Voorzitter, bedrijfsvoering
Lars Kok (TB) (2 ^e termijn, eindigt 11-2022)	Secretaris NOVAKA	Bestuurslid stichting Katapult Secretaris st. Fonds Opleiding Boek en Kantoor	Personeelszaken en financiën
Yara Cavalcanti Araujo (TB) (2 ^e termijn eindigt 11-2024)	Docent Kunst en Economie aan de	Lid beoordelingscommissie cultuurnota gemeente Utrecht	Onderwijskwaliteit en communicatie
	Hogeschool voor de Kunsten Utrecht	Bestuurslid Stichting André Volten en Museum Tot Zover Adviseur positionering, beleid en management in culturele sector en het kunstonderwijs	

Naam	Functie	Nevenfuncties	Aandachtsgebieden
Nico Groot (TB) (1 ^e termijn, eindigt 04-2022)	Schoolleider Vrijeschool het Zonnewiel Eigenaar van Groot advies	Bestuurslid vrienden van Pallas	Onderwijskwaliteit en financiën
Erik Saal (UB)	Uitvoerend bestuurder	Vz bestuur vrije school de Vuurvogel (Driebergen)	Bevoegd gezag en eindverantwoordelijk

Rooster van aan en aftreden

Naam	Benoemd	Einde 1 ^e termijn	Einde 2 ^e termijn
Rob van der Kolk, voorzitter	1-9-2019	1-9-2023	1-9-2027
Lars Kok	1-11-2014	1-11-2018	1-11-2022
Yara Cavalcanti Araujo	1-11-2016	1-11-2020	1-11-2024
Nico Groot	1-4-2018	1-4-2022	1-4-2026
Erik Saal	15-6-2021		

1.2.4. Scholen

Op 1 januari 2019 zijn Stichting Geert Groote School en Stichting Vrije School Amstelveen gefuseerd tot Stichting Geert Groote Scholen. De Stichting bestaat uit 3 basisscholen met een brinnummer (GGs 1, GGS 2, Vrijeschool Parcival) en 4 zelfstandige locaties (Kairos, Vrije School Amsterdam West, Waldorf aan de Werf en Thula) in Amsterdam en Amstelveen.

De 7 locaties waarvan het bestuur van de Geert Grootescholen het bevoegd gezag is, worden aangestuurd als zelfstandige schoollocaties. Iedere locatie heeft een eigen schoolgids en schoolplan, eigen toezicht vanuit de IvHO, eigen (deel)MR-en en staan onder leiding van een eigen directeur. In 2022 is Thula in het geheel onder de verantwoordelijkheid van de GGS komen te vallen; voor die tijd viel deze locatie onder verantwoordelijkheid van Staij. Eind 2022 is een eigen brinnummer voor Thula aangevraagd wat in 2023 is toegekend. Brinnummerbekostiging start 1-8-2023.

school	website	Link naar scholen op de kaart
Geert Groote school I (08CB)	www.ggs1.nl	GGs 1 scholen op de kaart
Vrije school Amsterdam West (08CB1)	www.vrijeschoolamsterdamwest.nl	
Geert Groote school II (09DD)	www.ggs2.nl	https://scholenopdekaart.nl/basisscholen/amsterdam/8612/geertgroote-school/
Kairos (09DD1)	www.vrijeschoolkairos.nl	
Waldorf aan de Werf (09DD03)	www.wadw.school	

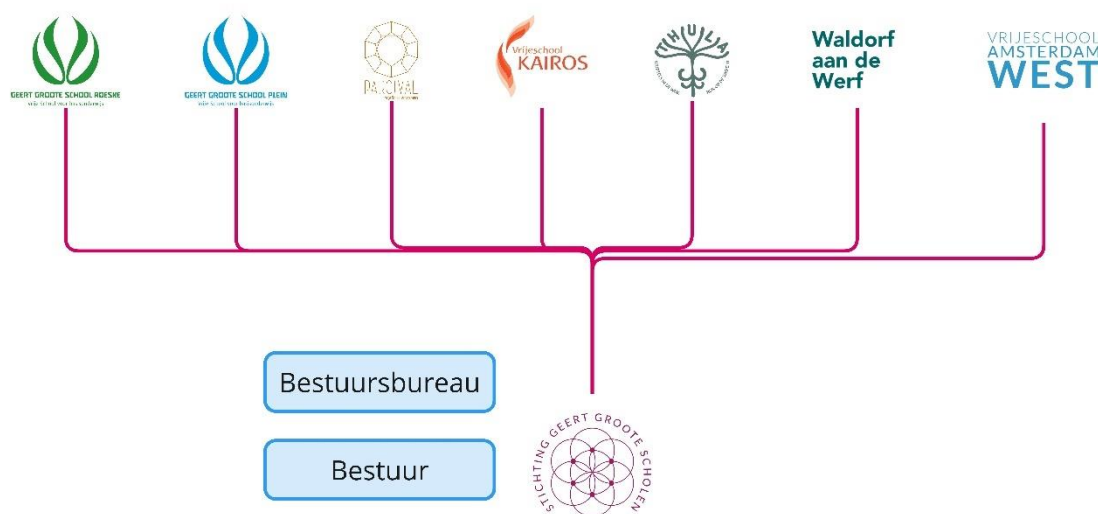
school	website	Link naar scholen op de kaart
Parcival (06QY)	www.vrijeschoolparcival.nl	https://scholenopdekaart.nl/basischolen/amstelveen/25445/vrijebasissschool-parcival/
Thula (wordt 32BG)	www.vrijeschoolthula.nl	

1.2.5. Organisatiestructuur

Elke locatie wordt rechtstreeks door een directeur aangestuurd en zowel de scholen als het bestuur worden ondersteund door het bestuursbureau.

De samenwerking tussen onder de stichting ressorterende scholen vindt concreet plaats tussen de directeuren, die 1 x per 3 weken bijeenkomen onder leiding van de uitvoerend bestuurder. Daarnaast is er structureel overleg tussen de IB-ers met de medewerker kwaliteit, worden gezamenlijke trainingen gegeven (regenboog, zkl's, taal- en rekencoördinator) en vindt uitwisseling van personeel plaats tussen de scholen.

Sinds 2020 heeft de stichting een medewerker kwaliteit en sinds 2021 heeft de stichting ook een schoolpsycholoog die op alle scholen ondersteuning biedt. Financiën, personeelszaken, facilitair beheer en de administratie worden bovenscholings uitgevoerd/ uitbesteed aan het administratiekantoor

1.2.6. De (gemeenschappelijke) medezeggenschap

Per locatie is een MR of MR-deelraad ingesteld. Voor de hele Stichting is de GMR ingesteld waaraan per MR of deelraad een vertegenwoordiging van de oudergeleding en de personeelsgeleding deelneemt. Het verslag over 2022 van de GMR is bijgevoegd als bijlage.

1.2.7. Horizontale dialoog en verbonden partijen

Met de volgende partijen vindt structureel overleg of communicatie plaats. Per partij is aangegeven wat de aard hiervan is en wat de ontwikkelingen van 2022 zijn.

<i>Organisatie of groep</i>	<i>Beknopte omschrijving van de vorm van de dialoog of samenwerking en de ontwikkelingen hierin</i>
Ouders	In de loop van 2022 is de situatie in Nederland verder genormaliseerd en konden er meer activiteiten georganiseerd worden. Het past erg in het onderwijs van de Vrije Scholen om elkaar te treffen en te ontmoeten. Het was dan ook fijn dat daarvoor meer mogelijkheden waren en we onze feesten en bijeenkomsten weer konden vieren zoals het ons past.
Medewerkers	Overleg met medewerkers vindt plaats in wekelijks (team)overleg op de scholen. Daarnaast hebben leraren natuurlijk zitting in MR-en en GMR.
	Voor specifieke onderwerpen worden een aantal leraren uitgenodigd om te participeren als vertegenwoordiging van hun team of vanwege hun expertise.
Gemeente Amsterdam	Overleg vindt vooral plaats op het vlak van huisvesting. Gezien de verschillende vragen op dit vlak vindt intensief overleg plaats om de renovaties en verhuizingen in goede banen te leiden.
Besturen	In Amsterdam is een Breed Bestuurlijk Overleg (BBO) waarin afstemming op thema's gezocht wordt en overleg met de gemeente wordt voorbereid.
Gemeente Amstelveen	Overleg bestaat ook hier vooral uit overleg op het vlak van huisvesting.
Samenwerkingsverbanden	Overleg bestaat uit deelname aan de overleggen en algemene ledenvergaderingen. Daarnaast vindt aanvullend overleg over de instapklas van Parcival.
Jeugdzorg	Op schoolniveau / kindniveau vindt overleg plaats als daar aanleiding toe is.
Kinderopvang	Daar waar sprake is van kinderopvang vindt op schoolniveau overleg plaats.
BSO	Overleg met de BSO partners is vooral regulier overleg dat op schoolniveau plaatsvindt.
Vereniging van vrijescholen	Overleg bestaat vooral uit deelname aan de vergaderingen waarin bredere thema's aan de orde komen.
Inspectie van het Onderwijs	Overleg met de contactinspecteur, voorbereiden, begeleiden en afhandelen inspectie bezoek bestuur in september 2022.

1.2.8. Klachtenbehandeling

De klachtenregeling van GGS is te vinden onder de volgende url:

<https://vrijescholenamsterdam.nl/wp-content/uploads/2019/11/Klachtenregeling-Stichting-Geert-Groote-Scholen-19.docx.pdf>

Extern vertrouwenspersoon

Inleiding

De Arbeidwet en de [cao's onderwijs](#) schrijven voor dat de werkgever verplicht is een beleid te voeren gericht op de bescherming van medewerkers tegen onder andere seksuele intimidatie, agressie en geweld en het voorkomen van ongewenst gedrag. De [Kwaliteitswet](#) zorgt ervoor dat scholen klachten over onder andere ongewenst gedrag of het niet nemen van maatregelen gericht op de veiligheid moeten behandelen.

De Wet bestrijding van seksueel geweld en seksuele intimidatie in het onderwijs ([Meld- en aangifteplicht](#)) heeft tot doel zedenmisdrijven in het onderwijs te voorkomen. Sinds augustus 2015 is daar – als gevolg van een aanpassing van de onderwijswetten (po en vo) – de [Wet Veiligheid op school](#) bijgekomen. Deze wet verplicht scholen beleid te voeren gericht op het aanpakken en voorkomen van pesten.

De aanstelling van vertrouwenspersonen is een onderdeel van de uitvoering van deze wet- en regelgeving.

Dit jaarverslag geeft inzicht in de door de externe vertrouwenspersoon gevoerde gesprekken, de aard en frequentie van meldingen en/of klachten alsmede de eventueel ondernomen stappen.

Vertrouwenspersoon

Sinds 1 januari 2020 verzorgt Pepita David via Adviespraktijk David & van Wezel de functie van externe vertrouwenspersoon voor de basisscholen van de Stichting Geert Groote Scholen.

De vertrouwenspersoon richt haar activiteiten op de opvang, begeleiding en nazorg van leerlingen, ouders en/of medewerkers die ongewenste omgangsvormen ervaren. Zij heeft tevens een adviserende rol naar het management, het bestuur en de MR. Zij begeleidt desgewenst de interne vertrouwenspersonen ongewenste omgangsvormen van de Geert Groote Scholen (IVP'ers) bij casuïstiek en kan scholing verzorgen.

Aantal en aard van de meldingen behandeld door externe vertrouwenspersoon

Er is in 2022 bij de externe vertrouwenspersoon geen verzoek geweest voor begeleiding bij het indienen van een klacht bij de Landelijke Klachtencommissie.

In het kalenderjaar 2022 zijn er bij de externe vertrouwenspersoon 15 meldingen gedaan. In 2021 waren dat 5 meldingen.

Veel meldingen (5) betroffen ouders die ontevreden waren over de wijze waarop hun kind bejegend werd door leerkracht/directie. Tweemaal werd onvrede geuit over de communicatie van de directeur van een school. In een enkel geval is de route naar een klacht en de klachtenregeling uitgelegd. In een aantal gevallen is de kwestie opgelost door gesprekken te voeren met de betrokkenen.

Er zijn vijf meldingen van personeel bij de vertrouwenspersoon beland. De meldingen gingen over bejegening door collega's of leidinggevend, of het verloop van de re-integratie.

Overleg

Er is regelmatig overlegd met de bestuurder (Erik Saal) om af te stemmen over zaken die van belang zijn voor het vertrouwenspersonenwerk alsmede over lopende meldingen. De vertrouwenspersoon heeft tevens een signaal afgegeven omdat er in korte tijd 5 meldingen van dezelfde school kwamen. Op 11 februari 2022 is het jaarverslag over 2021 besproken. Onder meer kwam aan de orde om een scholingsbijeenkomst met de IVP's te organiseren.

Dit heeft nog geen doorgang gevonden.

Ook is van gedachten gewisseld hoe de vertrouwenspersonen zo goed mogelijk verankerd kunnen worden binnen de schoolorganisatie.

De vertrouwenspersoon heeft zich afgelopen najaar voorgesteld aan de GMR.

Klachten

Er zijn drie klachten binnengekomen bij de Stichting. Eén klacht ging over de Coronamaatregelen en de afspraken omtrent testen. Een ouder gaf aan een andere zienswijze te hebben. Eén klacht was van een

oud-leerling van één de scholen en dateerde van lang geleden. Eén klacht betrof de bejegening van een leerling. Alle klachten zijn allemaal opgelost.

1.2.9. Juridische structuur

Stichting Geert Groote Scholen is een stichting zonder winstoogmerk, met een educatief, maatschappelijk, ideëel en sociaal doel, waaronder 3 scholen en 4 zelfstandige locaties ressorteren.

1.2.10. Governance

Door het bestuur wordt de 'Code Goed Bestuur in het primair onderwijs' gevolgd. Het bestuursreglement is te vinden met de url: <https://vrijescholenamsterdam.nl/wp-content/uploads/2019/11/Bestuursreglementhttps://vrijescholenamsterdam.nl/wp-content/uploads/2019/11/Bestuursreglement-definitief-GGS.pdfdefinitief-GGS.pdf>

De Stichting werkt met het zogenaamde one-tier model. Dit betekent een functionele scheiding van toezicht (toezichthoudend bestuur) en uitvoering (uitvoerend bestuurder).

1.2.11. Code goed bestuur

In de [Code Goed Bestuur in het primair onderwijs](#) zijn basisprincipes vastgelegd rond professionaliteit van bestuurders, toezichthouders en managers in het primair onderwijs. Het bestuur handhaaft de code Goed Bestuur.

2. Verantwoording van het beleid

2.1. ONDERWIJS & KWALITEIT

2.1.2. Onderwijskwaliteit en kwaliteitszorg

Hoe definieert het bestuur van de stichting Geert Groote Scholen onderwijskwaliteit?

Goed onderwijs is voor het bestuur van de stichting Geert Groote Scholen onderwijs dat voldoet aan de door de overheid en inspectie gestelde eisen én aan de eigen vrijeschool aspecten van kwaliteit, zoals in beginsel verwoord in ons kwaliteitskader 2022. Wij bieden inspirerend onderwijs om de brede persoonlijke ontwikkeling van elk kind te ondersteunen. Geïnspireerd door de antroposofie en de vrijeschoolpedagogie begeleiden we elk kind in de ontwikkeling van denken, voelen en willen om te “worden wie je bent”. In het Kwaliteitskader wordt beschreven hoe de stichting Geert Groote Scholen onderwijskwaliteit definieert. Het kwaliteitskader is ontwikkeld en opgeschreven door de uitvoerend bestuurder, directie, de intern begeleiders en de medewerker onderwijskwaliteit en wordt elk schooljaar in mei-juni geëvalueerd en bijgesteld.

Hoe houdt het bestuur zicht op de onderwijskwaliteit?

In de jaarlijkse cyclus kwaliteit hebben monitoring, kwaliteitsontwikkeling- en borging een vaste plek binnen de stichting Geert Groote Scholen. Binnen de stichting werken we cyclisch aan de onderwijskwaliteit. Dat gaat steeds in vier fasen:

1. *Definiëren van de kwaliteit:* welke kwaliteit streven we na? Welke doelen en ambities hebben we? Het definiëren van de basiskwaliteit is bij het gezamenlijk opstellen van het kwaliteitskader gedaan. Daarnaast kunnen de scholen nog eigen kwaliteitseisen formuleren. De eigen kwaliteitsdoelen worden in ieder geval elke vier jaar tegen het licht gehouden en beschreven in het schoolplan en jaarplan. Naar aanleiding van het zicht hebben op de kwaliteit worden de gebieden bepaald waar we verbeteringen nodig achten.
2. *Zicht hebben op de kwaliteit:* weten we waar we staan en voldoen we aan de eisen? Hier was de laatste jaren binnen de scholen goed zicht op. In het schooljaar 20-21 is gestart met een verdieping van de schoolanalyses van de tussenresultaten, met in het bijzonder aandacht voor de (schoolambities voor de) referentieniveaus taal en rekenen. In 2022 is een start gemaakt met een gesprekkencyclus tussen uitvoerend bestuurder, kwaliteitsmedewerker en ib en directie, om zo de kwaliteit van alle scholen jaarlijks bij elkaar in beeld te brengen en zo een goed overzicht te hebben van de onderwijsresultaten en ambities van onze afzonderlijke scholen.
3. *Werken aan kwaliteit:* hoe werken we aan verbetering of ontwikkeling van kwaliteit? Dit is een constant proces van plannen, uitvoeren, checken en aanpassen (PDCA-cyclus: plan, do, check, act). Dit vindt plaats gedurende het hele jaar, op alle niveaus tot in het dagelijks handelen.
4. *Verantwoorden:* hoe vertellen we anderen over onze kwaliteit en hoe gaan we met anderen in dialoog om de kwaliteit te ontwikkelen, verbeteren? Via de schoolgids, het schoolplan, de communicatie van de (G)MR, de nieuwsbrief worden alle belanghebbenden op de hoogte gehouden en/of uitgenodigd mee te denken over de onderwijskwaliteit.

Op welke manier werkt het bestuur aan de onderwijskwaliteit?

Sinds schooljaar 2020-2021 is een stafmedewerker onderwijskwaliteit aangesteld. In 2022 is een kwaliteitskader opgesteld om richting te geven aan onderwijskwaliteitsthema's waar we stichtingsbreed

op willen koersen. De kwaliteitsdoelen van dit plan vloeien voort uit de kwaliteitsgesprekken van de uitvoerend bestuurder en stafmedewerker onderwijskwaliteit met de intern begeleiders en directeurs van elke school. Deze kwaliteitsdoelen met daaraan gekoppelde doelen en activiteiten zijn met de directeurs, staf en bestuurder vastgesteld als belangrijke ontwikkelpunten voor de schooljaren 2022-2023/2023-2024. Een constructieve professionele dialoog tussen gelijkwaardige gesprekspartners vormt de basis voor het werken aan onze onderwijskwaliteit: binnen de scholen, binnen de stichting, binnen onze netwerken en werkgroepen en met mensen buiten onze stichting.

Hoe legt het bestuur verantwoording af over de onderwijskwaliteit?

Het bestuur legt verantwoording af aan de RvT en de GMR, onder andere door documenten als het jaarverslag, jaarplannen en evaluaties én in dialoog over het onderwijs.

Ontwikkelingen 2022 en 2023

Bovenstaande uitwerking volgt uit het beleid dat in de Stichting is vastgesteld. Tegelijkertijd is in najaar 2022 door de inspectie geconstateerd dat er weliswaar ontwikkeling zichtbaar is in de stichting, maar dat dit nog niet voldoende is. Op alle de drie gecontroleerde indicatoren scoort de Stichting onvoldoende. Voorjaar 2022 heeft kwaliteitsmedewerker ontslag genomen. Zie ook paragraaf [Inspectie](#).

2.1.3. Doelen en resultaten

Onderwijskwaliteit en kwaliteitszorg

In het strategisch beleidsplan staan de doelen met betrekking tot onderwijskwaliteit beschreven voor onze scholen. Daarnaast is het afgelopen twee jaar gewerkt aan het opstellen van een kwaliteitskader. Hierin is uiteengezet welke kaders er zijn en welke instrumenten wij gebruiken om zicht te houden op de kwaliteit van onderwijs. Naast de inspectie eisen hebben we hierin opgenomen wat onze eigen ambities zijn. Het geheel is zodanig vormgegeven dat het zowel voor de teams als het bestuur en de RvT houvast biedt.

Doelen/beleidsvoornemens

Op onze scholen bieden wij eigentijds en kwalitatief hoog vrijeschoolonderwijs. Om deze kwaliteit van het vrijeschoolonderwijs te waarborgen, door te ontwikkelen en onderwijskwaliteit een vast onderdeel te maken dat regelmatig terugkomt, is het kwaliteitskader ontwikkeld.

Het doel van een bovenschoolse kwaliteitszorg is dat alle scholen een basiskwaliteit bieden, en dat er eenduidigheid ontstaat in de manier waarop wij binnen de stichting werken. Wel met steeds weer in gedachten dat, binnen de kwaliteitskaders, ruimte blijft bestaan voor de scholen om eigen kleur en ambities te behouden of te ontwikkelen, dat is een uitdrukkelijk streven. Onderstaand is per doel uit ons strategisch beleidsplan beschreven wat de ontwikkelingen in 2022 zijn geweest:

Versterken van de kwaliteitszorg en vergroten van het zicht op onderwijskwaliteit:

Het zicht op de onderwijskwaliteit is wat betreft de harde resultaten op orde. Het eerste jaar lag de focus op het in beeld brengen van deze resultaten. Op het gebied van de betekenis achter de resultaten of de interventies en doelen van de scholen zelf is dit schooljaar een volgende stap gezet: individuele gesprekken zijn gevoerd op de scholen met de kwaliteitsmedewerker, uitvoerend bestuurder, directie en IB. Besproken zijn de onderwijsresultaten per school en de onderwijskundige ambities voor volgend schooljaar. Op deze manier wil het bestuur meer zicht krijgen en grip hebben op de onderwijskundige processen op de scholen en de kwaliteitszorg versterken en verbeteren.

Helderheid over de zorgstructuur en de ondersteuning die wij leraren bieden:

De zorgstructuur is op de meeste scholen in orde met uitzondering van één locatie. Complicerende factor is dat de IB-vacatures afgelopen jaren lastig te vervullen blijken te zijn. Vacatures staan (heel) lang open. Er zijn daarom interim IB-ers die de lopende zaken goed oppakken maar waardoor er weinig toekomstgericht wordt gewerkt. Helderheid over de ondersteuningsmogelijkheden van leraren is erg verschillend per locatie.

Continue verbetering van de kwaliteit van onderwijs wordt steeds beter ingebed in de organisatie: Op bovenschools niveau is dat door de functie van bovenschools kwaliteitsmedewerker. Ook worden er sinds dit schooljaar bovenschoolse studiedagen georganiseerd waar alle leraren elkaar ontmoeten en werken aan professionalisering. Nieuwe IB-ers volgen een opleiding. De stichting kan zich hierin verbeteren. Het maken van gezamenlijke afspraken en die nakomen gaat op dit moment niet vanzelf. Niet iedereen binnen de stichting ziet de toegevoegde waarde van data en toetsing. Ook wordt de inspectie niet altijd als partner gezien. De huidige situatie (onvoldoendes bij het 4jo en de benarde financiële positie) maakt iedereen bewust van het doorvoeren van noodzakelijke veranderingen.

Specialisten

Er zijn specialisten voor taal, rekenen, regenboog, meldcode kindermishandeling en scholing wordt door de stichting georganiseerd:

Op elke school is een rekencoördinator en taalcoördinator aangesteld. De rekenspecialisten die in schooljaar 2022 zijn gestart hebben de opleiding tot rekencoördinator gevolgd. Voor de taalspecialisten zijn bovenschoolse nascholingsbijeenkomsten georganiseerd, in samenwerking met de onderwijsbegeleidingsdienst (BVS). Regenboog en meldcode kindermishandeling is op orde, al is zijn het soms tijdelijke functies die bij interim IB-ers liggen, dat geldt ook voor de pestcoördinatoren. De aanwezige Regenboog coördinatoren volgden ook dit jaar de scholing Regenboog.

Alle scholen hebben beleidsplannen voor taal, rekenen, sociaal-emotionele ontwikkeling (Regenboog): alle scholen hanteren de regenboogmethode. Voor taal en rekenen zijn er leerlijnen. Het rekenbeleid voor scholen is in ontwikkeling, de volgende stap is het implementeren van het rekenbeleid. De scholing voor al deze onderwerpen wordt bovenschools georganiseerd.

Er is een visie en er zijn leerlijnen wat betreft relationele vorming, ICT en burgerschap.

Er zijn leerlijnen relationele vorming en seksualiteit opgesteld, deze zijn dit schooljaar geïmplementeerd op alle scholen. Voor ICT geldt dat er op dit moment een visie wordt geformuleerd die moet leiden tot een leerlijn die komend schooljaar geïmplementeerd wordt.

Tijdens het inspectiebezoek in het najaar 2022 is geconstateerd dat het bestuur nog geen beleid heeft geformuleerd rondom het burgerschapsonderwijs. De opdracht van het bestuur is voor beleid te zorgen met betrekking tot het burgerschapsonderwijs waarbij een samenhangend, doelgericht en herkenbaar onderwijs wordt gerealiseerd. Het bestuur laat de inspectie weten wanneer dit gerealiseerd is. De inspectie toetst dit in het herstelonderzoek dat eind 2023 wordt uitgevoerd. Voor een visie en leerlijn van het vak burgerschap is binnen het bestuur eind 2022 een eerste beleidsplan gemaakt, deze is op één van de scholen geïmplementeerd en dient als onderlegger voor de andere scholen. Komend schooljaar (23-24) wordt dit verder uitgewerkt en meer specifiek toegespitst op het onderwijsaanbod op verschillende scholen binnen de stichting.

Onderwijsresultaten

Voor bijna alle scholen geldt dat zowel voor 1F als 2F/1S de referentiewaardes worden gehaald, maar dat alle scholen lager dan scholen met eenzelfde gewicht scoren. Eén school scoort voor 2F/1S in het rode gebied: onder de signaleringwaarde (maar boven de correctiewaarde) én onder het gemiddelde van scholen met eenzelfde gewicht.

Wat betreft leerresultaten (IEP- eindtoets) blijft een aandachtspunt het rekenen, maar ook de zwakke scores bij technisch lezen vallen op. De resultaten zijn wel steeds net voldoende, de referentieniveaus voor 1F worden op alle locaties gehaald, het referentieniveau voor 2F op één locatie niet (voor het tweede achtereenvolgende jaar), de anderen wel.

Voor bijna alle scholen geldt dat zowel voor 1F als 2F/1S de referentiewaardes worden gehaald maar dat alle scholen lager dan scholen met eenzelfde gewicht scoren. Er moeten nog schooleigen doelen worden gesteld voor de referentieniveaus en de tussentoetsen. Het doel is dat alle scholen voldoen aan de eigen gestelde ambitieuze doelen.

De onderwijsresultaten van de scholen zijn te vinden op <https://www.scholenopdekaart.nl>.

2.1.4. Onderwijs aan nieuwkomers

Dit is niet van toepassing op de Geert Groottescholen.

2.1.5. Internationalisering

Binnen de stichting worden relatief weinig nieuwkomers aangemeld. Kinderen van 4 t/m 6 jaar stromen in de kleuterklassen in. In de kleuterklas wordt een taalrijke omgeving aangeboden, waardoor de kinderen spelenderwijs de Nederlandse taal leren. Kinderen vanaf 6 jaar die minder dan een jaar in Nederland zijn worden binnen Amsterdam opgevangen in een nieuwkomersklas. Gezien de geringe aanmeldingen van nieuwkomers zijn binnen onze stichting (nog) geen nieuwkomersklassen gestart.

2.1.6. Onderzoek

Er is geen beleid op het thema onderzoek.

2.1.7. Inspectie van het Onderwijs

In september 2022 heeft het vierjaarlijks onderzoek bestuur en scholen plaatsgevonden. Het resultaat van dit onderzoek door de inspectie is dat de Stichting op alle drie de onderdelen waarop het onderzocht is een onvoldoende heeft gekregen.

Onderdeel	Oordeel	Samenvatting
BKA1: Visie, ambities en doelen	onvoldoende	De inspectie constateert dat er weliswaar een stelsel van kwaliteitszorg is binnen de Stichting, maar dat nog onvoldoende functioneert. De dialoog over dit de inrichting van dit stelsel is binnen de organisatie gaande, maar staat naar het oordeel van de inspectie nog in de kinderschoenen. Het ontbreekt nog aan ambities en doelen die zijn vastgelegd. Daardoor kan hierop geen sturing plaatsvinden. De inspectie constateert ook dat de schoolplancycus en het strategisch beleidsplan nog los staan van elkaar. Als laatste constateert de inspectie dat de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden nog niet duidelijk zijn. Dit zorgt voor rolverwarring. Als laatste is het interne risicobeheersing en controlesysteem onvoldoende. Dit dient in het jaarverslag van de stichting meer aandacht te krijgen.
BKA2: Uitvoering en kwaliteitscultuur	onvoldoende	De inspectie constateert dat er momenteel eigenlijk geen sprake is van een stelsel voor kwaliteitszorg. Door het ontbreken van doelen, worden deze ook niet gerealiseerd. Ook ontbreekt het aan helder beleid omtrent het voeren van personeelsgesprekken met de directeuren. Er zijn wel eerste aanzetten om te komen tot de gezamenlijke kwaliteitscultuur. De Stichting is nog geen organisatie, het bestuur ziet de noodzaak daarvan wel in. Een positieve ontwikkeling is de ontwikkeling van de rekencoördinatoren en het IB-netwerk. Ook is er in aanzet gewerkt aan de vaardigheden omtrent burgerschap binnen de Stichting. Ook bij deze indicator speelt mee dat taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden nog niet op orde zijn. Het toezicht op doelmatige besteding van middelen moet beter.

Onderdeel	Oordeel	Samenvatting
BKA3: Evaluatie, verantwoording en dialoog	onvoldoende	Door het ontbreken van doelen, is het lastig om zicht te krijgen op de kwaliteit. Door de komst van kwaliteitsmedewerker is er verbetering in de stichting. Maar ook hier is het van belang dat er duidelijkheid komt over de taak, verantwoordelijkheden en bevoegdheden binnen de organisatie. De verantwoording van het bestuur is onvoldoende. Het evalueren, verantwoorden en aangaan van de dialoog kan pas goed plaats vinden als er doelen en duidelijkheid is. Nu ontbreken de resultaten om intern en met belanghebbenden de dialoog te voeren. Ook hier ziet de inspectie eerste aanzetten om de verbetering in gang te zetten.

Het inspectierapport is [hier](#)¹ te vinden.

2.1.8. Visitatie

Tijdens het verslagjaar vond er geen bestuurlijke visitatie plaats.

2.1.9. Passend onderwijs

Alle leerlingen moeten een plek krijgen op een school die past bij hun kwaliteiten en mogelijkheden. De gelden die het bestuur ontvangt via de lumpsum en vanuit de samenwerkingsverbanden worden ingezet voor de Intern Begeleiders en daar waar noodzakelijk extra ingezet via onderwijsassistenten. Deels is dit maatwerk.

In de schoolondersteuningsprofielen (SOP) van de scholen staat beschreven welke niveaus van zorg en hoeveel zorg er op een school kan worden geboden. Het SOP is ook onderdeel van de schoolplannen en in de schoolplannen staat omschreven hoe de scholen verder werken aan de invulling van passend onderwijs. Scholen hebben zorgplicht. Dat betekent dat de school verantwoordelijk is om een passende onderwijsplek te bieden die aansluit op de mogelijkheden en zorgvragen van de leerling. Het wettelijk kader is leidend bij het zoeken naar de beste plek voor leerlingen. We doen ons best dat te bieden binnen onze scholen. Als dat buiten onze mogelijkheden ligt wordt samen met ouders en het SWV gezocht naar alternatieven, een passend plek.

Scholen bieden basisondersteuning.

De IB-ers onderhouden hun netwerk met collega IB-ers, de verschillende zorgaanbieders, het OKT/GGD en het samenwerkingsverband (SWV). Ook nemen zij actief deel aan o.a. klankbordgroepen die vanuit het SWV georganiseerd worden. Dit alles ter ondersteuning van het Passend onderwijs. Waar nodig, worden externe partijen betrokken in de ondersteuning van ons onderwijs. De IB-er speelt een actieve rol in het onderhouden van het contact met deze externen en de inzet van de externe expertise. De inzet van de ondersteuning van de leraren door middel van meer handen in de klas is dit jaar voortgezet. Een verdere verbetering van de basiszorg heeft plaatsgevonden. De verdieping van het klassenmanagement door middel van studie en begeleiding is op een goed niveau gekomen, maar blijft een aandachtspunt in verband met de wisselingen van personeel.

Scholen bieden extra zorg.

De "Leerwerkplaats" is verder uitgewerkt. Hier krijgen kinderen uit klas 3 t/m 6 (max 10) vier dagen in de week intensief extra begeleiding. Het is bedoeld voor kinderen met een dubbele uitdaging. De

¹ Of ga naar de [Homepagina van de Toezichtresultaten Onderwijsinspectie website](#), en zoek op Geert Grootescholen

intensieve hulp en de eigen leerlijn zou ertoe moeten leiden dat de kinderen na maximaal tweemaal een half jaar in staat zijn om, in hun eigen klas, het taal en/of rekenonderwijs tijdens de oefeningen te kunnen volgen en dat zij daarnaast in staat zijn om hun eigen hulpmiddelen in te zetten. Ondanks de wisseling van docenten is de formule van de LWP zo krachtig gebleken dat dit heel succesvol door is gelopen. De leerwerkplaatsdocent betalen we uit middelen die bestemd zijn voor Passend onderwijs. In 2021 zijn we gestart deze formule ook op andere scholen in te zetten.

Op andere scholen heeft vanuit de Interne begeleiders de “Oefenklas” zijn vorm gekregen. De Oefenklas is bedoeld voor leerlingen van klas 3 t/m 6 met extra ondersteuningsbehoeften waarbij sprake is van gestapelde problematiek of een geïsoleerd werkhoudings- of gedragsprobleem. Het is een korte interventie met als doel de kinderen weer geheel in de eigen klas te laten doorstromen.

Samen naar School instapklas vrijeschool Parcival

De Vrije School Parcival heeft een speciale klas met leerlingen met een verstandelijke beperking, veelal met het syndroom van Down, vallend binnen de criteria van ZMLK onderwijs. De klas neemt een belangrijke plaats in de school in. De kinderen van de Instapklas en de andere kinderen spelen en leren samen door middel van uitwisseling van leerlingen in de verschillende klassen. Zo gaan kinderen uit de Instapklas regelmatig naar een integratieklas en komen kinderen uit de andere klassen meedoen in de Instapklas. Kinderen kunnen vanaf 6 jaar in de Instapklas geplaatst worden, indien zij voldoende taakgericht zijn en ontvankelijk zijn voor het aanvankelijk lezen, schrijven en rekenen.

In de klas wordt gewerkt vanuit de visie van het vrijeschoolonderwijs. Dat betekent dat het aanbod heel breed is ofwel gericht is op de ontwikkeling van denken-voelen-willen. Zo is er veel aandacht voor bewegen en zingen en naast de bekende schoolse vakken ook voor creatieve vakken zoals schilderen, tekenen, boetsen en bakken. Met interne en externe ondersteuning werken hier twee parttime leraren aan individuele ontwikkeling van de kinderen. Het onderwijsaanbod is een combinatie van vrijeschoolonderwijs en speciaal onderwijs. Het aanbod van leer- en ontwikkelingsstof en zorg is toegesneden op de behoeften van leerlingen. Voor ontwikkelingsdoelen zijn leerlijnen uitgezet met als doel een zo groot mogelijke ontwikkeling van de redzaamheid op lichamelijk, cognitief en sociaal-emotioneel gebied en de ontwikkeling in praktische zin. De leraren werken ook met een leerlijn integratie (met de andere klassen van de school).

Voorjaar 2023 worden door bestuur en directie gesprekken gevoerd met SWV Amstelronde en SWV PO Amsterdam Diemen. De gesprekken gaan over de onderwijskundige kwaliteit en de financiële continuïteit.

Aan welke doelen in het kader van passend onderwijs heeft het bestuur de middelen vanuit het samenwerkingsverband uitgegeven?

Met het samenwerkingsverband wordt regelmatig (in ieder geval jaarlijks) besproken hoe goed het lukt vorm te geven aan passend onderwijs. Binnen het samenwerkingsverband Amsterdam-Diemen is afgesproken dat schoolbesturen en daarmee scholen zelf verantwoordelijk zijn voor het bieden van basis- en extra ondersteuning. Schoolbesturen en scholen bepalen binnen de afspraken die er zijn gemaakt zelf hoe ze vormgeven aan de ondersteuning van leerlingen. Jaarlijks wordt in juni de begroting vastgesteld en is duidelijk op welk bedrag schoolbesturen en scholen kunnen rekenen in het daaropvolgende schooljaar.

In overleg met de directeuren wordt ieder jaar bij het opstellen van de begroting besproken op welke manier de middelen het beste aangewend kunnen worden. De middelen die beschikbaar zijn voor het passend onderwijs worden in zijn geheel aan de scholen ter beschikking gesteld. De middelen worden onder andere uitgegeven aan:

- Extra personele ondersteuning voor (individuele) leerling(en): inzet remedial teacher, plusleraar, individuele begeleiding leerlingen, leraar ‘leerwerkplaats’.
- Investerings in interne zorgstructuur en professionalisering
- Interne en externe kwaliteitsverbetering
- Materieel inzet: leermiddelen, plusmateriaal, remediërend materiaal

Ontwikkeling van visie op passend onderwijs

Het uitvoerend bestuur sluit waar mogelijk aan bij de bijeenkomsten van het Samenwerkingsverband Diemen-Zuid en scholingsbijeenkomsten. Op deze bijeenkomsten wordt gezamenlijk visie ontwikkeld op passend onderwijs en wordt uitgewisseld hoe de diverse besturen omgaan met de uitdagingen die passend onderwijs met zich meebrengen. Dit werkt inspirerend en maakt het eenvoudiger om landelijke trends te blijven volgen. Participatie aan de samenwerkingsverbanden en eigenaarschap op passend onderwijs is erg belangrijk voor de stichting Geert Groote Scholen.

2.1.10. Nationaal Programma Onderwijs

Op basis van een schoolscan is door de scholen een schoolprogramma opgezet waarin de voorgenomen interventies zijn verwoord. Deze plannen zijn in samenspraak met de betreffende lerarenteams MR-en opgesteld en goedgekeurd. De NPO gelden zijn zoveel mogelijk duurzaam ingezet: b.v. door scholing op kwaliteit van instructie, de leerwerkplaats is opgestart. De interventies verschillen per school maar bestaan onder andere uit:

Extra ondersteuning voor lees- en rekenonderwijs, verbeterplan taal, investering in methoden en extra RT-materiaal, investering in ICT-middelen, opstarten leerwerkplaats. Vergroten expertise leraren (EDI, HB, autisme, etc.), aangepast meubilair, coaching leraren, inzet kleuterspecialist.

Ook zijn kortdurende interventies ingezet: tijdelijk uitbreiding Remedial Teaching en extra extern personeel is aangenomen om kinderen individueel of in groepjes te ondersteunen, extra onderwijsassistenten. De interventies zijn ingezet met focus op taal en rekenen, periodeonderwijs, maar ook met focus op het aanbod kunstzinnige vakken en euritmie.

Resultaten

De inzet van de NPO-middelen hebben een positief effect op de leerresultaten, de sociaal-emotionele ontwikkeling en de kunstzinnige vorming van onze kinderen. Dit is terug te vinden in de onderwijsresultaten, door observaties, gesprekken met ouders en in de afname van de veiligheidsthermometer.

2.1.11. Sociale veiligheid

Elke school heeft een vertrouwenspersoon en een coördinator schoolveiligheid. Op elke school binnen de stichting is een schoolveiligheidsplan opgesteld. Dit plan wordt opgesteld door de coördinator schoolveiligheid in samenspraak met de teams en de MR. Ons "Veiligheidsbeleid: sociaal en fysieke veiligheid" is gericht op het voorkomen, afhandelen, registreren en evalueren van incidenten. De school monitort de veiligheid ten minste jaarlijks. Schoolleiding, ib en leraren voorkomen pesten, agressie en geweld in elke vorm en treden zo nodig snel en adequaat op. Het schoolveiligheidsplan wordt ieder schooljaar met het team geëvalueerd en geoptimaliseerd en wordt in juni besproken en voorgelegd aan de MR.

Alle scholen binnen de stichting meten de schoolveiligheid met de veiligheidsthermometer WMK-PO. De WMK-PO is een zelfevaluatie-instrument om gedetailleerd vast te stellen of we de basiskwaliteit (conform het laatste onderzoekskader van de IvHO) leveren. Ieder schooljaar wordt in oktober - november de WMK-PO afgenomen in klas 4, 5 en 6. De uitkomsten worden door de veiligheidscoördinator met de betreffende leraar bekeken en besproken na afname. Als de uitkomsten van de monitoring daartoe aanleiding geven, treft de school maatregelen om de situatie te verbeteren, deze worden opgenomen in het schoolveiligheidsplan. De uitslag van de veiligheidsthermometer en de eigen analyse van de volgijsen sociaal emotionele ontwikkeling voegen de klassenleraren samen. Hieruit worden conclusies getrokken. Waar moet aan gewerkt worden, welke kinderen hebben extra zorg nodig? Als ondersteuningsaanbod wordt gebruik gemaakt van de methode Regenboog. De oefeningen in het Regenboog uur worden waar nodig aangepast. Indien noodzakelijk wordt er in samenspraak actie ondernomen, zoals een bespreking in het zorgteam, in het Ondersteuningsteam van

de school, in de pedagogische vergadering of met ouders en kind. Wat betreft veiligheid en welzijn (gemeten met de WMK-PO) zijn de uitkomsten op de scholen dit schooljaar voldoende.

2.1.12. Toekomstige ontwikkelingen onderwijskwaliteit

Het inspectiebezoek in het kader van het 4jo maakt duidelijk dat we met elkaar aan de slag moeten en de ingezette verbeteringen af moeten maken en vervolgens borgen. De eerste stap daarin is het formuleren van doelen en ambities, zodat er geëvalueerd kan worden. Het inspectieonderzoek dat in de start van 2023 heeft plaatsgevonden op Parcival geeft aan dat ook op de scholen verbetering mogelijk is. Meer structuur in de systemen, duidelijkheid in rollen, verantwoordelijkheden en bevoegdheden en werken met opbrengsten en ambities gaat ons helpen. In het directieoverleg wordt steeds gekeken naar de mogelijkheden om daar gezamenlijk in op te trekken.

2.2. PERSONEEL & PROFESSIONALISERING

2.2.2. Personeelsbeleid Doelen en resultaten

Dit jaar is de krapte op de arbeidsmarkt verder toegenomen, wat heeft geleid tot een tekort aan leraren om openstaande vacatures te vervullen. Om deze uitdaging aan te gaan en tevens te profiteren van extra financiering door de NPO, heeft GGS het Werk & Leertraject gelanceerd om bij te dragen aan de uitbreiding van de groep leraren. Dit programma stelt medewerkers in staat om als ondersteuner aan de slag te gaan en tegelijkertijd de PABO-opleiding te volgen (in 4 jaar), zodat ze later als leraar kunnen instromen. Het traject heeft veel belangstelling gekregen en na een zorgvuldige selectie zijn 13 medewerkers gekozen om eraan deel te nemen.

Zij-instroom

Het zij-instroomtraject is een gewild pad voor mensen die de ambitie hebben om leraar te worden. Het is echter een intensief traject met een relatief hoog risico op uitval. Als er een vacature beschikbaar is voor een zij-instromer, geeft GGS bij voorkeur de voorkeur aan een kandidaat met eerdere leservaring, bijvoorbeeld als vakleerkracht, docent in het VO of op een andere manier. Het zij-instroomtraject omvat dat de zij-instromer meteen voor de klas staat terwijl hij of zij tegelijkertijd een tweejarige opleiding volgt. Met ondersteuning van de NPO-gelden heeft een enkele zij-instromer ook de kans gekregen om een korte periode mee te lopen naast een ervaren leraar. De zij-instromer krijgt naast zijn of haar aanstelling als leraar (meestal twee of drie dagen per week) vier extra uren betaalde studietijd, terwijl de overige studietijd voor eigen rekening komt. Elke beginnende leraar, inclusief de zij-instromer, krijgt begeleiding van een coach om de ontwikkeling van de leraar vaardigheden te ondersteunen.

Taken en werkverdeling

Het beleid rondom takenverdeling en werkverdeling is nu concreet gemaakt en geïmplementeerd. Om tegemoet te komen aan de instroom van nieuwe leraren die niet de Vrijeschool Pabo hadden gedaan is er voor deze groep een introductieprogramma georganiseerd waarin medewerkers kennis konden maken met de verschillende aspecten van het vrijeschoolonderwijs en elkaar beter konden leren kennen. De zogenaamde applicatiecursus. Dit werd het eerste deel van 2022 nog binnen ons eigen bestuur georganiseerd maar in de tweede helft van 2022 is dit in samenwerking.

2.2.3. Toekomstige ontwikkelingen

Het stoppen van de NPO-middelen, de krapte op de arbeidsmarkt zijn zaken die in 2023 aandacht zullen vragen. Het is tijd om, bij voorkeur samen met de andere besturen in Amstelveen en Amsterdam, nieuwe oplossingen te vinden voor de grote tekorten op de arbeidsmarkt. Het is fijn dat de gemeente Amsterdam met de besturen actief meedenkt en werkt om die oplossingen te vinden. In 2022 worden de oplossingen bij de Geert Groottescholen nog voornamelijk gezocht in het verlengde van het probleem: hoe krijgen we meer leraren. In 2023 en verder wordt het tijd om na te denken over andere oplossingen, er zijn namelijk voorlopig niet genoeg bevoegde leraren te vinden.

De financiële ontwikkelingen en het stopzetten van de NPO-middelen in 2023 maken duidelijk dat goed beleid en een goede uitvoering daarvan erg bijdraagt aan goed onderwijs en een goede organisatie. Het behouden van personeel, door de juiste gesprekken te voeren en mensen te binden aan de organisatie, is erg belangrijk gebleken. Het opstellen van goed personeelsbeleid en beleid omtrent mobiliteit kan de Stichting in de toekomst helpen om situaties vanuit beleid en gewenst doel vorm te geven.

2.2.4. Zaken met personele betekenis

Er hebben zich in 2022 geen zaken van personele betekenis voorgedaan.

2.2.5. Uitkeringen na ontslag

In 2022 hebben we voor twee personen een betaalverzoek vanuit het Participatiefonds ontvangen inzake vergoeding van de WW-uitkering. Hiervan is één uitkering onterecht geweest en die is terugbetaald aan het bestuur. De andere uitkering gold voor een periode van 4 weken. Voor 2022 was er dus één medewerker die voor de eigen wachtgeldregeling in aanmerking kwam.

2.2.6. Regeling bijzondere bekostiging professionalisering en begeleiding starters en schoolleiders

Op alle scholen hebben de medewerkers diverse scholingsmogelijkheden aangeboden gekregen. Dit varieerde van de Zomerweek in Zeist, begeleiding startende leraren, tot bijvoorbeeld de opleiding startbekwaam en/of vakbekwaam schoolleider. Drie directeuren ronden in 2022 de opleiding basis- en of vakbekwaam schoolleider af. Zij-instromers volgden een begeleidingstraject d.m.v. coaching en visitatie. Sinds 2020 is de Vrijeschool Kairos een Samen Opleidend Leren (SOL) school. Vrijeschool PABO studenten doen een deel van hun opleiding op de school zelf en lopen stage en volgen lessen in de school.

Coaching startende leraren

Op alle scholen is coaching ingezet voor het begeleiden van startende leraren en directeuren. Dat heeft op verschillende manieren vorm gekregen en wordt door verschillende professionals uitgevoerd. Op de meeste scholen kregen nieuwe medewerkers een maatje als aanspreekpunt binnen de school voor alle praktische zaken die je als nieuwe leerkracht tegenkomt.

2.2.7. Hoe is het personeelsbeleid afgestemd op de onderwijskundige visie en de opgaven waar de scholen voor staan?

Het personeelsbeleid wordt ontwikkeld in samenwerking met het bestuur, directeuren, HR en GMR. De directeuren zijn verantwoordelijk voor de implementatie van het beleid op de afzonderlijke scholen en indien nodig wordt er externe expertise ingehuurd. Tijdens het directieoverleg en de pedagogische vergaderingen op de scholen werken wij aan de ontwikkeling van ons personeelsbeleid. Er wordt gewerkt volgens een werkgroepenstructuur waarbij per beleidsonderwerp een werkgroep wordt ingericht. Deze werkgroep bestaat uit een samenstelling van functies die relevant zijn voor het onderwerp, zoals directeuren, IB-ers, leraren en stafmedewerkers (medewerker kwaliteit, HR, algemeen beleid). De bestuurder stimuleert het gesprek en inspireert door kritische vragen te stellen en meningen te geven. Het beleid wordt aan het einde van het ontwikkelproces door de bestuurder vastgesteld en waar nodig worden instemming of adviesorganen betrokken. Zo is er onder andere een functiehandboek opgesteld, hierin staan de taken en verantwoordelijkheden per functie beschreven. Het taakbeleid, het werkverdelingsplan en de gesprekkencyclus zijn weer up to date gemaakt en besproken met de directies. Door middel van de opgestelde gesprekkencyclus, de (gezamenlijke) studiedagen, scholing en de applicatiecursus vrijeschoolonderwijs voor leraren afkomstig uit het regulier onderwijs stemmen wij het personeelsbeleid af op ons vrijeschoolonderwijs.

Omdat er sprake is van een hoge werkdruk bij zowel directie als het stafbureau is de hulp ingeroepen van het Vervangingsfonds. In 2022 is hiervoor een aparte werkgroep vooropgezet waarbij drie doelstellingen zijn vastgesteld:

- een gedeelde visie op integraal leiderschap,
- duidelijkheid over rollen, taken en verantwoordelijkheden voor zowel bestuur, directie als staf en deze vertalen naar een handelingswijze.
- Randvoorwaarden om te kunnen voldoen aan functie eisen
- Structurele aandacht voor ieders welzijn organiseren

Borging, monitoring en evaluatie

Dit moet verder ontwikkeld worden bij de GGS.

2.2.8. Hoe is de dialoog over het strategisch personeelsbeleid met leraren en schoolleiders ingericht?

Er is dit jaar gezamenlijk gekeken naar de gesprekkencyclus en hoe deze beter kan aansluiten bij de besturingsfilosofie die volop in ontwikkeling is. Om het functioneren en de ontwikkeling van iedere werknemer goed in beeld te krijgen wordt op de meeste scholen de jaarlijkse gesprekkencyclus gehanteerd. Hierin zijn verschillende fasen te onderscheiden, waarin het POP-gesprek (Persoonlijk Ontwikkeling Plan), het functioneringsgesprek en het beoordelingsgesprek, alsmede een mogelijke loopbaanbezinging een plek hebben. De totale cyclus duurt 4 jaar, waarna de cyclus opnieuw start.

De gesprekken hebben primair tot doel het functioneren van de werknemer bespreekbaar te maken en zijn daarnaast gericht op de professionele ontwikkeling van de medewerker. Het gaat hierbij overigens niet alleen om het bespreekbaar maken van het functioneren van de werknemer, maar ook om de relatie tot de leidinggevende en het vaststellen van positieve elementen en belemmerende factoren in de organisatie. De gesprekkencyclus is uitgewerkt voor leraren. Voor onderwijsondersteunend personeel en directeurs, alsmede voor de uitvoerend bestuurder is deze cyclus eveneens van toepassing, hieraan zal in 2023 verder worden gewerkt.

2.2.9. Formatie

Ook voor 2022 was het een grote uitdaging om de formatie voor de zeven scholen rond te krijgen.

Het is gelukt om bij het begin van het schooljaar 2022-2023 alle klassen van een leerkracht te voorzien. Daarnaast is het aan de flexibiliteit van de leraren en ondersteuners van onze teams te danken dat het ook in 2022 grotendeels gelukt om de klassen te blijven bezetten. Echter we zijn er niet in geslaagd om dit zonder inzet van ZZP leraren te doen.

2.2.10. Werving

Eind 2021 zijn we gestart met het opzetten van een apart team voor de werving en selectie van nieuwe leraren. In een nog steeds zeer krappe arbeidsmarkt voor onderwijspersoneel met tegelijkertijd een stijging van het aantal vrije scholen, vraagt de werving van nieuwe mensen voor onze scholen een extra inspanning. Dit hebben we het afgelopen 1,5 jaar op een hoger niveau gebracht.

We hebben onze professionele werving actief ingezet op social-media met gerichte campagnes waarop we ook de parels van onze scholen zichtbaar maken. Op die wijze komen we bij een veel bredere groep in beeld.

Een aantal wervingsactiviteiten (verkennende gesprekken, eerste selectie) hebben we het afgelopen jaar op stichtingsniveau vormgegeven waardoor we de druk bij de individuele directeuren en scholen hebben weggehaald. We hopen daarmee in zorgvuldigheid en efficiency te kunnen bijdragen in de werving van nieuwe medewerkers. Het werving en selectieteam bestond uit twee directeuren en de HR-medewerker en is vanaf februari 2022 gestart met een eerste inventarisatie wat er op welke locatie aan vacatures waren voor het nieuwe schooljaar.

2.2.11. Zij-instroom traject

We zijn in gesprek gegaan met potentiële zij-instromers en hebben contact gezocht met 1loket, het orgaan van de Gemeente Amsterdam wat scholen helpt bij de begeleiding van zij-instromers. Daarnaast hebben we met alle sollicitanten die zich aanboden verkennende gesprekken gevoerd om te kijken bij geschiktheid voor de functie op welk van de zeven locaties deze (toekomstige) leerkracht het beste op zijn of haar plek zou zijn. In totaal hebben we in 2022 met vier mensen het zij-instroom traject gestart waarvan er nu twee doorgaan in 2023. Daarnaast zijn er nog vijf zij-instromers die al in 2020/2021 zijn gestart aan de Hogeschool Leiden.

Het vergroten en verbeteren van ons stagebeleid/ scholingsbeleid. Een van onze scholen is een SOL school, een opleidingsschool waar leraren 'on-the-job' en 'in-de-school' het vak leren van andere leraren.

In 2022 is bij een drietal scholen in opbouw het aantal klassen uitgebreid. Voor deze klassen hebben we gelukkig bevoegde leraren gevonden.

Werkdrukmiddelen

Ook in 2022 zijn er werkdrukmiddelen volledig beschikbaar gesteld voor de scholen. Iedere school maakt een plan in samenwerking met team en MR voor de besteding van de werkdrukmiddelen. Op al onze scholen is vooral extra personeel ingezet. Leraren, IB-ers en onderwijsondersteunend personeel zorgen voor een vermindering van de werkdruk in de scholen ten laste van de werkdrukmiddelen. Scholen die meer personeel in dienst hadden dan volgens de kengetallen betaalbaar is, zetten de werkdrukmiddelen in om deze over-formatie te bekostigen.

De regeling Duurzaam Inzetbaarheidsverlof voor medewerkers vanaf 57 jaar, is door 2 medewerkers gebruikt.

De GGS is zelf verantwoordelijk voor de kosten van de uitkeringen die medewerkers als zij uit dienst gaan (ziektewet, WIA en WW) kunnen krijgen. Daar waar mogelijk wordt geprobeerd de kosten te minimaliseren door te werken met een VSO (vaststellingsovereenkomst) en via de regels die het PF/VF stelt. Het kan echter niet volledig voorkomen worden dat GGS de kosten van de uitkering moet betalen.

2.2.12. Personeelsbestand

Het personeelsbestand bestond eind 2022 uit 159 medewerkers (inclusief vervangers). De man-vrouw verdeling is zo goed als gelijk gebleven: er werken met name vrouwen bij GGS, met een gemiddeld hogere leeftijd. Het percentage fte van de mannen is 23% van de totale fte van de groep medewerkers.

De Gewogen Gemiddelde Leeftijd (GGL) van de medewerkers van GGS is hoger dan gemiddeld in Nederland. Dit heeft een negatieve invloed op de bekostiging zoals die in 2023 wordt vastgesteld. De oorzaak van de hogere gemiddelde leeftijd bij vrijescholen t.o.v. het reguliere onderwijs wordt veroorzaakt door de hogere leeftijd van onze instroom. Relatief weinig nieuwe leraren komen direct van de Vrijeschool PABO. Een grote groep nieuwe leraren heeft eerst in het reguliere onderwijs gewerkt en bedenkt gemiddeld tussen de 35 en 55 jaar dat zij liever in het vrijeschool onderwijs willen werken. Dit heeft een negatief effect op de GGL.

Leeftijdscategorie	Aantal personen
15 tot 25 jaar	5
25 tot 34 jaar	26
35 tot 45 jaar	46
45 tot 55 jaar	52
55 tot 65 jaar	24
65 jaar en ouder	6

Totaal aantal medewerkers 159

Type aanstelling	Aantal medewerkers
Full time	22
Parttime	137
Totaal	159

	Deeltijd	Voltijd	Totaal (aantal pers./fte)
Vrouw	141	17	159/ 99,6
Man	18	5	23/99,6

Zoals het verschil hierboven tussen het aantal bij GGS werkzame personen en het aantal FTE laat zien, zijn er veel medewerkers die in deeltijd werken ons bestuur. De voltijders die er zijn, werken met name als leerkracht.

2.2.13. Ziekteverzuim

Het doel voor 2022 was om het ziekteverzuim naar een gemiddelde van 6% te krijgen. Dat is helaas niet gelukt. Het gemiddelde ziekteverzuim in 2022 van ons bestuur was ruim 9%. Met de arbodienst zijn we doorlopend in gesprek om te kijken waar we als schoolbestuur kunnen helpen om preventieve middelen in te zetten om het ziekte verzuim omlaag te brengen.

2.3. HUISVESTING & FACILITAIRE ZAKEN

2.3.1. Doelen en resultaten

De doelen uit het strategisch beleidsplan op het gebied van huisvesting en facilitaire zaken zijn:

- De meerjarenonderhoudplannen (MJOP's) zijn accuraat en de dotatie is hiermee in overeenstemming, uitvoering van werkzaamheden loopt soepel. Op de meeste scholen beschikken we over up-to-date MJOP en is de dotatie in overeenstemming met de activiteiten uit het MJO. Er is een MJOP beschikbaar waarin de te verrichten onderhoudswerkzaamheden voor de komende 20 jaar worden gepland. Hierbij wordt ook gekeken naar de duurzaamheidseffecten van het uit te voeren onderhoud. In de begroting van de school wordt de benodigde dotatie voor het onderhoud opgenomen om het onderhoud naar behoren uit te kunnen voeren.
 - Dit doel is niet behaald. Wel is er voor een enkele locatie een MJOP gemaakt, deze zijn echter niet toereikend voor een structurele goede huisvesting. Op stichtingsniveau dient dit plan er te komen, gekoppeld aan een accurate berekening van de kosten en de bijhorende dotaties. De regels die hiervoor gaan gelden vanaf 2024: opbouw van de voorziening per component. Dit zal zeer waarschijnlijk leiden tot een forse noodzakelijk verhoging van de voorziening ten laste van het eigen vermogen.
- Facilitaire contracten worden tegen het licht gehouden, waar dat zinvol is worden raamcontracten afgesloten. Afgelopen jaar zijn kopieercontracten en contracten voor onderhoud aan blusmiddelen en noodverlichting bekeken en waar nodig opnieuw afgesloten.
 - Hier is mee begonnen en dit is belegd bij een van de medewerkers. Dit moet en kan planmatig nog beter doorgevoerd worden.
- De organisatiestructuur van de administratie is geprofessionaliseerd. Er wordt gewerkt vanuit een specialisme (leerling administratie, ICT, huisvesting, facilitaire zaken, financiën en personeel). Er vindt planmatig overleg plaats met de directies en bestuurder. Deze functies worden uitgevoerd vanuit het bestuursbureau aan de 1e Nassaustraat.
 - Hier is nog geen of onvoldoende start mee gemaakt. Het traject onder begeleiding van het Vervangingsfonds in het kader van werkdruk geeft hier richting aan. In fase twee van het plan van aanpak komt dit weer terug (schooljaar 2023-2024).
- De afrekening van de Vrije School West heeft eind 2022 en begin 2023 plaatsgevonden. Het pand is nog niet juridisch overgedragen aan de stichting. Gelet op de ouderdom en planmatig gepland onderhoud (dak) is dit onderwerp van gesprek met de gemeente.
- De verbouwing bij Kairos heeft meerdere tegenslagen gekend, zo is de staat van de gevel veel slechter dan in eerste instantie gedacht. Ook bleken er boktorren in de fundering te zitten. Dit maakt de geplande renovatie vele malen kostbaarder dan verwacht. Besloten is de renovatie in gedeeltes te laten plaats vinden. Fase 1 is nu afgerond. Voor de afrekening zijn nog openstaande aanvragen bij de gemeente Amsterdam. Hierover wordt het gesprek met de gemeente gevoerd.

2.3.2. Toekomstige ontwikkelingen

In 2023/2024 gaat Waldorf verhuizen naar het gebouw van IKC De Zeven Zeeën. Op dit moment staat de start geland op 1-1-2024 in het nieuwe pand. Het bestuur van IKC De Zeven Zeeën heeft aangegeven op 1-8-2024 te verhuizen met de school. Dit probleem is bij de gemeente neergelegd.

Bij Kairos is de renovatie van de gevels nog niet afgerond. Voor de planning van fase 2 is de stichting afhankelijk van de gemeente, zij zullen de urgentie moeten bepalen. Bij VsAW maken wij geen gebruik van de zolder, deze ruimte zou gebruikt kunnen worden voor het geven van bijvoorbeeld bewegings onderwijs. De gemeente overweegt om een onderzoek te starten naar de haalbaarheid hiervan. Hierbij is het goed om te realiseren dat onderwijs Bvo enorm schaars is in Amsterdam.

2.3.3. Duurzaamheid & maatschappelijk verantwoord ondernemen

Duurzaamheid en maatschappelijk verantwoord ondernemen maken al heel lang integraal onderdeel uit van de visie van vrije scholen op hun bedrijfsvoering. Dit komt onder meer tot uitdrukking in de volgende zaken:

- Natuureducatie is een vast onderdeel in het curriculum om kinderen vertrouwd te maken met de natuur, de schoonheid en de kwetsbaarheid daarvan. De verantwoordelijkheid voor het eigen handelen en de consequenties daarvan maken hier deel van uit.
- Onderhoud van gebouwen wordt zoveel mogelijk met natuurvriendelijke materialen uitgevoerd.
- Bij de uitvoering van onderhoud worden zoveel mogelijk duurzame keuzes gemaakt (extra isolatie, ledverlichting, zonnepanelen, etc.).
- De ingekochte voeding en ingrediënten is zoveel als mogelijk biologisch.
- Ingekochte materialen zijn zoveel als mogelijk van goede en gecontroleerde oorsprong (fairtrade / fsc / etc.)
- Afval wordt gescheiden.
- Personeelsleden worden gestimuleerd om met fiets (fietsplan) en het OV naar hun werk te komen.

2.4. FINANCIËEL BELEID

2.4.1. Doelen en resultaten

Van de begroting 2022 is uitsluitend een (Excel) overzicht met bedragen terug te vinden in de systemen. Een toelichting, met daar aan gekoppelde doelen en uitgangspunten ontbreekt. Het is dan ook niet goed mogelijk hier veel over te schrijven.

De begroting van 2022 was gericht om met een bescheiden negatief resultaat te eindigen. Pas bij de tweede rapportage bleek dat de realisatie van de baten achterbleef bij de begroting. Dit heeft te maken met de positieve leerlingprognose die gebruikt is. Alhoewel de instroom in de kleutergroepen bij de groeischolen nog wel aan verwachtingen voldeed, was de tussentijdse uitstroom en krimp op de bestaande scholen groter. Bij de start van schooljaar 2022-2023 is de formatie van de groeilocaties doorgegroeid. Deze vier groeilocaties zijn opgezet met een instroom van onderaf. Ieder jaar komt er dan een hogere groep bij. Voor de bekostiging hiervan gaat de Stichting uit van groeitellingen die zich in de loop van het jaar voordoen. Die hebben zich echter veel minder voorgedaan dan geprognostiseerd. Het resultaat van de begroting 2022 is aanmerkelijk negatiever dan verwacht. De signalen die er wel waren, zo ook al bij de jaarrekening 2021, zijn onvoldoende opgepakt. Het mechanisme van planning en control heeft zijn werk niet goed gedaan. Zo kon een negatief resultaat op de jaarrekening 2022 zich vrij plotseling voordoen. De interventies die toen zijn bepaald, zijn gericht op het verhogen van de baten. De oorzaken van het niet behalen van het begrotingsdoel zijn:

- Te optimistisch begroot op leerlingprognoses en groeitellingen;
- Vertroebelde administratie waardoor adequate en accurate sturingsinformatie ontbrak. De geldstromen van de baten en lasten zijn niet goed uit elkaar gehouden, waardoor het overzicht ontbreekt. Daarmee wordt het doen van gerichte interventies moeilijk.
- Er zijn structurele uitgaven gedaan op incidentele middelen. Zoals bijvoorbeeld de NPO-middelen, of ander incidenteel subsidiegeld. Door de vertroebelde administratie is het overzicht niet goed in beeld geweest.
- Er wordt veel ondersteuning ingezet. Zowel door personeel in dienst als door inhuur van externen.
- De inkoop is erg gefragmenteerd, er worden veel losse bestellingen gedaan en het lijkt wat onbegrensd.
- Er is een gewenning aan luxe, ondersteuning, Macbooks, kasten op maat laten maken, architecten betrekken bij inrichting lokaal, deuren die aan specifieke eisen moeten voldoen etc.
- Directeuren hadden geen of onvoldoende zicht op de uitputting van hun begroting.

- Er is star vastgehouden aan de groeiplanning zonder dat daarvoor de benodigde groeitellingen gedaan konden worden. Deze tellingen waren wel begroot, maar deden zich in mindere mate voor.
- De enkelvoudige stroom, in lijn met het gedachtengoed van het Vrije School onderwijs, is volgehouden, terwijl de gemiddelde groeps grootte ver onder het minimum zat. In januari 2023 was de gemiddelde groeps grootte bij de GGS 23,4 leerlingen.

2.4.2. Opstellen meerjarenbegroting

Voor 2023 is er eind 2022 een begroting en meerjarenbegroting opgesteld. Deze begroting 2023 is onderwerp van gesprek geweest binnen de Stichting en met het toezichthoudend bestuur. Er heerste in de organisatie twijfel of dit een realistische begroting was. Ook hier gaven de opgenomen leerlingprognoses een te rooskleurig beeld van de baten, terwijl inmiddels duidelijk was dat deze prognoses naar beneden bijgesteld dienden te worden. Bovendien leidde het resultaat van 2022 ertoe dat er in de begroting 2023 gewerkt moest gaan worden aan het herstellen van de risicobuffer. Uiteindelijk verliep de ontwikkeling van de organisatie begin 2023 dusdanig onstuimig dat er geen meerjarenbegroting is vastgesteld. Er is voor gekozen de begroting die er wel lag niet op te nemen, omdat deze een vertekend en te rooskleurig beeld geeft van de werkelijkheid. Onder hoge druk is een herziene begroting op- en vastgesteld voor de periode 1-8-23 tot 31-12-23. De begroting 2024 zal een nieuwe realistische meerjarenbegroting bevatten. Wel zijn er twee belangrijke punten te benoemen met betrekking tot de voorziening grootonderhoud. Allereerst is de voorziening met € 30.000,- verhoogd om te voorzien in de behoefte van Thula. Daarnaast is er een bedrag van € 45.000,- toegevoegd aan de voorziening dat bestaat uit indexaties en 20% geplande onttrekkingen die plaats zullen vinden tussen 2023 tot en met 2037. De dotatie wordt hiermee € 236.300,-

Na de start van interim-bestuurder in februari is ervoor gekozen een herziene begroting 2023 op te leveren, gebaseerd op realistische getallen en met de formatie als sluitpost. Het was duidelijk dat er meer uitgegeven werd dan er binnenkomt en de trend van eind 2022 zich begin 2023 voortzette. De herziene begroting 2023 is in mei 2023 bestuurlijk vastgesteld.

2.4.3. Toekomstige ontwikkelingen

Voorjaar 2023 zitten we in fase 1 van het plan van aanpak en bij de start van het schooljaar 2023-2024 in fase 2. Er moeten structurele verbeteringen plaatsvinden in het fundament van de organisatie:

- Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden op de juiste wijze beleggen;
- Een transparante en betrouwbare begroting 2024 en verder;
- Een adequate en accurate administratie waarop gestuurd kan worden;
- Groei en uitbreiding op basis van realisatie van groeitellingen en leerlingaantallen;
- Scenario's per locaties en stichting brede keuzes om een stabiele toekomst te realiseren.

2.4.4. Investeringsbeleid

Het is niet duidelijk welk beleid er is geweest en wat daarvan is uitgevoerd.

2.4.5. Verslag Treasury-statuuat 2022

De stichting hanteert een treasury-statuuat. De algehele doelstelling voor de treasuryfunctie bij de stichting is dat deze de financiële continuïteit van de organisatie waarborgt. Dit wordt in de volgende doelstellingen en voorwaarden gesplitst:

- Het beleid is gericht op een optimaal resultaat door middel van risicoloos beheer en bestaat uit:
- Liquiditeit op korte en midden lange termijn garanderen.
- Optimaliseren van rendement op overtollige liquide middelen.

- Minimaliseren financierings- en betalingskosten.
- Beheersen en bewaken van risico's die aan de financiële geldstromen verbonden zijn.
- Er wordt geen gebruik gemaakt van beleggingen of derivaten. Risico op koersverlies wordt gemeden.

Er is een uitstaande lening met een looptijd van 10 jaar. Bij de realisatie van de renovatie (2021) van Eerste Nassaustraat 5-7 is een lening verschaft van €100K aan de BSO partij om de investering die reeds in het pand gedaan was over te kunnen nemen. Hierover is in jaarverslag 2021 ook melding gedaan. Ook 2023 loopt dit nog door maar wordt deels versneld afgelost.

De Stichting heeft geen geld geleend.

Net als in 2021 zijn er ook 2022 zijn er geen liquide middelen vastgezet op een duurzame spaarrekening.

2.4.6. Allocatie van middelen

Voor de begroting van 2022 worden de middelen verdeeld op basis van de leerlingaantallen en prognoses van de scholen. Voor de scholen in Amsterdam geldt dat de geoormerkte subsidies via de scholen met brinnummers over de locaties worden verdeeld. Vrije school Parcival in Amstelveen krijgt eigen middelen van het SWV.

De begroting van de GGS kent drie onderdelen:

- Schoolbegrotingen (7 maal);
- Bovenschools, activiteiten die voor de scholen bovenschools uitgevoerd worden;
- Bestuur, de kosten van het bestuur en het bevoegd gezag.

Het is onduidelijk hoe de allocatie van middelen precies in het werk is gegaan bij het opstellen van de begroting 2022.

2023

Bij de herziene begroting 2023 is gekozen voor de volgende uitgangspunten van de allocatie van middelen. In het plan van aanpak staat dat deze allocatie in fase twee en drie opnieuw gezamenlijk vastgesteld dient te worden, gekoppeld aan taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden en het meerjaren beleid van de Stichting.

De uitgangspunten voor de herziene begroting 2023:

- Op basis van feitelijke gegevens
- In de baten worden, naast de reguliere rijksbekostiging op basis van de leerlingtelling, alleen bedragen opgenomen waarvan met grote zekerheid is te zeggen dat deze gerealiseerd gaan worden, bijvoorbeeld de vergoeding van het SWV en toegekende subsidies van gemeente en rijk.
- Mocht er een groeitelling, of een later toegekende subsidie, zich voordoen, leidt dit tot extra baten op de begroting. Afhankelijk van de realisatie kan gekeken worden of de meevaller ook (deels) ingezet kan worden (groeibekostiging bijvoorbeeld).
- Alle scholen krijgen op dezelfde gronden hun middelen. Omdat er binnen de GGS gesproken wordt over 7 scholen, wordt het geld over 7 scholen verdeeld. Een brinnummer maakt bij de baten uit voor het totaal saldo, bij de verdeling over de locaties maakt het al dan niet hebben van een brinnummer niet uit.
- Er wordt een onderscheid gemaakt tussen basisbekostiging (rijk/ SWV etc) en aanvullende bekostiging (subsidies/ schenkingen).
- Gelden die aan de scholen toegekend zijn (schenkingen, geoormerkte subsidies) worden aan de scholen toebedeeld (tenzij er andere afspraken gemaakt zijn);

- Subsidies die schoolspecifiek toegekend zijn, worden door school verantwoord. Hier dienen we wel rekening te houden dat de toekenning op brinnummer plaatsvindt, maar het soms een locatie zonder brin betreft;
- Besteding van de toegekende subsidies dient in lijn te zijn met het doel van de subsidie en de passend binnen de verantwoording. Deze subsidies worden herkenbaar in de begroting opgenomen, zowel in de baten als in de lasten
- Bij de besteding wordt rekening gehouden met de tijdelijkheid van de toekenning;
- Schenkingen van de steunstichtingen worden, binnen de wet- en regelgeving, ingezet in overleg met de betrokken school.

De allocatie geschiedt met inachtneming van bovenstaande punten en op basis van leerlingaantallen. Voor de formatie 23-24 zijn de leerlingaantallen per 1-10-2023 (t=0) het uitgangspunt.

2.4.7. Onderwijsachterstand middelen

Dit is niet van toepassing voor de GGS.

2.5. CONTINUÏTEITSPARAGRAAF

De volgende onderdelen uit de continuïteitsparagraaf zijn opgenomen in de verantwoording op het financieel beleid:

- Prognose voor medewerkers en leerlingen in hoofdstuk 3.1
- Meerjarenbegroting in hoofdstuk 3.2

Het opstellen van een continuïteitsparagraaf is een lastige. Als uitgegaan wordt van de opgestelde begroting aan het begin van het schooljaar, is het aantonen van de continuïteit een schrijfoefening. Als we uitgaan van de werkelijkheid waar de Stichting zich in juni 2023 bevindt, is het niet mogelijk een betrouwbare continuïteitsparagraaf te schrijven. In het kopje gebeurtenissen na balansdatum gaan we daar verder op in. De continuïteit is nog immer in het geding.

2.5.1. Rapportage toezichthouder

De rapportage van het toezichthoudend orgaan is opgenomen in het verslag intern toezicht in [Bijlage 1, hoofdstuk 3](#).

2.5.2. Intern risicobeheersingssysteem

Het bestuur van de GGS legt middels rapportages verantwoording af over de financiële resultaten, onderwijsresultaten en ontwikkelingen m.b.t. personeel. De gegevens voor deze rapportages worden aangeleverd door de controller van de Stichting, de stafmedewerker HR, en de bovenschools kwaliteitscoördinator. De gegevens worden door de uitvoerend bestuurder gepresenteerd bij GMR, toezichthoudend bestuur.

In de rapportage wordt in september 2022 melding gemaakt een verslechtering op het resultaat van 2022 en van een te lage gemiddelde groeps grootte. Over liquiditeitsontwikkelingen werd niet gerapporteerd. De afgesproken interventies (taakstelling in groei van de scholen en stoppen met externe inhuur) hebben niet geleid tot het gewenste resultaat: minder negatief resultaat in de jaarrekening 2022.

In de praktijk heeft dit systeem onvoldoende gefunctioneerd. De data die voorhanden was niet alleen van de stichting maar ook de sector waar men bijna overal forse positieve resultaten liet zien, heeft niet geleid tot succesvolle interventies om het resultaat te beïnvloeden. Door de troebele administratie die door de Stichting gevoerd werd en de ruime NPO-middelen die ontvangen werden, is het zicht op de ernst van de situatie uit beeld verdwenen. De signalen waren er al wel, ook in 2021.

Toekomst

Komende jaren (2024-2028) start de verbetering bij de begroting 2024 en verder. Transparant begroten is de eerste stap, met een duidelijke kaderbrief en uitleg in de organisatie. De administratie wordt passend bij de begroting ingericht, waarbij de realisatie snel inzichtelijk moet zijn. De rapportages en de adviezen van de interim-controller moeten leidend zijn in het nemen van besluiten. Er moet een berde dialoog gevoerd worden over de realisatie en de ontwikkelingen. Vanuit doelen naar evaluatie naar interventie.

Begin 2023 heeft het toezichthoudend bestuur besloten in te grijpen. Er was een nieuwe uitvoerend bestuurder nodig om de negatieve ontwikkelingen te kunnen keren. Ondertussen was het resultaat van 2022 opgelopen tot een tekort van ruim €460.000,-.

Nadat de financiële situatie voldoende is gestabiliseerd, zullen wij een uitgebreide risico-inventarisatie opstellen met beheersmaatregelen om die risico's zoveel mogelijk te beperken. Dit zal eind 2023 of begin 2024 plaatsvinden.

2.5.3. Belangrijkste risico's en onzekerheden

De belangrijkste risico's binnen de stichting waren

1. Sturen op de baten, geen beperking van de lasten;
2. Geen focus op liquiditeit;
3. Onvoldoende anticiperen op stelselwijziging vereenvoudiging bekostiging en de afloop tijdelijke middelen (NPO);
4. NPO-middelen en andere incidentele geldstromen inzetten voor structurele lasten;
5. In Amsterdam zowel als Amstelveen is de onderwijshuisvesting volledig door gedecentraliseerd. Vrije School Amsterdam West was een renovatieproject van ruim 7 miljoen. Het projectmanagement, uitvoering en dergelijke heeft onevenredig grote risico's met zich meegebracht.
6. De restauratie van de gevel van Kairos is ook een risicoproject geweest. Binnen de stichting is geen expertise, ervaring en kennis aanwezig om de technische aspecten van dergelijke projecten te dragen. Bouwheer zijn vraagt deskundigheid, scherpe monitoring en tijdige interventies, de Stichting heeft dat niet huis.
7. Inhuur derden is in vergelijking met de benchmark bijzonder hoog geweest in 2022. Het vergelijk met de benchmark laat zien dat de inhuur bij de GGS aanmerkelijk hoger lag (€500 per lln in 2022 tegenover €200 per lln in de benchmark). Het tekort op de arbeidsmarkt is een groot risico;
8. In 2022 was er sprake van 3 brinnummers en 7 schoollocaties. De 7 locaties zijn ingericht als zelfstandige scholen. Ook hier lopen de kosten voor de baten uit. Een brinnummer levert een vaste voet op van circa €100K. GGS krijgt dus €400K minder aan inkomsten.
9. Er zijn in 2022 voor Thula en Kairos brinnummers aangevraagd via de wet 'Meer ruimte voor nieuwe scholen'. Voor Thula is ondertussen duidelijk dat deze aanvraag is gehonoreerd per schooljaar 23/24. Voor Kairos is de aanvraag afgewezen.

2.5.4. Grondslagen voor de continuïteit

Als gevolg van de financiële situatie van de stichting per balansdatum is er een onzekerheid van materieel belang op grond waarvan gereede twijfel zou kunnen bestaan over de continuïteit van het geheel van de activiteiten van de stichting. De volgende maatregelen zorgen voor continuïteit van de organisatie:

- stabilisering van de financiële situatie in 2023 dmv de herziene begroting 2023 voor de periode 1-8-23 tot 31-12-23;
- terugdringen van loonkosten naar €586.000-per maand (van €670.000 in juni 23);
- scherp toezien op inkoop;
- scherp toezien op investeringen, alleen strikt noodzakelijk;

- aanvraag schatkistbankieren en rekening courant krediet (verwachting realisatie 1-11-2023;
- verbetering van de liquiditeitspositie door huisvestingsportefeuille op te schonen en in kaart te brengen, versnelde afrekening verbouwing Eerste Nassaustraat;
- aanpassen systematiek van bijdragen van de steunstichtingen (van voorfinanciering door de Stichting van de bijdragen van de steunstichtingen naar ophalen bijdragen alvorens uit te geven);
- actief in kaart brengen van openstaande facturen, opschonen administratie;
- opstellen van een maandelijkse liquiditeitsprognose 12 maanden vooruit;
- herinrichten van de administratie en procuratie waardoor er meer grip komt op de uitgaven en zicht op de uitputting. .

Wij verwachten voorlopig geen continuïteitsissue op deze grond voor de organisatie. De in deze jaarrekening gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn dan ook gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de stichting. In de begroting 2024 zal de continuïteit ook in de meerjarenbegroting en aanvullende maatregelen zichtbaar zijn.

Dit laat onverlet dat de financiële situatie van de Stichting precair is en voorlopig zal blijven. De verwachting is dat de Stichting 2028 financieel op orde zal zijn, mits de ingeslagen weg vervolgd wordt.

2.6. GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

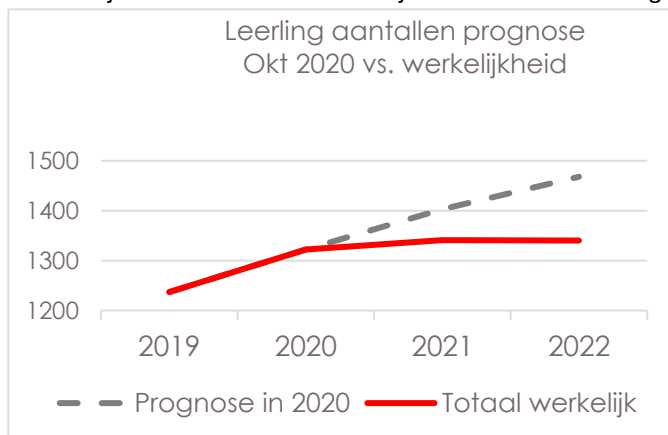
Gelet op de bijzondere omstandigheid waar de Stichting zich in juni 2023 in bevindt, wordt er hier uitgebreid ingegaan op de gebeurtenissen na balansdatum. Deze verklaren voor groot deel de inhoud van het verslag van 2022. Ook maken deze gebeurtenissen het lastig om in de continuïteitsparagraaf een goed gefundeerd verslag te schrijven. Op basis van de meerjarenbegroting 2023 zoals die eind 2022 is opgesteld zou dat een verkeerd beeld van de werkelijkheid schetsen. Daarom is ervoor gekozen om uitleg te geven over de situatie zoals die in de loop van 2023 duidelijk is geworden en vooruit te kijken hoe de verbetering wordt vormgegeven de komende jaren, te beginnen bij de begroting 2024.

Januari 2023 heeft het toezichthoudend bestuur besloten in te grijpen. Er was een nieuwe uitvoerend bestuurder nodig om de negatieve ontwikkelingen te kunnen keren. Ondertussen was het tekort van de stichting opgelopen tot ruim €460.000. Daarmee was het eigen vermogen, de risicobuffer, vrijwel volledig ingezet.

In februari heeft de interim-uitvoerend bestuurder contact gezocht met de financiële inspectie van het onderwijs. Deze had signalen ontvangen over de financiële situatie. Na het gesprek dat tussen inspectie en bestuur (toezichthoudend en uitvoerend) op 22 februari heeft gevoerd, is de inspectie overgegaan tot verscherpt financieel toezicht. Het rapport is [hier](#) te vinden.

Eind 2022, begin 2023

Al eerder is geschreven over de laatste maanden van 2022 en de start van 2023. Bij de start van het schooljaar 2022-2023 was duidelijk dat het aantal leerlingen op stichtingsniveau achterbleef bij de

verwachtingen en daardoor de geplande groeitellingen niet allemaal plaats konden vinden. Aangezien hier wel mee was gerekend in de begroting had dit een negatief effect op de baten. Het werd in het begin van 2023 duidelijk dat de stichting in grote problemen aan het raken was. Het is jammer dat eerdere signalen niet zijn opgepakt. Ook bij het sluiten van kalenderjaar 2021 was al zichtbaar dat de baten en lasten niet balans waren.

In februari 2023 is een nieuwe interim-uitvoerend bestuurder gestart om richting

te geven aan de nieuwe uitdagingen van de Stichting: financieel in balans komen en kwalitatief verder verbeteren.

Begin maart was de liquide positie van de stichting dermate slecht dat gevreesd werd dat lopende verplichtingen medio mei niet meer voldaan zouden kunnen worden. Een aantal stappen zijn genomen:

- Korttijdelijke maatregelen om de liquiditeit te verstevigen:
 - a. Stoppen externe inhuur;
 - b. Vacaturestop;
 - c. Investeringsstop;
 - d. Op orde brengen huisvestingsdossiers;
 - e. Schatkistbankieren;
 - f. Steun zoeken bij andere partijen.
- Opstellen hernieuwde begroting, uitgaande van realistische baten, en passende lasten. De formatie voor schooljaar 23-24 werd de sluitpost van deze begroting. Doel is om bij de start van schooljaar 23-24 met de personele lasten in de pas te lopen te met de baten;
- Het opstellen van een plan van aanpak, welke bestond uit 3 fases. Kort samengevat:
 - a. Fase 1 het keren van de acute liquide positie.
 - b. Fase 2 naar aanleiding van de nieuwe begroting een passend formatieplan om baten en lasten in balans te brengen.
 - c. Fase 3 een nieuw tijdperk waarbij de acute liquide problemen achter de rug zijn, baten en lasten in balans zijn, en er gewerkt kan gaan worden aan het opbouwen van een gezonde stichting.

2.6.1. Continuïteit stichting

In mei 2023 werd een nieuwe begroting opgeleverd, deze begroting kent nog steeds een fors tekort, als geheel. Op het eerste gezicht lijkt het verschil tussen de twee begrotingen beperkt. Wanneer de herziene begroting wordt gesplitst in het deel januari t/m juli (normaal gesproken 7/12 = 58,3%) en het deel augustus t/m december (normaal gesproken 5/12 = 41,7%) dan wordt duidelijk dat de maatregelen die al genomen zijn en nog genomen moeten worden (met name onder personele lasten) fors zijn:

Samenvatting x € 1.000	Herziene begroting jan-juli 2023	% van totaal	Herziene begroting aug-dec 2023	% van totaal	Herziene begroting 2023 totaal
Baten					
Rijksbijdragen	€ 6.102	61%	€ 3.921	39%	€ 10.024

Overige overheidssubsidies	€ 131	57%	€ 100	43%	€ 231
Overige baten	€ 290	58%	€ 212	42%	€ 503
Totale baten	€ 6.523	61%	€ 4.234	39%	€ 10.757
Lasten					
Personele lasten	€ 5.453	61%	€ 3.418	39%	€ 8.829
Afschrijvingen	€ 136	58%	€ 97	42%	€ 233
Huisvestingslasten	€ 562	58%	€ 401	42%	€ 963
Overige lasten	€ 444	58%	€ 317	42%	€ 761
Totale lasten	€ 6.594	61%	€ 4.233	39%	€ 10.785
Fin.baten en lasten	€ -1		€ -1		€ -2
Resultaat	€ -30		€ -0		€ -30

Om uitvoering te kunnen geven aan de herziene begroting is een formatieplan opgesteld. In dit formatieplan wordt gestreefd naar een reductie van de formatie van 15 fte minimaal. Met een personele last van gemiddeld € 82K moet dit een besparing opleveren van € 1200K. Bij het monitoren van de loonkosten vanaf de start van schooljaar 23-24 zal gekeken moeten worden of deze terugloop het gewenste effect heeft.

Ongeveer 10 fte moet bespaard worden i.v.m. het stoppen van subsidies. 5 fte omdat de stichting boven haar stand leeft.

Samen met de directeuren is gekeken naar de formatie inzet op de scholen. Op papier is dit goed te doen, in de praktijk heeft dit impact voor de kinderen, ouders en personeel op de scholen.

2.6.2. De toekomst

Vanuit het plan van aanpak wordt in fase 3 gestuurd naar een volledig herstel naar een gezonde stichting. Dit houdt niet alleen in een begroting waar baten en lasten in balans zijn maar ook de volgende punten:

1. Een passende formatie bij de grote van de stichting.
2. Het opbouwen van het weerstandsvermogen zodat in de toekomst eventuele tegenvallers opgevangen kunnen worden.
3. Het opstellen van een meerjaren onderhoudsplan met bijbehorende voorzieningen.
4. Het op de juiste manier prognosticeren van het aantal leerlingen.
5. Het inrichten van de juiste procuratiesystemen, vier ogen principe en het werken met budgethouders.
6. Het voeren van deugdelijke administratie die adequate en accurate informatie oplevert waarop gemonitord en gestuurd kan worden.
7. Scenario's per locatie met financiële impact waarop keuzes gemaakt kunnen worden.

Een van de grote onderliggende thema's voor de stichting is te komen tot een professioneel ingerichte organisatie met duidelijkheid in rollen, bevoegdheden en verantwoordelijkheden en daarbij passend gedrag wordt getoond.

3.1 VERSLAG INTERN TOEZICHT

3.1.1 samenstelling intern toezicht

Het aansturingsmodel van de stichting is het one-tier-model, waarbij een functionele scheiding is aangebracht tussen uitvoering en toezicht. De toezichthoudende taken worden door het Toezichthoudend Bestuur (TB) uitgevoerd en de uitvoerende taken door de Uitvoerend Bestuurder (UB). De uitvoerend bestuurder geeft leiding en sturing aan onderwijs- en bedrijfsvoeringprocessen, de administratie en de directeurs van de aangesloten scholen. Het Toezichthoudend Bestuur houdt toezicht op de gang van zaken in de organisatie. De Uitvoerend Bestuurder is derhalve verantwoordelijk schuldig aan het Toezichthoudend deel van het Bestuur. In Bijlage 1 is het verslag intern toezicht van het toezichthoudend deel van het bestuur opgenomen.

Naam	Functie	Nevenfuncties	Aandachtsgebieden
Rob van der Kolk (TB) (1 ^e termijn, eindigt 9-2023)	Divisiedirecteur Hartcentrum Amsterdam UMC	Voorzitter raad van toezicht LEEFH (landelijk expertisecentrum erfelijkheidsonderzoek familiale hart- en vaatziekten). Lid bestuur Stichting Life Science Made Better Lid bestuur Stichting Zorgmakers	Voorzitter, bedrijfsvoering
Lars Kok (TB) (2 ^e termijn, eindigt 11-2022)	Secretaris NOVAKA	Bestuurslid stichting Katapult Secretaris st. Fonds Opleiding Boek en Kantoor	Personeelszaken en financiën
Yara Cavalcanti Araujo (TB) (2 ^e termijn eindigt 11-2024)	Docent Kunst en Economie aan de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht	Lid beoordelingscommissie cultuurnota gemeente Utrecht Bestuurslid Stichting André Volten en Museum Tot Zover Adviseur positionering, beleid en management in culturele sector en het kunstonderwijs	Onderwijskwaliteit en communicatie
Nico Groot (TB) (1 ^e termijn, eindigt 04-2022)	Schoolleider Vrijeschool het Zonnewiel Eigenaar van Groot advies	Bestuurslid vrienden van Pallas	Onderwijskwaliteit en financiën
Erik Saal (UB)	Uitvoerend bestuurder	Vz bestuur vrije school de Vuurvogel (Driebergen)	

De accountant is in 2020 aangesteld en functioneert naar tevredenheid, het toezichthoudend deel van het bestuur heeft in 2022 geen aanleiding gezien om van accountant te wisselen.

De leden van het toezichthoudend bestuur ontvangen een vergoeding voor hun inspanning. De hoogte van deze vergoeding is jaarlijks onderwerp van gesprek in het bestuur en wordt daar vastgesteld.

3.1.1 Hoe het toezicht is vormgegeven

Het bestuur werkt volgens de Code Goed Bestuur van de PO-raad (november 2020). En heeft in 2022 op de volgende wijze invulling gegeven aan de vier principes uit deze Code.

1. *Het bestuur zorgt voor goed onderwijs aan alle kinderen.*

In november 2021 is een strategisch beleidsplan (SBP) 2020-2024 vastgesteld. De basis hiervan is in 2020 opgesteld in samenspraak met vertegenwoordigers uit alle geledingen: Ouders, leraren, directeuren, (G)MR en Bestuur. In de missie is vastgelegd: De stichting Geert Groote Scholen wil zoveel mogelijk kinderen in de regio de mogelijkheid bieden om vrijeschoolonderwijs te volgen en zich zo optimaal te ontwikkelen. Dat willen we bereiken door hoogwaardig vrijeschool onderwijs te realiseren dat past in deze tijd. Onderwijs dat open staat voor ieder kind.

Toetsing van het SBP vindt plaats zoals vastgesteld in het kwaliteitskader (laatste versie voorjaar 2022). Onder andere staat hierin vastgelegd de wijze van rapportage ten behoeve van het intern toezicht. Belangrijk zijn hierin de kwartaalrapportages opgesteld door de schooldirecteuren en de uitvoerend bestuurder.

Het bestuur geeft ook invulling aan dit punt (goed onderwijs voor alle kinderen) door te investeren in de groei van Waldorf aan de Werf in Amsterdam Noord en door de verzelfstandiging van Thula en Amsterdam Oost. Hiermee wordt de toegang tot vrijeschoolonderwijs voor ieder kind in Amsterdam steeds beter verzorgd.

2. *Het bestuur werkt voortdurend in verbinding met de maatschappelijke context.*

Door samenwerking met gemeente, het samenwerkingsverband (SWV) PO in Amsterdam en lidmaatschap van de vereniging van vrijescholen houden we verbinding met de maatschappelijke context. Deze verbinding wordt ook bevorderd door bestuursleden buiten het onderwijsveld. Door overleg en samenwerking tussen de zeven vrije scholen binnen de stichting te stimuleren ontstaat binnen de vrijescholen een brede kennis van de invloed die de omgeving heeft op het onderwijs en hoe daar mee om te gaan. De samenwerking met het SWV en gemeente is onder andere te zien bij het opstellen van een Convenant Personeelstekort.

3. *Het bestuur werkt actief aan de professionaliteit van de organisatie en van zichzelf.*

Naast het geven van regulier onderwijs werkt ook de organisatie zelf aan het continu verbeteren van haar eigen professionaliteit. Dit wordt onder andere gedaan door een aanbod van diverse trainingen, persoonlijke coaching en intervisie. Verder zorg de open interactie tussen bestuur en GMR voor een verbetering van de organisatie. En bij een periodiek bezoek aan de scholen, waarin vooral gekeken wordt naar sfeer en speciale vrijeschool activiteiten, wordt openlijke besproken hoe we de organisatie kunnen verbeteren.

4. *Het bestuur werkt integer en transparant.*

Het bestuur stelt zich toetsbaar op door regelmatig in gesprek te gaan met de schoolleiding en GMR. Er wordt minimaal zes keer per jaar overlegd en het bestuur houdt indien nodig aanvullende overleggen. Van alle overleggen is de agenda op de website openbaar en worden er uitgebreide notulen van de vergaderingen gemaakt.

Het eigen functioneren wordt jaarlijks geëvalueerd en vastgelegd volgens een vast evaluatiemodel. Het toezichthoudend bestuur heeft jaarlijks een functionerings- en beoordelingsgesprek met de uitvoerend bestuurder. De onafhankelijkheid is vastgelegd in de statuten en hiernaar wordt gehandeld. Het bestuur is transparant over de nevenfuncties. N.a.v. de ontwikkelingen eind 2022 en begin 2023 is begin 2023 afscheid genomen van de uitvoerend bestuurder en is een interim-uitvoerend bestuurder aangesteld.

Er hebben zich in 2022 geen situaties van (potentieel) tegenstrijdig belang voorgedaan.

3.1.2 Verplichtende bepalingen.

De stichting Geert Groote Scholen houdt zich aan de verplichtende bepalingen. De begroting, de jaarrekening, het bestuursverslag (en het strategisch meerjaren beleidsplan in 2021) zijn besproken en goedgekeurd. Met de goedkeuring van de begroting en het jaarverslag heeft ook de toets op rechtmatige verwerving en rechtmatige en doelmatige besteding plaatsgevonden. In 2021 is ook een AO beschrijving opgesteld waarmee de processen waarlangs dit loopt zijn geborgd. Een aantal beleidsdocumenten (o.a. klachtenregeling) zijn in 2022 vernieuwd.

3.1.3 Belangrijke wijzigingen na einde 2022

De resultaten 2022 bleken in januari 2023 na sluiting van de boeken aanmerkelijk slechter dan tot dan toe werd aangenomen. Als gevolg hiervan is er voor 2023 een herziene begroting gemaakt. Op 16 januari 2023 heeft de inspectie een negatief oordeel gegeven over de bestuurlijke kwaliteit, dit zal in 2023 opgepakt worden.

3.1.4 Toelichting op gegeven adviezen

De liquiditeitsratio's in 2021 waren voor het toezichthoudend bestuur aanleiding om in voorjaar 2022 opdracht te geven de begroting als kaderstellend te hanteren en te komen met een plan van aanpak hoe weer financieel gezond te worden. De aanpak richtte zich met name om het verbeteren van de zij-instroom.

Gezien de ervaren werkdruk bij de schoolleiding heeft het toezichthoudende bestuur aangedrongen op een werkdrukanalyse uitgevoerd door het Vervangingsfonds. Hieruit bleek dat met name de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van schoolleiders en uitvoerende bestuurder onvoldoende helder waren. Er is een traject ingezet om dit te verbeteren.

3.2 FORMATIEPLAN

FORMATIEPLAN GGS 23-24

Inleiding

In deze ingewikkelde tijden is er door directeuren, staf en bestuur hard gewerkt om met een formatieplan te komen. Een uitdagende situatie, de informatie is divers en de taakstelling, voor een groot deel door het wegvallen van de NPO-middelen en de subsidie PBSS (Persoonlijk budget starters en schoolleiders) aanzienlijk. Ongeveer 2/3 van de formatieterugloop wordt hierdoor veroorzaakt. 1/3 van de terugloop in formatie is bedoeld om de baten en lasten in evenwicht te brengen.

Goed kunnen sturen op getallen is van groot belang, de huidige situatie bewijst dat. Om dat goed te kunnen doen moeten voorafgaand een hele reeks afspraken gemaakt worden. Welke getallen nemen we, welke peildatum is leidend, en waar gaan we mee rekenen (Geld, wtf, functiegroepen etc)? Normaal gesproken is de route naar een formatieplan voor een groot deel uitgestippeld in formatiebeleid. Daarin staat niet alleen hoe er gekomen wordt tot het verdelen van de middelen, ook de mobiliteit (vrijwillig en verplicht) en andere regelingen. In de ideale wereld is dit mobiliteitsbeleid weer gekoppeld aan de doelstellingen van de Stichting, strategisch personeelsbeleid, waar dan professionalisering weer onder kan vallen. Bij de GGS zijn er diverse concepten voor personeelsbeleid in voorbereiding. Door de crisissituatie waar de stichting in is beland, is deze ontwikkeling tijdelijk stilgelegd.

Complex

Alhoewel er flinke stappen gezet worden is de situatie onverminderd complex. Ook in de uitrol van de formatie bleek maar weer eens dat goede informatie cruciaal is. Hier is nog veel in te verbeteren voor de stichting. Een neveneffect van vertroebelde informatie is dat het steeds moeilijker wordt te vertrouwen of iets wel of niet klopt. Hier liepen we tijdens dit proces ook tegenaan.

Begroting

Het formatieplan wordt afgeleid uit de begroting. In dit geval de herziene begroting 2023. Om de liquiditeitsproblemen achter ons te laten, is er een duidelijke taakstelling. In de periode van 1-8-2023 t/m 31-12-2023 dienen de baten en de lasten in balans te zijn. De formatie is de sluitpost op de begroting geweest. Dat wil zeggen dat in tegenstelling tot gebruikelijk, waarin de lasten die bekend zijn worden doorberekend, er nu voor gekozen is de begroting voor de laatste 5 maanden op 0 te krijgen door de personeelslasten met de noodzakelijke krimp te verminderen. Dat resultaat kan dus alleen gehaald worden, als die krimp ook gerealiseerd wordt.

Het risico van het werken met getallen, zonder dat de afspraken over welke getallen en uitgangspunten geborgd zijn, is dat er verschillen ontstaan. Er is voor gekozen om in de begroting en in de formatie te werken met €85000 per 1,0 fte. Dat is ongeveer het gemiddelde van een fulltime betrekking. Overigens rekenen we hier met werkgeverslasten, dat is hoger dan het bruto jaarsalaris op de salarisstrook van de medewerkers.

De begroting is onder stevige druk opgesteld door een externe controller die via de PO Raad aan ons is toegekend in het kader van Goed Worden, Goed Blijven (GWGB). Dit is ondersteuning van de PO Raad voor schoolbesturen en scholen die onvoldoendes gescoord hebben, of onder financieel toezicht staan. De data is door ons en ons administratiekantoor aangeleverd. De data is niet zuiver. Dat is al eerder naar voren gekomen in de analyse en het plan van aanpak. Dat maakt begroten minder betrouwbaar. Bovendien zorgt troebele data voor een vertekend beeld. Zo zorgt het stopzetten van de NPO middelen en de subsidie Persoonlijk Budget Starters en Schoolleider voor 2/3 van de krimp in de formatie. Het is een vermindering van het beschikbare budget. Deze lag al veel langer in het verschiet, maar er is daar onvoldoende op geanticipeerd. Bovendien zijn deze middelen gebruikt om de formatie op de scholen van extra mensen te voorzien. Zo kon de stroom op groeilocaties doorgezet worden, zonder dat daar de middelen voor waren. Kleine klassen konden in stand gehouden worden. Bovendien was er -zo leek het- nog ruimte voor ondersteuning. Door de huidige financiële omstandigheden valt dit verlies aan inkomsten voor de Stichting extra hard.

Formatieplan uitgangspunten

1. De herziene begroting 2023 en de personele lasten zijn leidend;
2. Bij het opstellen van de begroting is gewerkt met een aantal uitgangspunten. Deze zijn gedeeld met de GMR, het toezichthoudend bestuur en de directeuren;
3. Het totaal dat uitgegeven mag worden per 1-8-2023 aan lonen en salarissen is door de controller omgerekend naar beschikbare formatie;
4. De leerlingaantallen op 1-10-2023 zijn richtinggevend geweest. Op basis van de gezamenlijke opdracht en gepresenteerde modellen is gewerkt aan de gewenste besparing.
5. Het bestuur heeft een marge aangehouden van ongeveer €153.000. Dat heeft twee redenen:
 - a. De stichting heeft geen risicobuffer meer. Dat betekent dat bij een tegenvaller de stichting een groot risico heeft (weer) in betalingsproblemen te komen.
 - b. De scholen werken met werktijdfactoren (fte). De loonkosten verschillen echter per functie. Bovendien zijn niet alle formatieve maatregelen van de directeuren realiseerbaar door aanstellingen en verplichtingen. Deze marge geeft ruimte om deze rekenverschillen of onmogelijkheden op te vangen.
6. Het bestuur heeft besloten dat de besparing van 16,8 fte op de scholen per 1-5-2023 nodig is. Op basis van de kosten van 85.000 per 1,0 wtf levert dit een besparing op van €1.428.000 op jaarbasis. Hiervan is €850.000 nodig is omdat we de middelen voor NPO en PBSS niet meer krijgen. Daarnaast wordt €153.000 ingezet om niet herplaatsbaar personeel op te vangen.
7. Op dit moment (15-5-2023) zijn de acute liquide problemen voorlopig over. Dat wil echter niet zeggen dat de Stichting uit de gevarenezone is. De baten en de lasten zijn nog immer onvoldoende in balans en ook 2023 zal er naar alle waarschijnlijkheid een negatief resultaat geboekt worden. Bovendien moet de eigen buffer opgebouwd worden. De investeringen zijn geminimaliseerd, ook die moeten op termijn weer op niveau komen. En aan veel posten in de exploitatie is gedraaid (scholing, jubilea, voorziening onderhoud). Om in relatieve rust aan de verbeteringen te kunnen werken, is minder dicht langs de afgrond laveren noodzakelijk.
8. Gelet op de spannende financiële situatie is er somber begroot. Daarmee is het realiteitsgehalte hoog de kans op tegenvallers klein en de kans op meevallers aanwezig.

Formatie inzet scholen per 1-8-2023

De Stichting ontvangt financiering op basis van de 1 februari telling 2022. Voor de verdeling van de formatie is gekeken naar het aantal leerlingen op de scholen. Met deze getallen zijn de directeuren gaan rekenen. Omdat de personeelslasten de sluitpost op de begroting was, moet er gerekend worden naar een besparing van 16,8 fte. 15 fte om financieel in balans te komen, 1,8fte als buffer omdat sommige functies sommige functies wel boventallig, maar niet herplaatsbaar zijn. Alhoewel de schoolformatie dan passend is aan de taakstelling, blijven de verplichtingen aan personeel bestaan.

Directiebijeenkomsten

Tijdens twee bijeenkomsten is samen met de directeuren gerekend aan de formatie. Op 9 mei bleek bij de start een discrepantie te zijn tussen de verschillende getallen (herziene begroting, de berekende inzet per locatie en de noodzakelijke reductie in formatie). Door te rekenen met verschillende getallen en ook een verschillend start punt, ontstonden er verschillende plaatjes. Er is besloten om een aantal uitgangspunten opnieuw te formuleren.

1. We starten bij de formatie inzet op 1 mei 2023. Die was 93,83 fte. Om de terugloop van NPO-middelen en de subsidie PBSS op te vangen en de formatie in balans te brengen, is besloten tot een terugloop van 16,8 fte ($16,8 \times €85K = €1.428K$), waarbij er een marge van 1,8 fte (153K) wordt aangehouden. Zoals eerder vermeld de formatie was de sluitpost van de begroting, om enigszins de baten en lasten in balans te krijgen is een besparing van €1.428.000 nodig.
2. Met als uitgangspunt de eerder verspreide overzichten en het rekenwerk met alle (on)mogelijkheden op de scholen. Zijn er door iedere school formatieplaatjes met de minimale inzet gepresenteerd. Het aantal fte dat voor deze formatieplaatjes nodig was bedroeg in eerste instantie 74,26 fte. Dat is een reductie van 19,57 fte. Omdat 16,8 fte het uitgangspunt is, is er 2,77 op basis van lln aantallen verdeeld over de scholen.

Dat levert de volgende formatieverdeling op:

Locatie	Formatie 1-5-2023	Formatie op basis van presentatie 11-5-23	Formatie op basis van 11-5-23 + ophoging	Formatie op basis van lln aantallen en verhoging	Verschil formatie 11-5 en lln aantallen	Compensatie
GGs 1	18,3	13,6	14,08	13,3	0,78	0
GGs 2	13,68	10,7	11,12	11,45	-0,33	0,33
Thula	11,55	10,2	10,59	10,9	-0,31	0,31
West	11,7	10,5	10,90	11,01	-0,11	0,11
Parcival	16,12	10	10,38	10,63	-0,25	0,25
Kairos	14,68	11,45	11,88	12,05	-0,17	0,17
WadW	7,8	7,8	8,08	7,69	0,39	0
Totaal	93,83	74,25	77,03	77,03	0	1,17

Omdat er een verschil zit tussen verdeling in leerlingaantallen en verdeling op basis van de formatieplaatjes van de directeuren is besloten hier compensatie voor te verlenen. De scholen krijgen dan minimaal de formatie op lln aantal. Voorwaarde is dat deze extra formatie ingezet wordt door personeel dat boventallig is.

Bovenschools en Bestuur

In de begroting en de formatie wordt rekening gehouden met drie onderdelen binnen de Stichting. De schoolformatie, de bovenschoolse formatie en de bestuursformatie.

De schoolformatie gaat over de formatie die de school kan inzetten om goed onderwijs te verzorgen. De directeuren krijgen een formatiekader en daarinbinnen maken zij, met MR en team, keuzes om de school in te richten.

Bij de begroting en het allocatiemodel worden er normaal gesproken keuzes gemaakt over de wijze waarop het geld, ook dat voor personeel, verdeeld wordt. Voor de begroting 2024 en verder wordt nu gewerkt aan een kaderbrief. Dat is het document waarin de keuzes komen te staan die we willen maken en waarop de werkzaamheden en dus ook het geld verdeeld wordt.

Bovenschools GGS

De bovenschoolse formatie bestaat uit werknemers die namens de scholen werkzaamheden uitvoeren. De grootte van deze formatie wordt bepaald door te kijken naar de werkzaamheden die een school moet uitvoeren. Denk daarbij aan onderhoud, (leerling)administratie, ICT, personeelsadministratie etc.) De directeur is integraal verantwoordelijk voor de school, dus in feite ook voor deze zaken, maar kan ervoor kiezen deze in gezamenlijkheid uit te laten voeren. Omdat de expertise die nodig is specialistisch is, zaken effectiever centraal geregeld kunnen worden of omdat het de directeur teveel afleidt van wat de kern van het werk is. In gezamenlijkheid maken we dan de keuze om deze zaken bovenschools te organiseren. Dat deel van het budget van de school wordt daarvoor ingezet. Bij GGS hebben we onder andere de leerlingadministratie, ICT en de schoolpsycholoog bovenschools staan.

In het verleden zijn een aantal mensen op de kostenpost bovenschools gezet omdat er op dat moment geen andere plek was, maar er wel verplichtingen waren. Deze mensen hebben recht op hun aanstelling en dus ook recht op werk. Gezamenlijk (in het directieoverleg) kijken we dan hoe we deze collega's een goede plek en passend werk kunnen geven.

De 0,4 fte voor kwaliteitsmedewerker staat hier wel opgenomen, maar is op dit moment niet ingevuld. Gelet op de onvoldoendes die het bestuur gekregen heeft nav het 4jo is invulling van belang voor de organisatie. Op dit moment wordt onderzocht of dit binnen de formatie (met collega's die bij ons in dienst zijn, maar momenteel geen plek hebben) opgevuld kan worden.

Directeur	0,2
ICT-beheerder	0,625
Kwaliteitsmedewerker	0,4
Stafmedewerker bestuursbureau	0,85
Administratief medewerker	0,55
Conciërge	0,1

Stafmedewerker Financiën en Huisvesting	0,4
Schoolpsycholoog	0,5
Totaal	3,625

Bestuur

Het bestuur van de GGS is een eigen kostenpost met eigen formatie. Hier valt de bestuurder onder, maar ook de functies die voor het bestuur van belang zijn voor het goed kunnen uitvoeren van het bevoegd gezag, financieel beleid en werkgeverschap. Het verschil tussen Bestuur en Bovenschools is niet altijd even scherp aan te brengen.

De bestuursformatie ziet er als volgt uit:

Hoofd P&O/FA	1
Stafmedewerker Financiën en Huisvesting	0,35
Controller	0,6
Uitvoerend bestuurder	0,8/1,0
Totaal	2,95/2,75

De stafmedewerker Financiën en Huisvesting wordt in wtf verdeeld over bovenscholen en bestuur: werk voor de scholen en voor het bestuur.

De totale formatie bedraagt per 1-8-2023 maximaal 2,95 fte (of 2,75 bij 0,8 aanstelling bestuur). Daarbij dient aangetekend te worden dat in de herziene begroting rekening is gehouden met een tijdelijke invulling van de controller functie. Op termijn hoort deze functie weer in de reguliere formatie te vallen. De hier neergezette formatie is op basis van verplichtingen en natuurlijk verloop.

Verbeteringen na de crisis

Er worden terechte vragen gesteld over de grootte en omvang van de bovenschoolse en bestuursformatie.

Bovenschools

In de voorbereiding van de begroting 2024, bij het opstellen van de kaderbrief, is opgenomen hier opnieuw met elkaar naar te kijken. Hoe groot de formatie wordt die nodig is om de bovenschoolse taken uit te voeren, is afhankelijk van de werkzaamheden die we bovenscholen uit willen laten voeren.

Bestuur

Hier zit een tegenstelling in. Waar krimp in de organisatie noodzakelijk is, maakt de situatie ook heel duidelijk dat de organisatie beter ingericht dient te worden. Om te voorkomen dat we op een crisis afgaan is verbetering nodig, zowel in de systemen en structuren, als in kwaliteit. Die verbeteropdracht vraagt om investeringen. Investeren in beschikbare tijd, beschikbare kwaliteit en dus ook in geld. Vanuit dat perspectief is bezuinigen op de formatie onverstandig. Een andere invulling van de werkzaamheden, betere samenwerking tussen bestuur-bovenschools-scholen en duidelijkheid in taken verantwoordelijkheden en bevoegdheden gaat ons daarbij helpen. Maar er dient ook een kwaliteitsslag gemaakt te worden.

Totaal

Per 1-8-2023 is de geplande formatie inzet:

Scholen	77,03
Compensatie ivm verdelingseffecten	1,17
Bovenschools	3,625
Bestuur	2,95
Totaal	84,775
Inzet op 1-5-2023	100,41 (scholen + stichting)
Besparing op papier	15,6

Uitgaande van werkgeverslasten van €85.000 per fte (gemiddeld) is dit een besparing van €1,3 miljoen. Inmiddels zitten we volop in het proces. Hoe de uitkomst exact zal zijn hangt af van een aantal variabelen. Een deel van de mensen is moeilijk herplaatsbaar, maar hebben wel recht op een baan. Hiervoor is in de berekeningen in beperkte mate rekening mee gehouden.

Omdat we teruggaan in formatie is in de herziene begroting tevens een bedrag van 50K opgenomen in verband met mogelijke transitie vergoedingen etc.

Normale situatie

Een stichting die goed functioneert en niet crisis zit, zal anders omgaan met de formatie en de formatieplannen. In de toekomst zijn er keuzes te maken. Over het algemeen zijn de volgende punten zaken die gerealiseerd moeten worden, om in rust en vanuit beleid de formatie inzet te kunnen vormgeven:

1. Zorgen dat de informatie correct is en voor iedereen beschikbaar is. Transparantie omtrent de keuzes, maar ook de berekeningen is cruciaal om je rol als bestuurder, adviseur HR en directeur goed te kunnen pakken. Naast een zorgvuldige administratie, overeenstemming over de getallen en gebruikte getallen, ook de info over de rechten en plichten als werkgever, werknemer en de bijbehorende procedures;
2. Beleid formuleren, integraal strategisch personeelsbeleid met de thema's vinden, binden, ontwikkelen en afscheid. Onderdeel van thema's is ook mobiliteitsbeleid. Dit beleid is voor een werkgever van belang om het personeel dat in dienst is op een goede wijze in te zetten binnen de stichting. Dat kan vrijwillig zijn, mensen die vanuit ambitie, carrièreperspectief of om andere redenen op een andere locatie willen werken, of verplicht als er op de ene locatie bijvoorbeeld krimp is en de andere groei. Van belang hierbij is dat ook het functionerings- en beoordelingsbeleid op stichting niveau goed is afgesproken en goed wordt uitgevoerd.
3. Gaan werken met meerjarenperspectieven voor de scholen, gekoppeld aan een meerjarenbegroting per school. Iedere locatie kent altijd wel een groep die ingewikkeld valt door aantallen bijvoorbeeld. Een afspraak kan bijvoorbeeld zijn dat je over een periode van vier kalenderjaren een sluitende begroting moet hebben. Op die manier kun je het ene jaar iets meer formatie inzetten, omdat een jaar later weer terug te verdienen. Dit vraagt oefening, discipline en een goede inrichting van control.
4. Normaal zorg je als bestuur dat er de mogelijkheid bestaat om iets extra's te investeren in een locatie. Die ruimte wordt vanuit de bestuurlijke verantwoordelijkheid ingezet en heeft altijd een tijdelijk karakter. Transparantie en samenwerking gaan hier aan vooraf, evenals beleid waar besluiten van het bestuur aan moeten voldoen.
5. De formatie en de ruimte daarin wordt bepaald door de begroting. Zo zal de begroting 2024 bepalend zijn voor de hoeveelheid formatie die vanaf schooljaar 24-25 ingezet kan worden. Er is instemming op het formatieplan. Het al dan niet verlenen van de instemming is aan spelregels verbonden. De instemming gaat over de verdeling van de middelen, de organisatie van de school (aantal groepen etc), niet over de namen van de mensen. In principe gaat dit niet over de hoogte van het formatiebudget, dit is gekaderd in de begroting.

Toekomst

De exercitie maakt duidelijk dat de dialoog over de inrichting van de organisatie, maar over de locaties, gevoerd moet worden. Het prijskaartje van niet goed georganiseerd zijn wordt zichtbaar, door de onduidelijkheid in de getallen, maar ook gebrek aan strategisch en beleidsrijk begroten. Het prijskaartje van locaties en relatie tot brinnummers is nu ook goed voelbaar. In fase twee van het plan van aanpak wordt het maken van keuzes aangepakt.

GMR

Ik vraag de P-GMR in te stemmen met het bestuursformatieplan. Daarbij wordt met name gevraagd in te stemmen met de totale formatie inzet.

3.3 HERZIENE BEGROTING 2023

Herziene begroting 2023

Aan	: Het bestuur van Stichting Geert Groote School
Van	: Infinite Financieel, Kitty Attema/ Floris Dekker bestuur GGS
Datum	: 25 mei 2023
Betreft	: project Goed Worden, Goed Blijven; Herziening begroting kalenderjaar 2023

1. Aanleiding

Het project Goed Worden, Goed Blijven (GWGB) helpt scholen bij het verbeteren van hun onderwijskwaliteit en het (her)inrichten van hun kwaliteitscyclus. De PO-Raad coördineert dit project in opdracht van het ministerie van OCW. Regelmatig manifesteren kwaliteitsproblemen zich in combinatie met financiële problemen. Het project kan zich dan in beperkte mate ook daar op richten.

De Stichting Geert Groote School (SGGS 94433) is het bevoegd gezag over alle Vrije scholen voor primair onderwijs in Amsterdam en Amstelveen (3 brinnummers, 7 locaties, ongeveer 1.400 leerlingen). De stichting is begin 2023 door de Inspectie van het Onderwijs (IvO) onvoldoende beoordeeld op alle drie de kwaliteitsstandaarden:

- ✚ BKA1. Visie, ambities en doelen;
- ✚ BKA2. Uitvoering en kwaliteitscultuur;
- ✚ BKA3. Evaluatie, verantwoording en dialoog.

De stichting heeft meerdere herstelopdrachten van de IvO gekregen.

Sindsdien heeft één van de scholen (Parcival) eveneens een onvoldoende beoordeling en herstelopdracht gekregen van de IvO.

Hoewel het inspectierapport het financieel beheer ten tijde van het onderzoek als voldoende waardeerde, zijn er op dat domein inmiddels grote problemen aan het licht gekomen, waardoor onder meer liquiditeitsproblemen dreigen. Het voorlopige resultaat 2022 bedraagt -/- € 461 K² (begroot 2022 -/- € 45 K) in een jaar waarin vrijwel alle schoolbesturen PO een forse positieve afwijking op hun begrote resultaat laten zien als gevolg van de extra middelen die men heeft ontvangen.

² Resultaat concept jaarverslag 2022, 24 april 2023

De kengetallen van SGGS laten de afgelopen jaren een neerwaartse trend zien en wijken op veel punten fors af van het landelijke beeld (2021). De kolom 2022 gevuld op basis van de voorlopige jaarcijfers.

ultimo	2019	2020	2021	landelijk	2022
Solvabiliteit II (EV + voorziening / balans totaal)	0,38	0,2	0,31	0,76	0,20
Liquiditeit (vlottende activa / kortlopende schulden)	1,16	1,03	0,95	3,13	0,80
Rentabiliteit % (resultaat / totale baten)	2,2	0,5	0,2	4,2	-4,3
Weerstandsverm. excl. MVA % (EV – MVA / rijksbijdragen)	-0,8	-1,9	-3,8	19,3	-9,0
Huisvestingslasten/totale lasten	7,4	7,0	7,5	6,7	6,8
Personele lasten / rijksbijdrage %	91	95,7	94	82,7	95,6
Netto werkkapitaal (vlottende activa -/- kortlopende schulden) x € 1.000	242	110	-108		-474

Bron: DUO publicatie financiële gegevens

De IvHO gebruikt voor het [financiële toezicht](#) twee risico-indicatoren (ondergrenzen):

- ✿ Solvabiliteit: 0,3
- ✿ Liquiditeit (middelgrote schoolbesturen) minder dan 1.

Eind 2021 bevond SGGS zich al in de gevarenszone met een solvabiliteit van 0,31 en een liquiditeit van 0,95. Ultimo 2022 scoorde SGGS op deze kengetallen ruim onder de signaleringswaarde.

Het bestuur heeft besloten een nieuwe begroting voor het kalenderjaar 2023 op te laten stellen welke is gebaseerd op de reeds afgegeven beschikkingen, lopende verplichtingen, een geactualiseerde leerlingprognose (met name om het recht op eventuele extra bekostiging door leerlingengroei vast te stellen) en waarin een aantal inmiddels genomen maatregelen (het beëindigen van inhuur en tijdelijke aanstellingen waar mogelijk, een investeringsstop) zijn verwerkt. In de herziene begroting dienen baten en lasten vanaf 1 augustus 2023 (dus per het nieuwe schooljaar) in balans zijn.

2. Leeswijzer

In hoofdstuk 3 wordt de werkwijze toegelicht. In het volgende hoofdstuk 4 wordt de herziene begroting gepresenteerd op hoofdlijnen. Vervolgens wordt in de hoofdstukken 5 en 6 nader ingegaan op de baten en de lasten in deze herziene begroting. In hoofdstuk zeven worden adviezen en aandachtspunten voor de toekomst aangereikt.

In de bijlage is een detail overzicht van begrote baten en lasten opgenomen. Een Excel rekenmodel wordt separaat beschikbaar gesteld aan de uitvoerend bestuurder en controller van SGGS.

3. Werkwijze

- ✿ Ophalen definitieve leerlingaantallen en beschikkingen op [DUO instellingsinformatie](#);
- ✿ Opvragen overige beschikkingen (samenwerkingsverbanden, gemeenten) bij SGGS;
- ✿ Opvragen leerlingprognose per maand op basis waarvan de eventuele groeibekostiging kan worden berekend bij directies en leerlingadministrateurs;
- ✿ Berekening lonen/salarissen t/m juli op basis van verplichtingen in de personeels- en salarisadministratie (ObT³) en op basis van de financiële ruimte vanaf 1 augustus 2023. Daarmee zijn de lonen/salarissen (formatie) vanaf dat moment de sluitpost van de herziene begroting.
- ✿ Opnieuw uitvragen externe inhuur (controller);
- ✿ Herberekening afschrijvingen o.b.v. actuele vaste activa en aangepaste investeringsplannen (ObT);
- ✿ Controle huisvestingslasten o.b.v. de meest actuele gegevens in de financiële administratie (controller).

³ Onderwijsbureau Twente, het administratiekantoor waar SGGS mee werkt.

Het uitvoerend bestuur gaf aan deze herziene begroting te willen gebruiken om de kaders voor de formatie schooljaar 2023-2024 te bepalen waarbij het uitgangspunt is dat vanaf 1 augustus a.s. de begroting sluitend is.

Om die reden is in de nieuwe begroting een “knip” gemaakt tussen het oude en nieuwe schooljaar. In het oude schooljaar was sprake van veel incidentele middelen die ongelabeld werden ingezet in de scholen. In het nieuwe schooljaar is er nauwelijks nog sprake van incidentele middelen en moeten met name de personele lasten teruggebracht worden naar het niveau dat past bij de reguliere bekostiging.

Na herziening van overige lasten (afschrijvingen, huisvesting en overige) zijn de loonkosten dus feitelijk de “sluitpost” in de begroting.

4. Herziene begroting 2023

Onderstaande tabel toont de herziene begroting op hoofdlijnen en het verschil met de in januari 2023 vastgestelde begroting. Een detailberekening wordt beschikbaar gesteld aan de uitvoerend bestuurder en de controller van SGGs.

Samenvatting x € 1.000	Vastgestelde begroting	Herziene begroting	Vershil
Baten			
Rijksbijdragen	€ 9.878	€ 10.024	€ 145
Overige overheidssubsidies	€ 302	€ 231	€ -71
Overige baten	€ 709	€ 503	€ -206
Totale baten	€ 10.889	€ 10.757	€ -132
Lasten			
Personele lasten	€ 8.827	€ 8.871	€ 44
Afschrijvingen	€ 233	€ 233	€ -1
Huisvestingslasten	€ 971	€ 963	€ -8
Overige lasten	€ 780	€ 761	€ -19
Totale lasten	€ 10.811	€ 10.827	€ 16
Fin.baten en lasten	€ -2	€ -2	€ -
Resultaat	€ 76	€ -72	€ -148

Op het eerste gezicht lijkt het verschil tussen de twee begrotingen beperkt. Wanneer de herziene begroting wordt gesplitst in het deel januari t/m juli (normaal gesproken 7/12 = 58,3%) en het deel augustus t/m december (normaal gesproken 5/12 = 41,7%) dan wordt duidelijk dat de maatregelen die al genomen zijn en nog genomen moeten worden (met name onder personele lasten) fors zijn:

Samenvatting x € 1.000	Herziene begroting jan-juli 2023	% van totaal	Herziene begroting aug-dec 2023	% van totaal	Herziene begroting 2023 totaal
Baten					
Rijksbijdragen	€ 6.102	61%	€ 3.921	39%	€ 10.024
Overige overheidssubsidies	€ 131	57%	€ 100	43%	€ 231
Overige baten	€ 290	58%	€ 212	42%	€ 503
Totale baten	€ 6.523	61%	€ 4.234	39%	€ 10.757
Lasten					
Personele lasten	€ 5.453	61%	€ 3.418	39%	€ 8.871
Afschrijvingen	€ 136	58%	€ 97	42%	€ 233
Huisvestingslasten	€ 562	58%	€ 401	42%	€ 963
Overige lasten	€ 444	58%	€ 317	42%	€ 761
Totale lasten	€ 6.594	61%	€ 4.233	39%	€ 10.827
Fin.baten en lasten	€ -1		€ -1		€ -2
Resultaat	€ -72		€ -0		€ -72

5. Herziene baten en toelichting per onderdeel

In bijlage A is een detail overzicht opgenomen.

5.1 Reguliere rijks bekostiging 2023

Deze is gebaseerd op de leerlingtelling van 1 februari 2022 (t-1) en de [Regeling bekostiging WPO en WEC 2023](#).

Er volgt een nabetaling in de zomer van 2023 (definitieve regeling) waarin de loonbijstelling 2023 is verwerkt. De nabetaling levert geen extra budgettaire ruimte omdat deze wordt ingezet als dekking van de huidige en volgende cao po.

Omdat in de cao po 2022-2023 al een deel van de loonruimte 2023 is benut, zijn de rijksbijdragen in de begroting 2023 geïndexeerd met 1,43% om baten en lasten op eenzelfde prijsniveau te matchen.

brin	naam	telling 1 feb. 2022
06QU	Vrijeschool Parcival	213
08CB	Geert Groote School 1 (Zuid)	317
(08CB)	Vrije school Amsterdam West	149
09DD	Geert Groote School 2	210
(09DD)	Vrije School Kairos	236
(09DD)	Waldorf aan de Werf	96
32BG (1/8)	Thula	158
	Totaal	1.379

Per 1 augustus krijgt Thula een eigen brinnummer en komt voor volledige bekostiging in aanmerking (inclusief startbekostiging en een vaste voet). De leerlingen op deze school worden op 31 juli 2022 uitgeschreven (08CB) en per 1 augustus ingeschreven op de nieuwe school (32BG). In de maanden juni en juli ontvangt het bestuur voor de nieuwe school startbekostiging (€ 17 K). Vanaf 1 augustus ontvangt het bestuur reguliere bekostiging (dus een vaste voet $5/12 \times € 104 \text{ K}$, en een bedrag per leerling $5/12 \times € 5.800$) op basis van een aangeleverde leerlingprognose 1 oktober 2023 (198 leerlingen). De bekostiging van 08CB wordt in de maanden augustus t/m december 2023 en in 2024 gekort voor het aantal Thula leerlingen dat daar stond ingeschreven op respectievelijk 1 februari 2022 en 1 februari 2023⁴ om dubbele bekostiging te voorkomen. Het bestuur levert de benodigde telgegevens aan bij DUO vóór 1 juli 2023.

Met bovenstaande is rekening gehouden in de berekening van de rijks bekostiging voor 2023.

Omdat slechts drie (vanaf 1 augustus vier) van de zeven scholen een eigen brinnummer heeft, wordt de reguliere rijks bekostiging verdeeld over de zeven scholen op basis van het aantal leerlingen op 1 februari 2022 (t-1). Opgemerkt moet worden dat dit over het algemeen geen houdbaar scenario is: de toereikende bekostiging van een school bestaat uit een vaste voet (€ 104 K) en een bedrag per leerling (€ 5.800). Als de vaste voet ontbreekt (of als iedere school slechts een beperkt deel van de vaste voet ontvangt), zal de bekostiging meestal niet toereikend zijn voor het verzorgen van goed onderwijs. Met een eigen brinnummer of als officiële nevenvestiging komen kleine scholen (minder dan 100 leerlingen) bovendien in aanmerking voor de zogenaamde kleine scholentoeslag. Dat is hier niet aan de orde.

5.2 Groeibekostiging

Groeibekostiging wordt ambtshalve (automatisch) toegekend op bestuursniveau wanneer de telling op de 1^e dag van de maand minimaal 4% hoger is dan de telling op 1 februari van het voorgaande jaar. Een drietal scholen groeit (GGS1 West, Waldorf a/d Werf en Thula), op andere scholen is er forse zij-uitstroom en/of meer uitstroom uit groep 8 dan instroom in groep 1 (GGS1 Zuid). Voorzichtigheidshalve is er enkel groeibekostiging begroot voor de periode april t/m juli (€ 126 K) en niet voor de periode aug-dec 2023. De prognose van de schooldirecties bleek de afgelopen tijd rooskleuriger dan de daadwerkelijke inschrijvingen.

⁴ Regeling bekostiging WPO en WEC 2023, art. 10

5.3 Professionalisering en begeleiding starters en schoolleiders (PBSS)

Deze bekostiging stopt per 1/8/23 is daarom maar voor 7 maanden meegenomen in de herziene begroting (€ 76 K). Hoe deze bekostiging vanaf 1 augustus wordt toegekend is nog onbekend. Mogelijk gaan deze middelen wel naar de schoolbesturen (er is dan sprake van een meevaller in de herziene begroting). Ze kunnen echter ook anders worden ingezet door het ministerie van OCW, bijvoorbeeld op basis van de achterstandsscore. In dat laatste geval ontvangt SGGS niets.

5.4 Nieuwkomersbekostiging

Deze bekostiging betreft een klein aantal nieuwkomers in het tweede jaar. De verwachting is dat dit circa € 12.000 zal opleveren. In de originele begroting werd nog uitgegaan van een veel hoger bedrag € 44 K (eerstejaars bekostiging).

5.5 Nationaal programma onderwijs (NPO) en basisvaardigheden

Bekostiging vanuit het NPO (€ 389 K) stopt per 1/8/23. De opvolger is de structurele bekostiging basisvaardigheden⁵, welke pas vanaf 2025 wordt toegekend. Op dit moment is nog onduidelijk op basis waarvan de middelen zullen worden beschikt. De verwachting is dat dit deels op basis van de onderwijsachterstandsscore zal zijn.

Ter overbrugging kan de subsidie basisvaardigheden worden aangevraagd (DUS-I).

Voor het schooljaar 2022-2023 is deze bekostiging aan Thula toegekend (€ 151 K, via STAIJ). De subsidie wordt inmiddels al ingezet (september 2022 t/m oktober 2023) op basis van een activiteitenplan.

Voor het komend schooljaar is de subsidie aangevraagd door Parcival en GGS1. De aanvragen zijn inmiddels afgewezen.

Scholen met een onvoldoende beoordeling van de Inspectie van het Onderwijs hebben voorrang. Over de afwijzing van de aanvraag door Parcival (€ 213 K) wordt inmiddels correspondentie gevoerd met het betreffende ministerie, zonder resultaat. De datum van het vastgestelde rapport moest voor 1 februari 2023 liggen.

5.6 Doorbetalingen rijksbijdragen door het samenwerkingsverband

Alle scholen ontvangen een bedrag per leerling voor versterking van de basisondersteuning. Daarnaast ontvangt Parcival een bedrag van € 100 K voor het verzorgen van onderwijs aan een instapklas voor leerlingen met een verstandelijke beperking.

5.7 Gemeentelijke subsidies

De subsidies voor het schooljaar 2022-2023 zijn opgenomen cf. de beschikkingen. De subsidies voor het volgende schooljaar zijn opgenomen cf. de aanvragen x 80%. Dit percentage is ontleend aan de toekenning in het afgelopen schooljaar.

Daarnaast is de klokurenvergoeding voor de gymzalen opgenomen cf. de vastgestelde begroting.

5.8 Ouderbijdragen en baten van steunstichtingen

Alle scholen met uitzondering van Parcival hebben een steunstichting. Ouders schenken aan de steunstichting⁶. De kosten voor extra curriculaire activiteiten (waaronder euritmie) worden door de stichting gedeclareerd bij de steunstichtingen. Dit leidt op sommige scholen tot discussie omdat er geen heldere afspraken zijn gemaakt welke lasten gedeclareerd mogen worden.

De gedeclareerde bedragen zijn niet gelijk aan de gemaakte kosten. De verklaring ligt in de personele lasten euritmie. Deze zijn opgenomen onder de reguliere personele lasten.

Parcival int een vrijwillige ouderbijdrage. Zowel de inkomsten als uitgaven die hiermee worden gedaan zijn opgenomen in de administratie van de stichting.

5

https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2022Z22698&did=2022D49002

⁶ Er wordt op deze scholen geen vrijwillige ouderbijdrage gevraagd.

6. Herziene lasten en toelichting per onderdeel

In bijlage B is een detail overzicht opgenomen.

6.1 Personele lasten lonen en salarissen

Op basis van de realisatie in januari t/m maart zijn de begrote lonen/salarissen in april herberekend voor de periode januari t/m juli.

In de salarisadministratie worden aanstellingen/uitbreidingen op incidentele subsidies niet consequent gelabeld middels een kostendrager. De berekende loonkosten bevatten tijdelijke aanstellingen/uitbreidingen die worden gedekt uit incidentele middelen. Denk hierbij met name aan het NPO en de subsidie basisvaardigheden. Ook is er extra formatie ingezet, uitgaande van groeibekostiging die in veel mindere mate is gerealiseerd.

Naast lonen en salarissen is er eveneens sprake van loonkosten derden (inhuur) en veel vrijwilligersvergoedingen. Het eerste kwartaal 2023 laat een overschrijding op de begroting zien. In de herziene begroting wordt ervan uitgegaan dat dit in de resterende maanden wordt gecompenseerd. In de herziene begroting zijn in overleg met het uitvoerend bestuur twee bedragen toegevoegd:

- ✚ Externe inhuur i.v.m. vertrek van enkele sleutelfunctionarissen die mogelijk tijdelijk ad interim moeten worden vervangen, zeker ook gezien de herstelopdrachten van de IvHO die er liggen (€ 172 K);
- ✚ Transitievergoedingen i.v.m. het beëindigen van tijdelijke aanstellingen (50 K).

Vanaf 1 augustus wordt gestuurd op een 0-begroting en zijn de loonkosten de “sluitpost”. Gezien het wegvallen van bepaalde inkomsten (NPO, PBSS en veel minder groeibekostiging dan begroot) betekent dit dat de loonkosten per maand teruggebracht moeten worden van circa € 670 K per maand naar circa € 584 K per maand (inclusief detachering en bovenschoolse formatie). Wanneer dat wordt omgerekend naar FTE (uitgaande van een gemiddelde personele last bij de GGS van € 85 K LB-12) is dat 15,69 FTE⁷ minder.

Extra middelen zijn er voor:

- ✚ Nieuwkomers (zeer beperkt, gaat vaak alleen over tweede jaar In Nederland en dat is slechts een bedrag van € 467 per kwartaal!);
- ✚ Inzet op de subsidie basisvaardigheden (Thula). Op basis van het activiteitenplan gaat dit om de periode aug-okt. 2023 (€ 35 K);
- ✚ Inzet op subsidie basisvaardigheden Vrijeschool Parcival, mocht dat toch nog worden toegekend;
- ✚ Inzet op subsidie zij-instroom (voor zover niet al gespendeerd);
- ✚ Inzet op groeibekostiging indien deze in het najaar wordt gerealiseerd;
- ✚ Inzet op bijdrage swv instapklas Parcival (voor zover niet al gespendeerd, zou moeten zijn 5/12e van € 100 K);
- ✚ Ziektevervangings- en zwangerschapsvervangings – voor zover hier een kostendekkende vergoeding tegenover staat.

Het is een hard gelag dat in tijden van personeelstekorten SGGGS medewerkers moet laten gaan. Tegelijkertijd is het logisch dat inzet op incidentele middelen (met name het NPO) niet kan worden gecontinueerd als die middelen niet langer worden ontvangen. In de huidige markt mag er van worden uitgegaan dat iedereen wiens contract niet kan worden verlengd elders in de regio aan de slag kan.

SGGS is aangesloten bij het Vervangingsfonds hetgeen betekent dat inzet op ziektevervangings enorm wordt vergoed. Deze vergoeding is slechts dekkend als de vervanger in het midden van de schaal zit en men het reglement volgt. De inkomsten van het Vf en het UWV zijn opgenomen in de begroting januari t/m juli omdat er voor deze periode ook loonkosten tegenover staan. In augustus t/m december zijn beide op 0 gezet.

⁷ Effect NPO is circa +/- 7,9 FTE, effect PBSS is circa +/- 1,8 FTE.

6.2 Afschrijvingen

Gezien de zorgen over een adequate liquiditeit in 2023 is sinds het voorjaar een investeringsstop van kracht. De in het najaar van 2022 berekende afschrijvingen zijn herzien op basis van de aanwezige materiele vaste activa in april 2023 en de absoluut noodzakelijke investeringen in dit jaar.

6.3 Huisvestingslasten

De huisvestingslasten zijn eind maart opnieuw in kaart gebracht op basis van de realisatie. De dotatie aan de voorziening groot onderhoud is ongewijzigd; Deze is gebaseerd op een door BOA-advies opgesteld meerjaren onderhoudsplan. Opgemerkt moet worden dat dit plan niet actueel is (5 jaar oud) en niet is opgesteld conform de vanaf 2024 geldende regelgeving. Hier wordt op teruggekomen in de paragraaf “Adviezen en aandachtspunten voor de toekomst”.

6.4 Overige lasten

De overige lasten zijn ongewijzigd opgenomen met dien verstande dat de bijdragen van de scholen ter dekking van de lasten voor het bestuursbureau en bovenschools (samen € 693 K) in de herziene begroting zijn omgeslagen naar de scholen op basis van het aantal leerlingen op 1 februari 2022.

7. Adviezen en aandachtspunten voor de toekomst

7.1 Een gedegen en beschreven planning en controlcyclus.

De (meerjaren)begroting maakt deel uit van de planning en controlcyclus: het geheel van activiteiten dat moet worden uitgevoerd om duidelijk te maken wat er in een bepaalde periode moet gebeuren als uitkomst van een bestuurlijk proces (planning), de rapportages daarover, de benodigde bijsturing en uiteindelijke verantwoording over de behaalde resultaten. De begroting staat niet op zich maar is een schakel in dit geheel.

Binnen SGGs zijn de cyclus en de daarmee samenhangende documenten (bijvoorbeeld de beschrijving van de administratieve organisatie) niet beschreven. Geadviseerd wordt dit te doen en deze na afstemming met relevante gremia (directeuren, GMR, toezichthouders) vast te stellen en breed te delen in de organisatie zodat men op de hoogte is van staand beleid en werkafspraken.

SGGS beleeft spannende tijden waarin vinger aan de pols houden van groot belang is. Geadviseerd wordt samen met het administratiekantoor ObT de maandrapportages tijdig en zorgvuldig op te stellen zodat het bestuur kan beoordelen of de genomen maatregelen effect sorteren, er vanaf augustus daadwerkelijk “quitte gedraaid wordt”, of dat aanvullende maatregelen nodig zijn.

7.2 Liquiditeitsbeheer

In de jaarverslagen 2020 en 2021 en in de toelichting op de begroting 2023 wordt nauwelijks aandacht besteed aan de liquiditeit van de stichting terwijl dit kengetal voor de continuïteit van de organisatie cruciaal is.

De inkomsten en uitgaven van een schoolbestuur zijn over het algemeen zeer voorspelbaar: DUO betaalt de lumpsumbekostiging rond de 20^e van de maand. Het schoolbestuur betaalt salarissen, loonbelasting en premies enkele dagen later. Deze lasten vergen circa 90% van de bekostiging. Daarnaast zijn er uitgaven voor huisvesting waaronder groot onderhoud, en overige zaken zoals leermiddelen en investeringen.

Liquiditeitsproblemen ontstaan wanneer een organisatie op te grote voet leeft en/of wanneer er substantiële extra uitgaven worden gedaan (investeringen, groot onderhoud) terwijl daarvoor op dat moment onvoldoende liquiditeiten beschikbaar zijn.

Deze extra uitgaven ‘on hold’ te zetten, biedt voor de korte termijn soelaas. Maar vroeg of laat zullen investeringen en groot onderhoud doorgang moeten vinden. Daarom is het van belang inkomsten en uitgaven zo snel mogelijk in balans te brengen.

Bij de start van dit begrotingstraject is aan SGGs geadviseerd over te gaan op schatkistbankieren. Dit proces is in gang gezet. Binnen schatkistbankieren is het mogelijk een kredietfaciliteit te krijgen. Een dergelijke faciliteit biedt ruimte om de problemen structureel op te lossen (inkomsten en uitgaven duurzaam in balans te brengen) en de kwaliteit op orde te brengen, zowel op het niveau van de scholen als ook op bestuursniveau.

7.3 Eigen risico indicatoren

De IvHO hanteert risico-indicatoren die een signaal omtrent continuïteit afgeven.

Het schoolbestuur dient, in overleg met de toezichthouder, ook eigen indicatoren te formuleren op basis waarvan gestuurd kan worden: wat is de gewenste bandbreedte voor o.a. liquiditeit, solvabiliteit en rentabiliteit? Wat is de gewenste financiële buffer, gebaseerd op een actuele risico analyse? En hoe bereiken we de komende jaren de gewenste uitkomst van deze kengetallen? Het antwoord op deze vragen kan worden verwoord in een meerjarig financieel beleidsplan.

7.4 Leerlingprognoses en bekostigingsparameters

De basis voor de begroting zijn de leerlingenaantallen en de bekostigingsparameters. Ten aanzien van het eerste dient voor het eerste begrotingsjaar altijd te worden uitgegaan van de leerlingen aantallen zoals die door DUO zijn gecommuniceerd (overzicht vaststelling tellingen t-1). Interne documenten zijn waardevol voor het maken van prognoses maar minder betrouwbaar voor het berekenen van de beschikkingen en realisatie.

Voor het ramen van eventuele extra groeibekostiging⁸ en voor de batenberekening voor latere jaren in de meerjarenbegroting is een nauwkeurige leerlingprognose op schoolniveau noodzakelijk.

Startpunt voor die prognose is een accurate leerlingadministratie (tijdig, volledig en juist). Het is aan te raden bovenschools periodiek te controleren of de leerlingadministratie daadwerkelijk op orde is (alle leerlingen worden bekostigd, er zijn geen onopgeloste ROD signalen).

Schooldirecties kunnen worden ondersteund in het leren zorgvuldig te prognosticeren. Het “eigenaarschap” van de prognose is belangrijk: wanneer in de begroting extra middelen worden toegekend die uiteindelijk niet worden ontvangen, dan zijn de consequenties daarvan voor de school.

Parameters worden gepubliceerd in ministeriële regelingen, in modellen van de PO-Raad en in de applicaties van het administratiekantoor. Wanneer al vroeg met de begroting wordt gestart, is het van belang in de maanden daarna te verifiëren of parameters zijn gewijzigd, zodat met de juiste tarieven wordt gerekend.

7.5 Matching van baten en lasten

Ieder jaar moet de vraag worden gesteld of baten en lasten in de begroting moeten worden geïndexeerd. Daarbij is het matching principe leidend: het prijsniveau van baten en lasten moeten op elkaar aansluiten. De PO-Raad en ook het administratiekantoor kunnen hierbij adviseren.

Bijvoorbeeld: in het kalenderjaar 2023 bevatten de loonkosten een component waar pas met de indexatie van de bekostiging in september van dat jaar dekking voor wordt ontvangen. Om te matchen adviseerde de PO-Raad in het najaar van 2022 de rijksbijdrage 2023 te indexeren met 1,43%. In de herziene begroting is dit verwerkt.

7.6 Herverdeeleffect vereenvoudiging bekostiging PO

De wetswijziging per 1 januari 2023 is budgetneutraal. Dit betekent dat er evenveel geld verdeeld wordt in de sector PO in de oude en nieuwe situatie. Door de vereenvoudiging van de bekostiging is de manier waarop wordt berekend hoeveel geld een schoolbestuur krijgt, veranderd⁹. Dat betekent dat na de inwerkingtreding van de wet een schoolbestuur iets meer of minder geld krijgt (herverdeeleffecten). SGGGS ontvangt structureel circa € 100 K minder. In de periode 2023 t/m 2025 geldt een overgangsregeling zodat besturen de tijd krijgen om hun uitgaven aan de nieuwe situatie aan te passen. In 2026 zal het negatieve herverdeeleffect volledig voelbaar zijn.

7.7 Een duidelijk allocatiemodel

Schoolbesturen met meerdere scholen zijn verplicht afspraken te maken over de verdeling van middelen (Wet medezeggenschap scholen artikel 16 lid 2):

De gemeenschappelijke medezeggenschapsraad wordt vooraf in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over elk door het bevoegd gezag te nemen besluit met betrekking tot:

- a. vaststelling of wijziging van de hoofdlijnen van het meerjarig financieel beleid voor de desbetreffende scholen, waaronder de voorgenomen bestemming van de middelen die aan het bevoegd gezag ten behoeve van elk van de scholen uit de openbare kas zijn toegerekend of van anderen zijn ontvangen;*
- b. de criteria die worden toegepast bij de verdeling van deze middelen over voorzieningen op bovenschools niveau en op schoolniveau;*

In lijn met eerdere adviezen (beschreven P&C cyclus en financieel beleidsplan) is het aan te raden ook het allocatiemodel expliciet te maken en voor te leggen aan de GMR. Een toekomstbestendige wijze van allocatie sluit aan op de hierboven genoemde vereenvoudigde bekostiging.

⁸ Groeibekostiging wordt berekend op bestuursniveau. Er is geen sprake van extra bekostiging als de ene school groeit en de andere krimpt.

⁹ Belangrijkste kenmerken: een bedrag per school (brinnummer) en een bedrag per leerling. De parameters onder- en bovenbouw, en gewogen gemiddelde leeftijd van het onderwijzend personeel verdwijnen.

7.8 Incidentele baten en lasten

SGGS heeft de afgelopen jaren veel incidentele middelen ontvangen, vooral in het kader van de Corona pandemie. Deze baten zijn gebruikt ter dekking van structurele lasten waardoor de problemen die zijn ontstaan deels onder de radar bleven.

Het bestuur wordt geadviseerd voortaan incidentele baten (en de daarbij behorende lasten) identificeerbaar op te nemen in de begroting en in de realisatie/rapportages zodat duidelijk wordt in hoeverre de structurele lasten worden gedekt door structurele baten en eventuele bijsturing is vereist.

Bijvoorbeeld: wanneer een school een subsidie basisvaardigheden krijgt toegekend, dan is dit een doelsubsidie voor de verbetering van basisvaardigheden. Tijdelijk zal daar extra formatie, inhuur en/of professionalisering tegenover staan. Wanneer de subsidie op is, moet deze inzet stoppen, tenzij er opvolgende extra bekostiging wordt beschikt.

7.9 Beheersing personele lasten

De personele lasten ten opzichte van de rijksbijdrage zijn bij SGGS uitzonderlijk hoog (ook al voordat het NPO meespeelde)¹⁰. Vooral wanneer het gaat om aanstellingen voor onbepaalde tijd (of tijdelijke aanstellingen die rechtspositioneel feitelijk vast zijn) is het heel lastig deze zonder extra kosten terug te brengen, behalve door pensionering en overig natuurlijk verloop.

Het inrichten van een workflow waarin benoemingen en uitbreidingen vooraf worden getoetst en geacordeerd, is een voorwaarde voor de beheersbaarheid van de personele lasten. Het administratiekantoor kan dit faciliteren in het PSA systeem.

Gemiddelde groeps grootte is een kengetal dat goed inzicht kan verschaffen in het al dan niet passend zijn van de formatieve last. Ook de overige formatie (directie, IB en OOP) dient onder de loep te worden genomen. Wanneer een school krimpt, ontstaat een waterhoofdeffect wanneer de niet-groepsgebonden formatie niet wordt teruggebracht.

7.10 Verzelfstandiging Vrijeschool Thula

Omdat voor Thula vanaf 1 augustus 2023 volledige bekostiging wordt ontvangen, wordt de bekostiging van 08CB in 2023 en 2024 gecorrigeerd (verminderd) voor het aantal Thula leerlingen dat op dit brinnummer stond ingeschreven op respectievelijk 1 februari 2022 (158) en 1 februari 2023 (175). Omdat de meeste begrotingsmodellen hierin niet voorzien, is het van belang hier “handmatig” rekening mee te houden. In de begroting 2024 gaat het om circa € 1 mln.

7.11 Verzelfstandiging Kairos

In paragraaf 4.1 werd al opgemerkt dat SGGS relatief weinig scholen heeft met een eigen brinnummer. Het proces om een brinnummer voor Kairos aan te vragen is begin 2023 ‘on hold’ gezet. Wanneer de aanvraag te zijner tijd tot toekenning leidt, dan zal de bekostiging op zijn vroegst starten op 1 augustus 2025.

De ongunstige verhouding scholen – brinnummers, die in ieder geval de komende twee jaar nog voortduurt, veroorzaakt grote druk op de financiële positie van SGGS.

7.12 Verwerken groot onderhoud cf. RJ uiting 2023-02

De voorziening groot onderhoud moet vanaf het boekjaar 2024 worden opgebouwd per component (tijdsevenredig sparen) met als basis een beleidsrijk meerjaren onderhoudsplan (MJOP)¹¹. Over het algemeen betekent dit dat de hoogte van de voorziening toeneemt ten laste van het eigen vermogen. Deze wijziging heeft geen effect op de liquiditeit maar wel op de kengetallen solvabiliteit 1 en het weerstandsvermogen (solvabiliteit 2 en de liquiditeit wijzigen niet). Voor SGGS zal dit mogelijk leiden tot een negatief eigen vermogen. Geadviseerd wordt om het MJOP zo spoedig mogelijk beleidsrijk te laten actualiseren en het effect op de balansposities in kaart te brengen.

¹⁰ Open onderwijsdata, [financiële gegevens per bestuur](#).

¹¹ Men kan het groot onderhoud ook activeren en afschrijven. In de brochure van de PO-Raad en VO-raad (publicatie medio mei 2023) wordt dit nader toegelicht. Voor SGGS is dit niet aan te raden omdat deze optie in eerste instantie leidt tot een betere vermogenspositie met het risico dat het vermogen, dat op een later moment nodig is voor het investeren in groot onderhoud, anders wordt ingezet en niet meer beschikbaar is voor het dekken van de afschrijvingslasten groot onderhoud.

7.13 Schenkingen aan de steunstichtingen

Met uitzondering van Parcival is er op de scholen geen sprake van een vrijwillige ouderbijdrage. Ouders van iedere school hebben een zogenaamde steunstichting opgericht. De steunstichting ontvangt schenkingen van ouders. De scholen mogen kosten van extra curriculaire activiteiten/uitgaven declareren bij de steunstichtingen. Aandachtspunten zijn:

- ✚ De schenkingen van ouders moeten een vrijblijvend karakter hebben; anders kan het worden gezien als een ouderbijdrage die niet vrijwillig is en daarom in strijd met de wet.
- ✚ De schenkingen zijn niet bedoeld voor het dekken van lasten/taken waarvoor de scholen publieke middelen ontvangen: het verzorgen van goed onderwijs.

Bijlage A – Detailoverzicht baten

Samenvatting x € 1.000	Herziene begroting jan-juli 2023	Herziene begroting aug- dec 2023	Herziene begroting 2023 totaal
Rijksbijdragen			
Basisbekostiging	€ 4.849	€ 3.986	€ 8.835
Overgangsbekostiging i.v.m. vereenvoudiging plus 1,43% (mismatch baten-cao)	€ 48	€ 34	€ 82
NOAT	€ 70	€ 57	€ 128
NOAT	€ 2	€ 1	€ 3
Startbekostiging Thula	€ 17	€ -	€ 17
Verminderingsbedrag Thula	€ -	€ -382	€ -382
PBSS (7/12e deel 2022-2023)	€ 77	€ -	€ 77
NPO (7/12e deel 2022-2023)	€ 346	€ -	€ 346
NPO Thula (te ontvangen van STAIJ)	€ 43	€ -	€ 43
Groeibekostiging (april t/m juli)	€ 127	€ -	€ 127
Subsidie zij-instroom	€ 25	€ -	€ 25
Nieuwkomers	€ 12	€ -	€ 12
Overlopende subsidie (basisvaardigheden)	€ 117	€ 35	€ 152
subsidie basisvaardigheden 2023-2024 (5/12)	€ -	€ -	€ -
Subtotaal	€ 5.732	€ 3.732	€ 9.464
Doorbetalde rijksbijdragen			
Doorbetaling rijksbijdrage swv bedrag per II	€ 265	€ 189	€ 454
Arrangementen	€ 5	€ -	€ 5
Doorbetaling rijksbijdrage swv instapklas Parcival	€ 100	€ -	€ 100
Subtotaal	€ 370	€ 189	€ 559
Overige overheidsbijdragen (gemeente)			
Toegekend 22-23 (7/12e)	€ 91	€ -	€ 91
Aangevraagd 23/24 (5/12e)	€ -	€ 72	€ 72
klokurenvergoeding gymzaal	€ 40	€ 29	€ 69
Subtotaal	€ 131	€ 100	€ 231
Overige baten			
verhuur	€ 62	€ 44	€ 106
detachering	€ 28	€ 20	€ 48
ouderbijdrage	€ 26	€ 19	€ 45
ontvangsten steunstichtingen	€ 153	€ 109	€ 262
overige baten....	€ 22	€ 20	€ 42
Subtotaal	€ 290	€ 212	€ 503
Totaal	€ 6.523	€ 4.234	€ 10.757

Bijlage B – Detailoverzicht lasten, blad 1

Samenvatting x € 1.000	Herziene begroting jan-juli 2023	Herziene begroting aug-dec 2023	Herziene begroting 2023 totaal
Personele lasten			
Lonen en salarissen regulier	€ 4.984	€ 2.922	€ 7.905
Loonkosten op incidentele middelen	€ 259	€ 35	€ 294
Overige personele lasten	€ 25	€ 18	€ 43
Loonkosten derden	€ 227	€ 334	€ 561
Vrijwilligersvergoeding	€ 14	€ 10	€ 25
Onderzoeken/Begeleidingsdienst	€ 35	€ 25	€ 60
Dotatie voorziening jubilea	€ 3	€ 2	€ 5
Scholing	€ 57	€ 40	€ 97
Transitievergoedingen	€ 29	€ 21	€ 50
Arbo-dienstverlening	€ 15	€ 10	€ 25
Uitkeringen - UWV	€ -36	€ -	€ -36
Uitkeringen - Vervangingsfonds	€ -159	€ -	€ -159
Subtotaal	€ 5.453	€ 3.418	€ 8.871
Afschrijvingslasten			
Gebouwen	€ 26	€ 19	€ 45
Inventaris apparatuur	€ 87	€ 62	€ 149
Andere vaste activa	€ 22	€ 16	€ 38
Subtotaal	€ 136	€ 97	€ 233
Huisvestingslasten			
Dotatie onderhoudsvoorziening	€ 94	€ 67	€ 161
Huurkosten	€ 73	€ 52	€ 125
Dagelijks onderhoud	€ 73	€ 52	€ 125
Tuinonderhoud	€ 4	€ 3	€ 7
Electra	€ 55	€ 39	€ 95
Gas	€ 76	€ 54	€ 130
Water	€ 2	€ 1	€ 3
Schoonmaakbedrijf	€ 144	€ 103	€ 247
Glasbewassing	€ 5	€ 4	€ 9
Schoonmaakartikelen	€ 12	€ 8	€ 20
Heffingen gemeentes	€ 1	€ 1	€ 2
Heffingen waterschap	€ 1	€ 1	€ 1
Overige huisvestingslasten	€ 8	€ 6	€ 14
Afvalverwerking	€ 13	€ 10	€ 23
Subtotaal	€ 562	€ 401	€ 963

Bijlage B – Detailoverzicht lasten, blad 2

Samenvatting x € 1.000	Herziene begroting jan-juli 2023	Herziene begroting aug-dec 2023	Herziene begroting 2023 totaal
Inventaris, apparatuur en leermiddelen			
Inventaris en apparatuur	€ 5	€ 4	€ 9
ICT-verbruikskosten	€ 17	€ 12	€ 29
ICT-licenties	€ 24	€ 17	€ 42
Verbruiksmateriaal onderwijs	€ 76	€ 54	€ 131
Kopieerkosten	€ 20	€ 14	€ 34
Subtotaal	€ 142	€ 102	€ 244
Administratie- en beheerslasten			
Onderwijsbureau	€ 50	€ 36	€ 86
Accountantskosten	€ 12	€ 9	€ 21
Kantoorbenodigdheden	€ 7	€ 5	€ 13
Reis en verblijfkosten	€ -	€ -	€ -
Telefoonkosten	€ 1	€ 1	€ 2
Portokosten	€ 1	€ 1	€ 3
Overige beheerslasten	€ 2	€ 2	€ 4
Juridische ondersteuning	€ 1	€ 1	€ 3
Subtotaal	€ 76	€ 54	€ 130
Overige lasten			
Wervingskosten	€ 3	€ 2	€ 5
Representatiekosten	€ 8	€ 6	€ 14
Schoolse activiteiten	€ 9	€ 6	€ 16
Klassenbudget	€ 3	€ 2	€ 5
Huishoudelijke uitgaven	€ 27	€ 19	€ 47
Buitenschoolse activiteiten	€ 2	€ 2	€ 4
Verzekeringen	€ 2	€ 1	€ 3
Abonnementen	€ 37	€ 26	€ 63
Medezeggenschapsraad	€ 3	€ 2	€ 5
Kosten tlv schenking	€ 132	€ 94	€ 226
Subtotaal	€ 226	€ 161	€ 387
Subtotaal overige lasten	€ 444	€ 317	€ 761
Totale lasten	€ 6.594	€ 4.233	€ 10.827
Financiële baten en lasten	€ -1	€ -1	€ -2
Resultaat	€ -72	€ -0	€ -72

A2 Kengetallen en grafieken

Kengetallen	Signalerings-grens PO	2018	2019	2020	2021	2022
Financiële kengetallen						
Liquiditeit (current ratio)	< 1	1,21	1,16	1,03	0,95	0,74
Liquiditeit (absolute omvang)	< € 100.000			€ 2.546.930	€ 777.150	€ 517.210
Solvabiliteit 1	< 30%	27%	26%	14%	20%	2%
Solvabiliteit 2	< 30%	46%	38%	20%	31%	25%
Rentabiliteit	3 jaar negatief	-1%	2%	0%	0%	-5%
Weerstandsvermogen	< 5%	-4%	-1%	-2%	-4%	-10%
Publiek eigen vermogen			€ 317.440	€ 334.260	€ 402.390	-€ 26.710
Signaleringswaarde			€ 1.323.210	€ 1.324.140	€ 1.520.920	€ 1.639.380
Bovenmatig eigen vermogen	>= € 0	€ 0	-€ 1.005.770	-€ 989.880	-€ 1.118.530	-€ 1.666.090
Huisvestingsratio	> 10%	0,08	0,08	0,07	8%	8%
Financieringsfunctie	-	9%	7%	6%	7%	7%
Transactiefunctie	-	12%	20%	42%	22%	16%
Financiële buffer	> 5%	1%	1%	2%	-23%	-16%

Toelichting

Liquiditeit (current ratio): vlottende activa / kortlopende schulden

Geeft aan in welke mate de instelling aan haar verplichtingen op korte termijn kan voldoen.

Liquiditeit (absolute omvang): saldo liquide middelen

De absolute omvang van de liquide middelen.

Solvabiliteit 1: eigen vermogen / totaal passiva

Geeft aan op welke wijze de bezittingen, op de actiefzijde van de balans, zijn gefinancierd.

Solvabiliteit 2: (eigen vermogen + voorzieningen) / totaal passiva

Geeft aan op welke wijze de bezittingen, op de actiefzijde van de balans, zijn gefinancierd.

Rentabiliteit: resultaat / totale baten

Geeft aan welk deel van de totale baten over blijft na aftrek van de lasten.

Weerstandsvermogen: (eigen vermogen -/- materiële vaste activa) / Rijksbijdragen OCW

Is de verhouding tussen het eigen vermogen minus de materiële vaste activa en de omvang van de Rijksbijdragen.

Publiek eigen vermogen: (totale eigen vermogen -/- private reserves)

Betreft het totale eigen vermogen minus eventueel aanwezige private reserves.

Signaleringswaarde: (0,5 x aanschafwaarde gebouwen x 1,27) + boekwaarde resterende mva + (omvangafhankelijke

De signaleringswaarde berekent het normatieve publieke vermogen van de stichting. Als het werkelijke publieke eigen vermogen hoger is dan de signaleringsgrens, is dit een signaal dat er mogelijk sprake is van bovenmatig eigen vermogen. Het getal in de tabel laat het verschil zien tussen het normatieve en werkelijke publieke vermogen. Een positief getal betekent dat er sprake is van bovenmatig eigen vermogen.

Bovenmatig eigen vermogen: werkelijk publiek vermogen -/- normatief publiek vermogen

Geeft de omvang van het bovenmatige vermogen weer.

Huisvestingsratio: (huisvestingslasten + afschrijvingen gebouwen en terreinen) / totale lasten

Geeft weer welk deel van de totale lasten is besteed aan lasten voor huisvesting incl. afschrijvingen voor gebouwen en terreinen.

Financieringsfunctie: (aanschafwaarde activa -/- aanschafwaarde gebouwen en terreinen) / totale baten

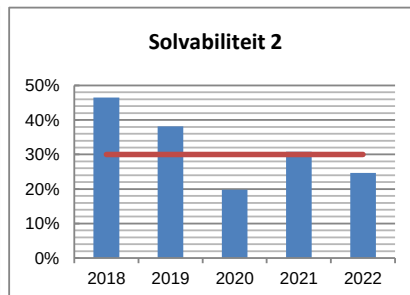
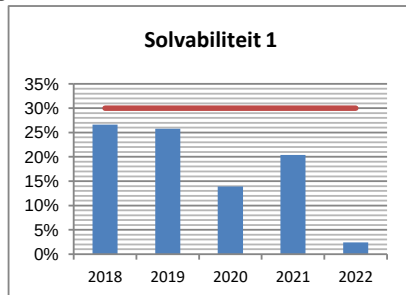
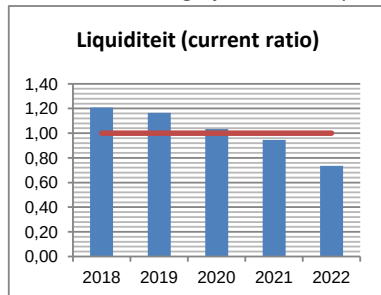
Middelen die nodig zijn om de materiële vaste activa met uitzondering van de gebouwen en terreinen in stand te houden.

Transactiefunctie: kortlopende schulden / totale baten

Middelen benodigd voor het betalen van de kortlopende schulden.

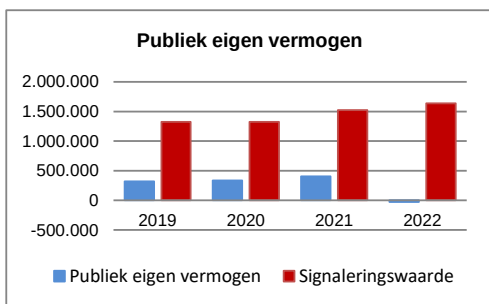
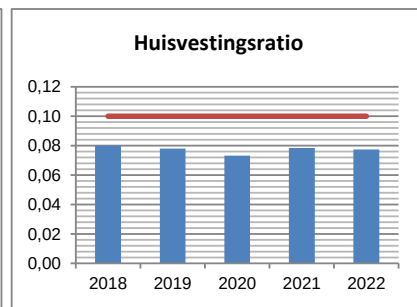
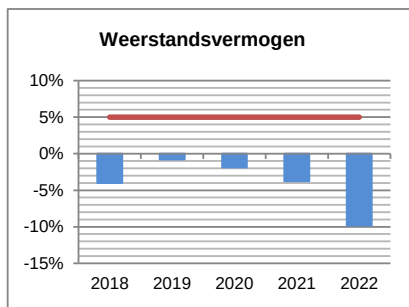
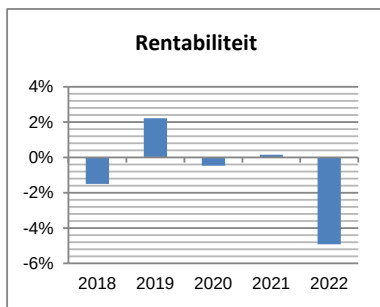
Financiële buffer: kapitalisatiefactor -/- financieringsfunctie -/- transactiefunctie

Middelen die nodig zijn voor het opvangen van onvoorziene risico's.

A2 Kengetallen en grafieken

Vervolg

Kengetallen en grafieken vervolg

Kengetallen	Signaleringsgrens PO	Streefwaarde	2018	2019	2020	2021	2022
Ratio's							
Personele lasten / Rijksbijdrage	>= 95%		92%	91%	96%	94%	96%
Personele lasten / Totale baten	>= 90%		82%	80%	83%	82%	82%
Eigen vermogen / Totale baten	-		7%	8%	7%	6%	1%
Personele lasten / Totale lasten	-		80%	82%	83%	83%	78%
Salarislasten per FTE	-		€ 63.182	€ 70.136	€ 75.816	€ 75.465	€ 79.128
Personeelslasten per FTE	-		€ 68.176	€ 73.411	€ 77.948	€ 80.909	€ 88.618

Toelichting

Personele lasten / Rijksbijdrage

Geeft aan in hoeverre een instelling de gelden van het Rijk aanwendt voor personele lasten.

Personele lasten / Totale baten

Geeft aan in hoeverre een instelling de totale inkomsten aanwendt voor personele lasten.

Eigen vermogen / Totale baten

Deze ratio geeft een indicatie van het risicomanagement bij de instelling.

Personele lasten / Totale lasten

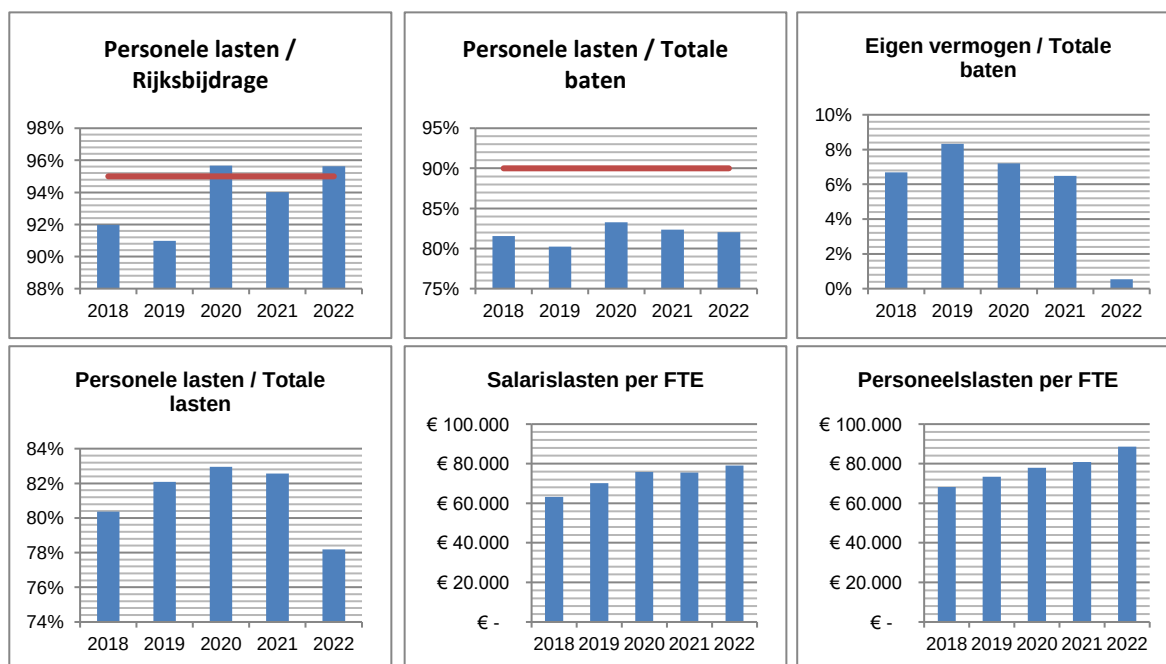
Geeft aan hoeveel de instelling uitgeeft aan personele lasten. Dit is met name trendmatig een belangrijk signaal.

Salarislasten per FTE

Geeft aan wat de salarislasten zijn per FTE.

Personeelslasten per FTE

Geeft aan wat de totale personele lasten per FTE zijn.

A3 Instellingsgegevens

Algemene gegevens

Bestuursnummer : 94433
Naam instelling : Stichting Geert Groote Scholen

Adres : Fred. Roeskestraat 82
Postadres : Postbus 75754
Postcode : 1076 ED
Plaats : Amsterdam
Telefoon : 020-6641800
E-mailadres : info@vrijescholenamsterdam.nl
Website : www.vrijescholenamsterdam.nl

Contactpersoon : de heer F.J.H. Dekker
Telefoon : 06-30353792
E-mailadres : f.dekker@vrijescholenamsterdam.nl

Instellingscodes

06QY : Parcival
08CB : GGS 1
09DD : GGS 2

Stichting Geert Groote Scholen

Jaarrekening 2022

B Jaarrekening 2022

B1 Grondslagen

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, die uitgegeven zijn door de Raad voor de Jaarverslaggeving. Dit betreft richtlijn 660 Onderwijsinstellingen.

Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering van activa en verplichtingen plaats tegen de verkrijgingsprijs.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop deze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover deze op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien deze voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Continuïteit

Als gevolg van de financiële situatie van de stichting per 31 december 2022 is er een onzekerheid van materieel belang op grond waarvan gereede twijfel zou kunnen bestaan over de continuïteit van het geheel van de activiteiten van de stichting. Gelet op de stabilisering van de financiële situatie in 2023, bezuinigingen op personele kosten en verbetering van de liquiditeitspositie verwachten wij geen continuïteitsissue op deze grond voor de organisatie. De in deze jaarrekening gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn dan ook gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de stichting.

Activiteiten

De activiteiten van de Stichting Geert Groote Scholen bestaat uit het verzorgen van onderwijs in de regio Amsterdam

Verbonden partijen

Als verbonden partij worden alle rechtspersonen aangemerkt waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen, worden aangemerkt als verbonden partij. Ook de statutaire bestuursleden, andere sleutelfunctionarissen in het management

van de Stichting Geert Groote Scholen en nauwe verwanten zijn verbonden partijen.

Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

Vergelijkende cijfers

De cijfers van 2021 zijn waar nodig geherrubriceerd teneinde vergelijking met de cijfers van 2022 mogelijk te maken.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar.

Schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat de leiding van de instelling zich over verschillende zaken een oordeel vormt en dat de leiding schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

Operational leasing

Bij de stichting kunnen leasecontracten bestaan waarbij een groot deel van de voor- en nadelen die aan de eigendom verbonden is, niet bij de stichting ligt. Deze leasecontracten worden verantwoord als operationele leasing. Verplichtingen uit hoofde van operationele leasing worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in het exploitatieoverzicht over de looptijd van het contract.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de verwachte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een

eventuele restwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikname van het materieel vast actief. Over terreinen en grond wordt niet afgeschreven.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn:

Categorie	Termijn
Gebouwen en terreinen	8-40 jaar
Schoolmeubilair	5-10 jaar
Inventaris en apparatuur	5 jaar
ICT	3-5 jaar
Vervoersmiddelen	5 jaar
Leer- en hulpmiddelen	5-10 jaar

Investeringsubsidies

Subsidies op investeringen worden in mindering gebracht op de verkrijgingsprijs van de activa waarop de subsidies betrekking hebben.

Financiële vaste activa

De leningen en vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs, welke gelijk is aan de nominale waarde, onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

De stichting beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroom genererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde.

Een bijzonder waardeverminderingsverlies wordt direct als een last verwerkt in het exploitatieoverzicht. Indien wordt vastgesteld dat een bijzondere waardevermindering die in het verleden verantwoord is, niet meer bestaat of is afgenomen, dan wordt de toegenomen boekwaarde van de desbetreffende activa niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord.

Vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor mogelijke verliezen als gevolg van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde. Indien middelen niet ter vrije beschikking staan, dan wordt hiermee bij de waardering rekening gehouden. Eventuele rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder de schulden aan kredietinstellingen onder de kortlopende schulden.

Algemene Reserve

Deze post betreft de niet-gebonden reserve die voortkomt uit de door (semi-)overheidsinstellingen gefinancierde activiteiten.

De algemene reserve vormt een buffer ter waarborging van de continuïteit van de stichting. Deze wordt opgebouwd uit de resultaatbestemming van overschotten welke ontstaan uit het verschil tussen de gerealiseerde baten en de werkelijk gemaakte lasten. In geval van een tekort wordt dit resultaat ten laste van de algemene reserve gebracht.

Bestemmingsreserves

Hieronder zijn opgenomen de reserves die bedoeld zijn voor specifieke toekomstige uitgaven die uit de huidige beschikbare middelen gedekt moeten worden, waarbij om die reden door het bestuur een beperktere bestedingsmogelijkheid is aangebracht. De gehanteerde bestemmingsreserve is:

- De Bestemmingsreserve Privaatgeld bedraagt op balansdatum € 84.260.

Het bestuur van de instelling heeft deze beperking aangebracht.

Bestemmingsfondsen

Hieronder zijn opgenomen de reserves die bedoeld zijn voor specifieke toekomstige uitgaven, waarbij door derden een beperktere bestedingsmogelijkheid is aangebracht.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

In afwijking van hoofdstuk 212 Materiële vaste activa, paragraaf 4, alinea 451, van de richtlijnen voor de jaarverslaglegging is het voor onderwijsinstellingen voor de boekjaren 2019 en 2023 toegestaan de jaarlijkse toevoegingen aan de voorziening groot onderhoud te bepalen op basis van het voorgenomen groot onderhoud gedurende de gehele planperiode van het groot onderhoud op het niveau van het onderwijsplan gedeeld door het aantal jaren waaruit deze planperiode bestaat, voor zover deze methode reeds in 2017 werd toegepast en indien is gewaarborgd dat de voorziening groot onderhoud gedurende de planperiode niet op enig moment negatief wordt. Stichting Geert Groote Scholen maakt van deze overgangsregeling gebruik.

Voorziening ambtsjubileum

Op basis van Richtlijn 271 van de Raad van de Jaarverslaggeving is een voorziening opgenomen voor verplichtingen uit hoofde van toekomstige uitkeringen bij ambtsjubilea voor personeelsleden.

Voor op balansdatum bestaande verplichtingen uit hoofde van ambtsjubilea is een voorziening gevormd. De voorziening is bepaald op basis van € 835 per FTE per jaareinde. Betaalde bedragen inzake jubileum worden ten laste van deze voorziening gebracht.

Onderhoudsvoorziening

Deze voorziening wordt gevormd ter dekking van groot planmatig onderhoud. Dagelijks onderhoud wordt rechtstreeks ten laste van het exploitatieoverzicht gebracht. De meerjarenonderhoudsvoorziening is gevormd op basis van eigen dotaties en verminderd met uitgaven voor groot onderhoud.

Schulden

Opgenomen leningen en schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

Grondslagen voor de bepaling van het exploitatieoverzicht

Baten

Onder baten wordt verstaan de van overheidswege ontvangen (normatieve) bijdrage OCW, overige OCW subsidies en overige overheidsbijdragen, alsmede de van derden ontvangen overige bijdragen. De baten worden toegerekend aan het boekjaar waarop deze betrekking hebben.

Opbrengsten van diensten worden opgenomen naar rato van de mate waarin de diensten zijn verricht, gebaseerd op de tot balansdatum in het kader van de dienstverlening gemaakte kosten in verhouding tot de geschatte kosten van de totaal te verrichten dienstverlening.

Personele lasten

Onder de personele lasten worden de lasten opgenomen van de personeelsleden die in dienst zijn van de rechtspersoon, alsmede de overige personele lasten die betrekking hebben op onder andere het inhuren van extra personeel, scholingskosten en bedrijfsgezondheidszorg.

Pensioenen

De onderwijsinstelling heeft haar pensioenregeling ondergebracht bij bedrijfstakpensioenfonds ABP. De pensioenverplichtingen uit de regeling worden gewaardeerd volgens de 'verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering'. In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in het exploitatieoverzicht verantwoord.

Voor bestaande verplichtingen (anders dan de te betalen premies) jegens de pensioenuitvoerder en/of werknemers wordt een voorziening opgenomen (indien relevant).

Ultimo 2022 en 2021 waren er voor de stichting geen pensioenvorderingen en geen verplichtingen naast de betaling van de jaarlijkse aan de pensioenuitvoerder verschuldigde premie. Ultimo 2021 was de beleidsdekkingsgraad van het ABP 102,8%. De beleidsdekkingsgraad eind 2022 is 118,6%. De overheid eist een beleidsdekkingsgraad van 104,2% of hoger.

Hiermee voldoet de beleidsdekkingsgraad aan de minimale vereisten van de toezichthouder.

Afschrijvingen

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast. Boekwinsten en -verliezen uit de incidentele verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Lasten

De lasten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde grondslagen van waardering en toegerekend aan het verslagjaar waarop deze betrekking hebben.

Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten betreffen de op de verslagperiode betrekking hebbende ontvangen en betaalde rente-ontvangsten en -uitgaven van uitgegeven en ontvangen leningen en overige kredietfaciliteiten.

Grondslagen voor het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen en vlottende effecten, met uitzondering van deposito's met een looptijd langer dan drie maanden.

Ontvangen en betaalde interest en ontvangen dividenden en winstbelastingen zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

De verkrijgingsprijs van de verworven groepsmaatschappij is opgenomen onder de kasstroom uit investeringsactiviteiten, voor zover betaling in geld heeft plaatsgevonden. De geldmiddelen die in de verworven groepsmaatschappij aanwezig zijn, zijn op de aankoopprijs in mindering gebracht.

Transacties waarbij geen ruil van geldmiddelen plaatsvindt, waaronder financiële leasing, worden niet in het kasstroomoverzicht opgenomen. De betaling van de leasetermijnen uit hoofde van het financiële leasecontract wordt voor het gedeelte dat betrekking heeft op de aflossing als een uitgave uit financieringsactiviteiten aangemerkt en voor het gedeelte dat betrekking heeft op de interest als een uitgave uit operationele activiteiten.

B2 Balans per 31 december 2022

(na bestemming van het resultaat over 2022)

1	Activa	2022	2021
77	Vaste activa		
<u>1.2</u>	<u>Materiële vaste activa</u>		
1.2.1	Gebouwen en terreinen	196.360	214.590
1.2.2	Inventaris en apparatuur	599.760	556.650
1.2.3	Andere vaste bedrijfsmiddelen	126.720	116.490
1.2.4	In uitvoering	41.650	990
1.2	Materiële vaste activa	964.490	888.720
<u>1.3</u>	<u>Financiële vaste activa</u>		
1.3.3	Overige leningen u/g	85.220	106.530
1.3	Financiële vaste activa	85.220	106.530
	Totaal vaste activa	1.049.710	995.250
	Vlottende activa		
<u>1.5</u>	<u>Vorderingen</u>		
1.5.1	Debiteuren	96.230	210.640
1.5.2	Ministerie OCW	-	329.310
1.5.7	Overige vorderingen	199.680	198.430
1.5.8	Overlopende activa	492.800	372.760
1.5	Vorderingen	788.710	1.111.140
<u>1.7</u>	<u>Liquide middelen</u>		
1.7.2	Banken	517.210	777.150
1.7	Liquide middelen	517.210	777.150
	Totaal vlottende activa	1.305.920	1.888.290
	Totaal activa	2.355.630	2.883.540
2	Passiva	2022	2021
<u>2.1</u>	<u>Eigen vermogen</u>		
2.1.1	Algemene Reserve	26.710	402.390
2.1.3	Bestemmingsreserve privaat	84.260	186.160
2.1	Eigen vermogen	57.550	588.550
<u>2.2</u>	<u>Voorzieningen</u>		
2.2.1	Personeelsvoorzieningen	83.500	58.720
2.2.3	Overige voorzieningen	439.360	240.080
2.2	Voorzieningen	522.860	298.800
<u>2.4</u>	<u>Kortlopende schulden</u>		
2.4.3	Crediteuren	284.000	239.560
2.4.7	Belastingen en premies soc.verz.	398.780	341.850
2.4.8	Schulden terzake pensioenen	105.480	97.770
2.4.9	Overige kortlopende schulden	582.240	955.480
2.4.10	Overlopende passiva	404.720	361.530
2.4	Kortlopende schulden	1.775.220	1.996.190
	Totaal passiva	2.355.630	2.883.540

B3 Exploitatieoverzicht 2022

3	Baten	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
3.1	Rijksbijdragen OCW	9.259.100	7.897.400	7.958.950
3.2	Overige overheidsbijdragen en -subsidies	347.180	252.930	335.670
3.5	Overige baten	1.188.490	1.029.190	787.800
	Totaal baten	10.794.770	9.179.520	9.082.420
4	Lasten	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
4.1	Personeelslasten	8.853.810	7.588.870	7.481.620
4.2	Afschrijvingen	204.680	200.440	158.710
4.3	Huisvestingslasten	837.420	743.770	675.040
4.4	Overige lasten	838.150	686.850	745.850
4.5	Doorbetalingen aan schoolbesturen	590.210	-	-
	Totaal lasten	11.324.270	9.219.930	9.061.220
	Saldo baten en lasten	529.500-	40.410-	21.200
5	Financiële baten en lasten			
5.1	Financiële baten	1.990	-	890
5.5	Financiële lasten	3.490	5.000	7.740
	Saldo financiële baten en lasten	1.500-	5.000-	6.850-
	Totaal resultaat	531.000-	45.410-	14.350

B4 Kasstroomoverzicht over 2022

Kasstroomoverzicht over 2022	Referentie	2022	2021
Kasstroom uit operationele activiteiten			
Saldo baten en lasten		529.500-	21.200
Aanpassingen voor:			
- Afschrijvingen	4.2	204.680	158.710
- Mutaties voorzieningen	2.2	224.060	58.540
Veranderingen in vlottende middelen:			
- Vorderingen (-/-)	1.5	322.430	243.880-
- Kortlopende schulden	2.4	220.970-	1.308.600-
Totaal kasstroom uit bedrijfsoperaties		700	1.314.030-
- Ontvangen interest	5.1	1.990	890
- Betaalde interest (-/-)	5.5	3.490	7.740
		1.500-	6.850-
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		800-	1.320.880-
Kasstroom uit investeringsactiviteiten			
(Des)investerings materiële vaste activa (-/-)	1.2	280.450-	342.370-
Mutaties leningen (-/-)	1.3	21.310	106.530-
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten		259.140-	448.900-
Mutatie liquide middelen		259.940-	1.769.780-
Beginstand liquide middelen	1.7	777.150	2.546.930
Mutatie liquide middelen	1.7	259.940-	1.769.780-
Eindstand liquide middelen		517.210	777.150

B5 Toelichting op de balans per 31 december 2022

1 Activa	1.2.1	1.2.2	1.2.3	1.2.4	Totaal
1.2 Materiële vaste activa	Gebouwen en terreinen	Inventaris en apparatuur	Andere vaste bedr.middelen	In uitvoering en vooruitbet.	
Aanschafprijs	386.520	978.520	155.270	990	1.521.300
Investeringsubsidies	-	-	-	-	-
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	171.930	421.870	38.780	-	632.580
Stand per 1 januari 2022	214.590	556.650	116.490	990	888.720
Mutaties 2022					
Investerings	21.730	177.820	40.240	40.660	280.450
Investeringsubsidies	-	-	-	-	-
Desinvesteringen	-	720-	-	-	720-
Afschrijvingen	39.960	134.710	30.010	-	204.680
Terugboeking cumulatieve afschrijvingen	-	720	-	-	720
Saldo mutaties	18.230-	43.110	10.230	40.660	75.770
Aanschafprijs	408.250	1.155.620	195.510	41.650	1.801.030
Investeringsubsidies	-	-	-	-	-
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	211.890	555.860	68.790	-	836.540
Stand per 31 december 2022	196.360	599.760	126.720	41.650	964.490

B5 Toelichting op de balans per 31 december 2022

1.3	Financiële vaste activa	Mutaties 2022				
		Stand per 1-1-2022	Verstrekte leningen	Aflossingen	Stand per 31-12-2022	Rente %
1.3.3	Overige leningen u/g					
	De Vlinderboom op school B.V.	106.530	-	21.310	85.220	2%
	Totaal leningen	106.530	-	21.310	85.220	

Deze lening is privaat gefinancierd. Het kortlopende deel van de financiële vaste activa bedraagt € 10.650.

De oorspronkelijke hoofdsom van de uitstaande geldleningen bedraagt:

- De Vlinderboom op school B.V. € 106.530.

1	1	2022	2021
	1.5		
	<u>Vorderingen</u>		
1.5.1	Debiteuren	96.230	210.640
	Te vorderen personele bekostiging	-	329.190
	Te vorderen onderwijsachterstandenbeleid	-	120
1.5.2	Ministerie van OCW	-	329.310
	Schenking ouders	120.330	131.080
	Afdr. / inh. Participatiefonds	7.580	-
	Overige vorderingen	64.190	67.350
1.5.7	Overige vorderingen	192.100	198.430
	Overlopende activa	5.280	1.640
	Vooruitbetaalde kosten	6.980	9.970
	Vooruitbetaalde huisvestingskosten	477.940	360.300
	Verrekening fietsplan	2.600	850
1.5.8	Overlopende activa	492.800	372.760
	Totaal vorderingen	781.130	1.111.140

De vorderingen hebben per einde 2022 en 2021 een looptijd korter dan een jaar.

1.7	<u>Liquide middelen</u>	2022	2021
1.7.2	Banken	517.210	777.150
	Totaal liquide middelen	517.210	777.150

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de onderwijsinstelling.

2	2	Mutaties 2022			
	Passiva	Saldo 1-1-2022	Bestemming resultaat	Overige mutaties	Stand per 31-12-2022
2.1	<u>Eigen vermogen</u>				
2.1.1	Algemene Reserve	402.390	483.010-	53.910	26.710-
2.1.3	Bestemmingsreserve (privaat)	186.160	47.990-	53.910-	84.260
	Totaal eigen vermogen	588.550	531.000-	-	57.550

De private bestemmingsreserve is opgebouwd uit eigen middelen waarbij er geen sprake is van een door het bestuur opgelegde beperking inzake de besteding hiervan.

2.2	<u>Voorzieningen</u>	Stand per 1-1-2022	Mutaties 2022			Stand per 31-12-2022
			Dotaties	Onttrekkingen	Vrijval	
2.2.1	<i>Personeelsvoorzieningen</i> Voorziening jubilea	58.720	27.920	3.140	-	83.500
		58.720	27.920	3.140	-	83.500
2.2.3	<i>Overige voorzieningen</i> Onderhoudsvoorziening groot onderhoud	240.080	236.300	37.020		439.360
		240.080	236.300	37.020	-	439.360
	Totaal voorzieningen	298.800	264.220	40.160	-	522.860

		Onderverdeling saldo per 31-12-2022		Stand per 31-12-2022
		< 1 jaar	> 1 jaar	
2.2.1	<i>Personeelsvoorzieningen</i> Voorziening jubilea	6.994	76.506	83.500
2.2.3	<i>Overige voorzieningen</i> Onderhoudsvoorziening groot onderhoud	161.300	278.060	439.360
	Totaal	168.294	354.566	522.860

2.4	<u>Kortlopende schulden</u>	2022	2021
2.4.3	Crediteuren	284.000	239.560
	Afdr. / inh. loonheffing	371.550	318.070
	Afdr. / inh. Participatiefonds	-	150
	Afdr. / inh. Vervangingsfonds	27.230	23.630
2.4.7	Belastingen en premies sociale verzekeringen	398.780	341.850
	Afdr. / inh. ABP	105.480	97.770
2.4.8	Schulden terzake pensioenen	105.480	97.770
	Netto salarissen	6.910	9.170
	Verwerking levensloop	-	90
	Overige subsidies gemeente inzake huisvesting	202.390	779.900
	Gemeente vooruitontvangen investeringssubsidie	50.050	86.940
	Overige subsidies gemeente	9.370	7.820
	Staij	293.070	30.780
	Overige kortlopende schulden	20.450	40.780
2.4.9	Overige kortlopende schulden	582.240	955.480
	Overlopende passiva		
	Te betalen vakantie-uitkering	261.630	217.210
	Te betalen bindingstoelage	20.350	-
	Subsidie Lerarenbeurs	19.320	5.640
	Subsidie Extra hulp voor de klas	79.110	79.110
	Overlopende passiva	24.310	59.570
2.4.10	Overlopende passiva	404.720	361.530
	Totaal kortlopende schulden	1.775.220	1.996.190

De kortlopende schulden hebben per einde 2022 en 2021 een looptijd korter dan een jaar.

Model G. Verantwoording subsidies

G1. Subsidies waarbij het eventueel niet aangewende deel van de subsidie, mits de activiteiten volledig zijn uitgevoerd, kan worden besteed aan andere activiteiten waarvoor bekostiging wordt verstrekt.

Omschrijving	Toewijzing		De activiteiten zijn ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking geheel uitgevoerd en afgerond
	Kenmerk	Datum	
Subsidieregeling lerarenbeurs	2021/2/17128617	21-9-2021	J
Subsidie zij-instroom 2021	2021/2/17495223	21-12-2021	N
Subsidieregeling lerarenbeurs	2022/2/19403030	22-8-2022	N

B6 Niet in de balans opgenomen verplichtingen (passief)/niet uit de balans blijvende rechten (actief)

Contractpartij	Betreft	Periode van t/m		Looptijd in maanden		Bedrag per maand	Bedrag per tijdvak			Lasten 2022
							< 1 jaar	>=1 en < 5 jaar	> = 5 jaar	
Veenman, Document Automatisering	Huur-/service-overeenkomst	1-12-2015	30-11-2021	72		301 (incl btw)	€ -	€ -	€ -	€ 6.120
Eigen Haard	Huurovereenkomst	26-12-2016				146 (incl btw)	€ 1.500	€ 6.000	€ -	€ 1.600
DVEP	Serviceovereenkomst	1-1-2021	31-12-2023	60			€ -	€ -	€ -	€ 56.820
Rex International BV	Huur-/service-overeenkomst	1-9-2021	31-8-2023	24		116 (incl btw)	€ 1.392	€ 928	€ -	€ 12.620
Rex International BV	Huur-/service-overeenkomst	1-9-2021	31-8-2023	24		179 (incl btw)	€ 2.148	€ 1.432	€ -	€ 5.970
OneXillium BV	Huur-/service-overeenkomst	1-1-2022	31-12-2027	72		445 (incl btw)	€ 5.340	€ 26.700	€ -	€ 1.640

In de CAO PO zijn afspraken gemaakt over het opnemen van verlof voor duurzame inzetbaarheid.

Medewerkers hebben recht op een basisbudget van 40 uur. Daarnaast is vanaf 57 jaar het sparen van ouderenverlof mogelijk.

Uit inventarisatie blijkt dat er geen medewerkers zijn die gebruik maken van sparen met betrekking tot duurzame inzetbaarheid.

Aangezien er over het kalenderjaar 2022 niet wordt gespaard kan er per ultimo 2022 geen voorziening worden gevormd.

B7 Toelichting op de exploitatierekening over 2022

3	Baten	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
3.1	<u>Rijksbijdragen OCW</u>			
3.1.1	Rijksbijdragen OCW	8.660.620	7.388.610	7.186.620
3.1.2	Overige subsidies OCW	67.800	-	274.270
3.1.4	Ontvangen doorbetalingen Rijksbijdragen SWV	530.680	508.790	498.060
	Totaal	9.259.100	7.897.400	7.958.950
	<i>Specificatie</i>			
3.1.1	<i>Rijksbijdragen OCW</i>			
	Rijksbijdragen personeel OCW	7.650.250	6.483.980	6.292.950
	Rijksbijdragen materieel OCW	1.010.370	904.630	893.670
	Totaal	8.660.620	7.388.610	7.186.620
3.1.2	<i>Overige subsidies OCW</i>			
	Geoormerkte subsidies	15.380	-	20.450
	Niet-geoormerkte subsidies	52.420	-	253.820
	Totaal	67.800	-	274.270
3.1.4	<i>Af: Inkomensoverdrachten</i>			
	Doorbetalingen rijksbijdragen SWV	530.680	508.790	498.060
	Totaal	530.680	508.790	498.060
3.2	<u>Overige overheidsbijdragen en -subsidies</u>	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
3.2.1	Gemeentelijke bijdragen	347.180	252.930	335.670
	Totaal	347.180	252.930	335.670
	<i>Uitsplitsing</i>			
	Gemeentelijke bijdrage gymzaal	64.360	60.000	63.190
	Inkomsten gemeentelijke projecten	153.210	150.000	155.030
	Gemeente inzake overige vergoedingen	129.610	42.930	117.450
	Totaal	347.180	252.930	335.670
3.5	<u>Overige baten</u>	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
3.5.1	Verhuur	58.550	79.830	25.720
3.5.2	Detachering personeel	321.790	649.180	443.370
3.5.3	Schenking	297.360	273.000	236.980
3.5.6	Overige	510.790	27.180	81.730
	Totaal	1.188.490	1.029.190	787.800
	<i>Uitsplitsing</i>			
3.5.6	<i>Overige</i>			
	Staij/diverse bekostigingen	404.670	-	-
	Zendmast	26.780	-	24.360
	Pallas/SOL	29.360	-	23.400
	Vervangingsfonds/bonus	9.330	-	10.270
	Diversen	40.650	27.180	23.700
	Totaal	510.790	27.180	81.730

4	Lasten	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
4.1	<u>Personeelslasten</u>			
4.1.1	Lonen en salarissen	7.905.670	6.971.080	6.978.290
4.1.2	Overige personele lasten	1.238.650	617.790	840.460
4.1.3	Af: uitkeringen	290.510-	-	337.130-
	Totaal	8.853.810	7.588.870	7.481.620
	<i>Uitsplitsing</i>			
4.1.1	<i>Lonen en salarissen</i>			
	Brutolonen en salarissen	5.818.080	4.968.140	5.022.110
	Sociale lasten	1.234.780	1.196.260	1.150.210
	Pensioenpremies	852.810	806.680	805.970
	Totaal	7.905.670	6.971.080	6.978.290
4.1.2	<i>Overige personele lasten</i>			
	Reiskosten (woon- werkverkeer)	59.480	28.790	52.760
	Dienstreizen	2.360	2.000	1.310
	Verhuiskosten	4.690	1.500	1.720
	Personeel niet in loondienst	769.750	303.000	512.100
	Vrijwilligersvergoeding	28.000	18.000	16.740
	Onderzoeken/begeleidingsdienst	70.640	60.000	76.530
	Dotatie personele voorzieningen	27.920	8.000	3.410
	Scholing	181.240	143.000	124.080
	Arbo-dienstverlening	27.630	31.000	27.250
	Reintegratie	560	-	290
	Overige	66.380	22.500	24.270
	Totaal	1.238.650	617.790	840.460
	Gemiddeld aantal FTE's	2022	2021	
	- Directie	5,97	5,74	
	- Onderwijzend Personeel	69,57	71,03	
	- Onderwijs Ondersteunend Personeel	24,37	15,70	
		99,91	92,47	
4.2	<u>Afschrijvingen</u>			
4.2.2	Gebouwen	39.960	35.240	33.100
4.2.3	Inventaris en apparatuur	134.710	141.810	107.160
4.2.4	Overige materiële vaste activa	-	-	970
4.2.5	Leermiddelen	30.010	23.390	17.480
	Totaal	204.680	200.440	158.710
4.3	<u>Huisvestingslasten</u>			
4.3.1	Huur	68.050	58.030	50.660
4.3.3	Onderhoud	133.430	119.500	128.680
4.3.4	Energie en water	109.320	130.980	134.360
4.3.5	Schoonmaakkosten	227.750	218.860	194.340
4.3.6	Heffingen	2.760	15.750	7.110
4.3.7	Dotatie onderhoudsvoorzieningen	236.300	161.300	116.300
4.3.8	Overige huisvestingslasten	59.810	39.350	43.590
	Totaal	837.420	743.770	675.040

4.4 Overige lasten

	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
4.4.1 Administratie en beheerslasten	149.390	150.150	137.220
4.4.2 Inventaris en apparatuur	96.560	62.000	73.370
4.4.4 Overige	592.200	474.700	535.260
Totaal	838.150	686.850	745.850

Uitsplitsing

4.4.1 <i>Administratie en beheerslasten</i>			
Administratie- en advieskosten	93.580	80.000	85.780
Accountantskosten *	19.090	21.000	19.900
Kantoorbenodigdheden	10.660	10.750	10.450
Reis- en verblijfkosten	60	-	-
Telefoonkosten	1.880	5.050	4.330
Portokosten	2.060	4.350	3.850
Overige beheerslasten	21.470	26.500	9.120
Juridische ondersteuning	590	2.500	3.790
Totaal	149.390	150.150	137.220

* *Specificatie honorarium accountant*

- onderzoek jaarrekening	15.000	21.000	17.010
- andere controleopdrachten	4.090	-	2.890
Accountantskosten	19.090	21.000	19.900

4.4.2 <i>Inventaris en apparatuur</i>			
Inventaris en apparatuur	18.370	4.000	14.970
ICT-verbruikskosten	32.020	20.500	20.100
ICT-licenties	46.170	37.500	38.300
Totaal	96.560	62.000	73.370

4.4.4 <i>Overige</i>			
Wervingskosten	2.300	-	8.430
Representatiekosten	15.060	16.000	16.370
Innovatie	-	5.000	-
Schoolse activiteiten	32.970	36.000	46.180
Muziek/Toneel/Jaarfeest	110	-	680
Klassenbudget	2.700	8.500	2.620
Huishoudelijke uitgaven	46.490	30.500	32.880
Buitenschoolse activiteiten	3.920	6.100	13.570
PR/Schoolkrant	260	1.000	730
Bijdragen aan/vanuit SWV	170	-	-
Bijdragen aan/vanuit best./bmt.	-	4.770	-
Bovenschoolse lasten	-	2.320	-
Verzekeringen	1.330	4.160	3.650
Abonnementen	65.280	61.000	73.270
Medezeggenschapsraad	1.290	6.600	3.430
Kosten tlv schenking	269.180	167.350	182.990
Verbruiksmateriaal onderwijs	117.380	91.000	113.000
Kopieerkosten	33.760	34.400	37.460
Totaal	592.200	474.700	535.260

4.5 Doorbetalingen aan schoolbesturen

4.5.3 Overige doorbetalingen Staij
Totaal

Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
590.210	-	-
590.210	-	-

5.1 Financiële baten

Rentebaten
Totaal

Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
1.990	-	890
1.990	-	890

De rentebaten zijn de renten van de spaarrekening en rekeningcourant.

5.5 Financiële lasten

Rente- en bankkosten
Totaal

Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
3.490	5.000	7.740
3.490	5.000	7.740

De rente- en bankkosten bestaan hoofdzakelijk uit de in rekening gebrachte kosten van het aanhouden van een spaarrekening en rekening-courant.

B8 (Voorstel) bestemming van het exploitatiesaldo

Het exploitatieresultaat over het jaar 2022 bedraagt € 531.000 negatief.

Het bestuur heeft besloten het exploitatieresultaat als volgt te verdelen en te onttrekken aan de volgende reserves:

Reserves	Stand 1-1-2022	Bestemming resultaat	Overige mutaties	Stand 31-12-2022
Algemene Reserve	402.390	483.010-	53.910	26.710-
Bestemmingsreserve (privaat)	186.160	47.990-	53.910-	84.260
Totaal reserves	588.550	531.000-	-	57.550

B9 Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich geen gebeurtenissen na balansdatum voorgedaan die aanleiding geven hier te worden vermeld.

B10 Overzicht verbonden partijen

Overige verbonden partijen (minderheidsbelang en geen beslissende zeggenschap)

Naam	Juridische vorm	Statutaire zetel
SWV PO Amsterdam Diemen	Stichting	Amsterdam
SWV Passend Onderwijs Amstelronde	Stichting	Amstelveen

B11 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector

De WNT is van toepassing op de Stichting Geert Groote Scholen.

Het voor de Stichting Geert Groote Scholen toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2022 € 143.000 (bezoldigingsmaximum voor het onderwijs, klasse B) met een totaal aan complexiteitspunten van 6, nader gespecificeerde als volgt:

- Baten	4
- Leerlingen	1
- Onderwijssoorten	1
Totaal	6

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.

Gegevens 2022	
bedragen x € 1	E. Saal
Functiegegevens	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01-01 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,8000
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 87.203
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 15.748
Subtotaal	€ 102.951
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 114.400
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen	€ -
Totale bezoldiging	€ 102.951

Gegevens 2021	
bedragen x € 1	E. Saal
Functiegegevens	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01-01 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,8400
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 84.680
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 16.356
Subtotaal	€ 101.036
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 115.920
Totale bezoldiging	€ 101.036

Voor elke hierboven vermelde onverschuldigde betaling is een vordering ingesteld die is inbegrepen in de post 'Overige vorderingen'.

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Gegevens 2022					
bedragen x € 1	R.K. van der Kolk	N.C. Groot	L. Kok	Y. Cavalcanti Araujo	
Functiegegevens	Voorzitter RvT	Lid	Lid	Lid	
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01-01 31-12	01-01 31-12	01-01 31-12	01-01 31-12	
Bezoldiging					
Totale bezoldiging	€ 3.750,00	€ 3.000,00	€ 3.630,00	€ 3.000,00	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 21.450	€ 14.300	€ 14.300	€ 14.300	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen	€ -	€ -	€ -	€ -	

Gegevens 2021					
bedragen x € 1	R.K. van der Kolk	N.C. Groot	L. Kok	Y. Cavalcanti Araujo	
Functiegegevens	Voorzitter RvT	Lid	Lid	Lid	
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01-01 31-12	01-01 31-12	01-01 31-12	01-01 31-12	
Bezoldiging					
Totale bezoldiging	€ 3.750	€ 3.000	€ 3.000	€ 3.000	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 20.700	€ 13.800	€ 13.800	€ 13.800	

Voor elke hierboven vermelde onverschuldigde betaling is een vordering ingesteld die is inbegrepen in de post 'Overige vorderingen'.

C Overige gegevens

C1 Controleverklaring

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het intern toezichthoudend orgaan van Stichting Geert Groote Scholen

Koolhovenstraat 11
3772 MT Barneveld
Postbus 272
3770 AG Barneveld

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel met beperking

Wij hebben de jaarrekening 2022 van Stichting Geert Groote Scholen te Amsterdam gecontroleerd.

T (0342) 40 85 08
F (0342) 40 81 41
barneveld@vanreeacc.nl
www.vanreeacc.nl
KvK nr. 08107895

Naar ons oordeel:

- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening uitgezonderd de mogelijke effecten van de aangelegenheid beschreven in de paragraaf 'De basis voor ons oordeel met beperking' een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Geert Groote Scholen op 31 december 2022 en van het resultaat over 2022 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2022 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2022;
2. de staat van baten en lasten over 2022; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel met beperking

In de jaarrekening is een voorziening voor groot onderhoud opgenomen. Vanwege het gegeven dat van één locatie een meerjarenonderhoudsplan ontbreekt en de meerjarenonderhoudsplannen van de andere locaties niet meer actueel zijn, hebben wij onvoldoende controle-informatie ontvangen om vast te kunnen stellen dat de voorziening groot onderhoud volledig en juist is opgenomen in de jaarrekening.

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Geert Groote Scholen zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel met beperking.

Benadrukking van materiële onzekerheid over de continuïteit

Wij vestigen de aandacht op het onderdeel 'continuïteit' in de toelichting van de jaarrekening, waarin uiteengezet is dat de entiteit afhankelijk is van een positieve toekomstige resultaatontwikkeling om de continuïteit te kunnen waarborgen. Deze condities duiden op het bestaan van een onzekerheid van materieel belang op grond waarvan gereede twijfel zou kunnen bestaan over de continuïteitsveronderstelling van de entiteit. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2022 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Het bestuursverslag bevat namelijk niet alle informatie die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf '2.2.2 Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022 is vereist. Dit betreft:

- de continuïteitsparagraaf die niet voldoet aan de set van gegevens die volgens de Regeling jaarverslaggeving onderwijs vereist is; en
- het ontbreken van opstellingen van en toelichtingen op de ontwikkeling van balansposten en op het resultaat in relatie tot de begroting zoals die volgens RJ400.109 vereist zijn.

Uitgezonderd het effect van het voorgaande zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf '2.2.2 Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf '2.2.2 Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en het intern toezichthoudend orgaan voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 'Referentiekader' van het Onderwijscontroleprotocol OCW 2022. In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

Het intern toezichthoudend orgaan is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn,
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op

de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het intern toezichthoudend orgaan onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Zwolle, 1 augustus 2023

Van Ree Accountants

W.g.

M.A. Rozendaal RA

Bestuursbesluit

Vergadering Raad van Toezicht d.d. 19 juni 2023

Geachte Raad,

Hierbij stel ik u voor de jaarrekening 2022 vast te stellen met een negatief saldo van € 531.000 en akkoord te gaan met de verwerking van voornoemd saldo in de reserves conform het voorstel resultaatbestemming.

Amsterdam, 19 juni 2023

F.J.H. Dekker
Bestuurder a.i.

Besluit Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht keurt de jaarrekening 2022 goed met een negatief saldo van € 531.000 en gaat akkoord met de verwerking van voornoemd saldo in de reserves conform het voorstel resultaatbestemming.

Amsterdam, 19 juni 2023

R.K.van der Kolk
Voorzitter

N.C. Groot
Lid

L. Kok
Lid

Y. Cavalcanti Araujo
Lid